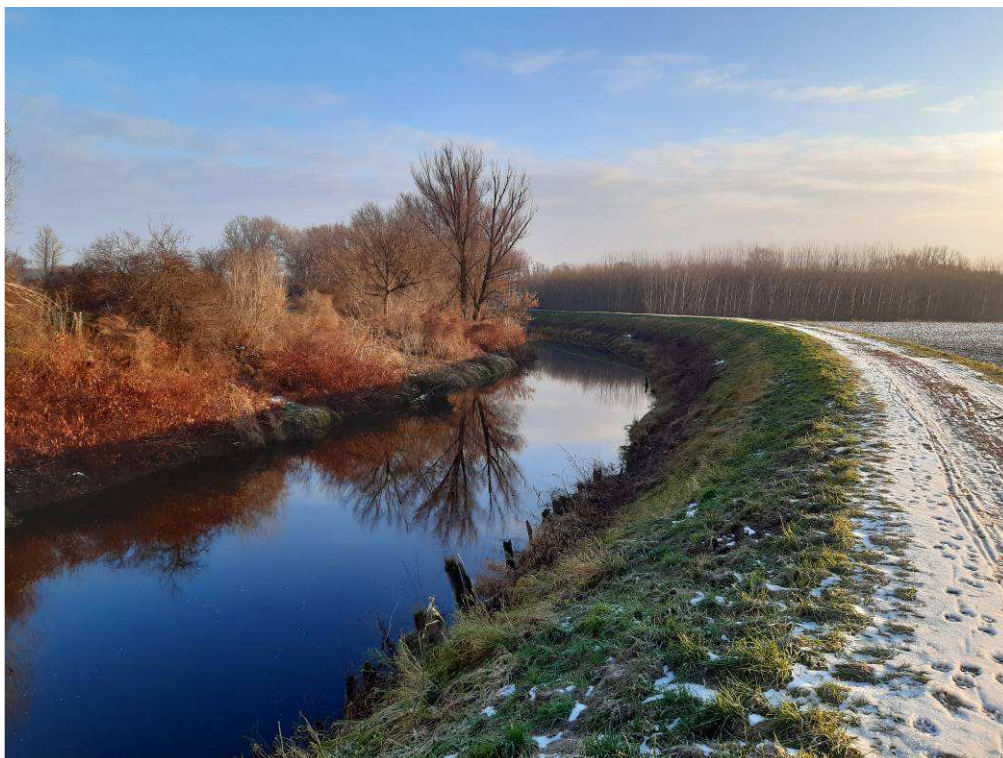

Vodohospodářská bilance povodí Moravy za rok 2021 - textová část

Brno, září 2022

POVODÍ MORAVY, STÁTNÍ PODNIK, BRNO
MVDr. Václav Gargulák, generální ředitel

Ing. Jan Pešek a kolektiv

Vodohospodářská bilance povodí Moravy
za rok 2021 – textová část

Zpracovatelský list

Útvar správy povodí

Ředitel pro SP: Dr. Ing. Antonín Tůma
Vedoucí útvaru SP: Ing. Jan Pešek

Vedoucí řešitelského týmu: Ing. Jitka Sobotková

Řešitelé: Ing. Lucie Holinková
Ivana Horáková
Mgr. Ondřej Kruml
Mgr. Zuzana Lošťáková
Ing. Jitka Sobotková

VHB MR 2021 – Obsah textové části

Obsah elektronické části	str. 6 - 7
Seznam tabulek	str. 8
Seznam zkratk	str. 9 - 10
Úvod	str. 11 - 12
Obsah zprávy Morava	str. 13 - 14
Zpráva Morava	str. 15 - 48
Obsah zprávy Dyje	str. 49 - 50
Zpráva Dyje	str. 51 - 84
VHB současného stavu	str. 85 - 92

VHB MR 2021 – Obsah výsledkové části

Seznam zkratk

Tabulková část – dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu

Seznam tabulek

Tabulky

Schéma umístění bilančních profilů

Tabulková část – dílčí povodí Dyje

Seznam tabulek

Tabulky

Schéma umístění bilančních profilů

VHB MR 2021 – Obsah elektronické části

VHB_2021_text_Morava	Textová část zprávy VHB 2021 pro dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu
VHB_2021_text_Dyje	Textová část zprávy VHB 2021 pro dílčí povodí Dyje
VHB2021_tab_1-14	
Tabulka 1	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s vodárenským využitím v roce 2021
Tabulka 2	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s jiným než vodárenským využitím v roce 2021
Tabulka 3	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s vodárenským využitím v roce 2021
Tabulka 4	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s jiným než vodárenským využitím v roce 2021
Tabulka 5	Vodárenské nádrže v roce 2021
Tabulka 6	Nejvýznamnější vodní nádrže s jiným než vodárenským využitím v roce 2021
Tabulka 7	Nejvýznamnější vypouštění vod v roce 2021
Tabulka 8	Přehled zdrojů znečištění s produkovaným znečištěním nad 500 tun v ukazateli BSK ₅ v roce 2021
Tabulka 9	Přehled zdrojů znečištění s vypouštěním nad 15 tun v ukazateli BSK ₅ v roce 2021
Tabulka 10	Vodní toky – základní charakteristiky
Tabulka 11	Vodní nádrže – základní charakteristiky
Tabulka 12	Nejvýznamnější převody vody
Tabulka 13	Ostatní vodní zdroje
Tabulka 14	Minimální průtoky ve vodních tocích
VHB2021_tab_15-19	
Tabulka 15	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – podélné profily toků
Tabulka 16	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – významně ovlivněné toky
Tabulka 17	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – pro vodní nádrže
Tabulka 18	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – pro kontrolní profily
Tabulka 19	Výsledky bilančního hodnocení všech hodnocených profilů
VHB2021_tab_20-25	
Tabulka 20	Vyhodnocení napjatých či pasivních bilančních stavů hodnocených profilů
Tabulka 21	Mezní hodnoty vybraných ukazatelů jakosti povrchových vod dle NV č. 61/2003 Sb. a ČSN 75 7221 Jakost povrchové vody v období let 2020 a 2021 a porovnání s limitními hodnotami NV 61/2003 Sb. a porovnání s ČSN 757221
Tabulka 22	Jakost povrchové vody v období let 2020 a 2021 v závěrečných profilech a porovnání s limitními hodnotami NV 61/2003 Sb. a porovnání s ČSN 757221

Tabulka 23	Přehled odebraného množství podzemních vod z bilancovaných odběrů v HGR v roce 2021
Tabulka 24	Přehled odebraného množství podzemních vod a o přírodních zdrojích podzemních vod v HGR v roce 2021
Tabulka 25	Porovnání maximálních odběrů podzemních vod a minimálních zdrojů podzemních vod v jednotlivých HGR v roce 2021

Grafy Morava
Grafy Dyje

Seznam tabulek

Morava – Tabulka 1-25	Tabelární část pro dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu
Dyje – Tabulka 1-25	Tabelární část pro dílčí povodí Dyje
Tabulka 1	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s vodárenským využitím daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 2	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s jiným než vodárenským využitím daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 3	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s vodárenským využitím daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 4	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s jiným než vodárenským využitím daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 5	Vodárenské nádrže daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 6	Nejvýznamnější vodní nádrže s jiným než vodárenským využitím daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 7	Nejvýznamnější vypouštění vod daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 8	Přehled zdrojů znečištění s produkovaným znečištěním nad 500 tun v ukazateli BSK ₅ daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 9	Přehled zdrojů znečištění s vypouštěním nad 15 tun v ukazateli BSK ₅ daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 10	Vodní toky – základní charakteristiky
Tabulka 11	Vodní nádrže – základní charakteristiky
Tabulka 12	Nejvýznamnější převody vody daného dílčího povodí
Tabulka 13	Ostatní vodní zdroje daného dílčího povodí
Tabulka 14	Minimální průtoky ve vodních tocích
Tabulka 15	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – podélné profily toků
Tabulka 16	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – významně ovlivněné toky
Tabulka 17	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021- pro vodní nádrže
Tabulka 18	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - pro kontrolní profily
Tabulka 19	Výsledky bilančního hodnocení všech hodnocených profilů
Tabulka 20	Vyhodnocení napjatých či pasivních bilančních stavů hodnocených profilů
Tabulka 21	Jakost povrchové vody v období let 20120 a 2021 a porovnání s limitními hodnotami NV 401/2015 Sb. a porovnání s ČSN 757221
Tabulka 22	Jakost povrchové vody v období let 2020 a 2021 v závěrných profilech a porovnání s limitními hodnotami NV 401/2015 Sb. a porovnání s ČSN 757221
Tabulka 23	Přehled odebraného množství podzemních vod z bilancovaných odběrů v HGR daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 24	Přehled odebraného množství podzemních vod a o přírodních zdrojích podzemních vod v HGR daného dílčího povodí v roce 2021
Tabulka 25	Porovnání maximálních odběrů podzemních vod a minimálních zdrojů podzemních vod v jednotlivých HGR v roce 2021

Seznam zkratk

A	skupina - acidobazické jevy
Aa	celková objemová aktivita alfa
Ab	celková objemová aktivita beta
AOX	adsorbovatelné organicky vázané halogeny
B	skupina - bakteriální znečištění
BP	bilanční poměr
BS	bilanční stav
BSK₅	biochemická spotřeba kyslíku za 5 dní
C90	hodnota koncentrace s pravděpodobností překročení 90 %
C95	hodnota koncentrace s pravděpodobností překročení 95 %
CVS	číslo vodoměrné stanice
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČHP	číslo hydrologického pořadí
ČP (CP)	číslo polohy (identifikátor ze strukturálního modelu povodí a vodních toků)
Č.VHB	identifikační číslo daného nakládání s vodami používané ve VHB a EUV
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVS	číslo vodoměrné stanice podle ČHMÚ
DBČ	evidenční číslo ČHMÚ - profily jakosti
Delta	změna průtoku vlivem hospodaření s vodou ve vodní nádrži
E	skupina - eutrofizace
EU	Evropská unie
EUV	evidence uživatelů vod
HČP	viz ČHP
HGR	hydrogeologický rajon
HMTČ (MC)	horní maticové číslo (identifikátor ze strukturálního modelu povodí a vodních toků)
HYPO	viz ČHP
CHSK	chemická spotřeba kyslíku (Cr-dichromanem, Mn-manganistanem)
JEDU	jaderná elektrárna Dukovany
KPř	kontrolní profil
M	skupina - mineralizace
MQ	minimální bilanční průtok
MŘ	manipulační řád
MZP	minimální zůstatkový průtok
N anorg.	celkový anorganický dusík
NEL	nepolární extrahovatelné látky
N-NH₄	amoniakální dusík
NL	nerozpuštěné látky
O	skupina - organické znečištění
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
ON_m	celkový objem nádrže v měsíci <u>m</u>
ON_{m+1}	celkový objem nádrže v měsíci <u>m+1</u>
OOV MŽP	Odbor ochrany vod - Ministerstvo životního prostředí
P celk.	celkový fosfor
P.p.DDT	izomer DDT
PAU	polycyklické aromatické uhlovodíky
PCB	polychlorované bifenyly
PM	poměr neovlivněných a minimálních průtoků v procentech (QMN*100/QMM)
PO	poměr neovlivněných a ovlivněných průtoků v procentech (QMN*100/QMO)
POD	odběry z podzemních vod
POV	odběry z povrchových vod

PP	poměr neovlivněných a průměrných průtoků v procentech ($QMN \cdot 100 / QMP$)
Q_{330d}	průtok překročený průměrně po dobu 330 dní v roce
Q_{355d}	průtok překročený průměrně po dobu 355 dní v roce
Q_{364d}	průtok překročený průměrně po dobu 364 dní v roce
Q_a	dlouhodobý roční průměr
QDO	průměrný denní průtok ovlivněný
Q_m	dlouhodobý průměrný měsíční průtok
QMM	minimální měsíční průtok za období 1931 - 1980
QMN	průměrný měsíční průtok neovlivněný
QMO	průměrný měsíční průtok ovlivněný
QMP	průměrný měsíční průtok za období 1931 - 1980
QMX	maximální měsíční průtok za období 1931 - 1980
Q_n	dlouhodobý průměrný roční průtok (období 1931 - 1980)
QRO	průměrný roční průtok ovlivněný
QRN	průměrný roční průtok neovlivněný (přirozený průtok)
QZ	minimální průtok potřebný k neškodnému odvedení a likvidaci zbytkového znečištění
R	skupina – radioaktivita
RAS	rozpuštěné anorganické soli
RES	registr ekonomických subjektů
RM	roční množství odebrané (vypouštěné) vody
SI makrozoobentosu	saprobní index makrozoobentosu
SVHB MR	státní vodohospodářská bilance minulého roku
SVP	Směrný vodohospodářský plán ČSR
T	skupina - toxické vlivy
VD	vodohospodářské dílo
VS	vodoměrná stanice
VS_BP	vodoměrná stanice - bilanční profil
VYP	vypouštění do povrchových vod
ZO	základní odtok
ZPN	viz delta
ZPNC	změna průtoku vlivem hospodaření s vodou ve vodní nádrži a výparu
ZPR	celková změna průtoků
ZPRN	změna průtoků za nerovnoměrného provozu
ZPRR	změna průtoků za rovnoměrného provozu
α	součinitel nadlepšení odtoku
β	akumulační součinitel nádrže

ÚVOD

Vodohospodářská bilance povrchových vod hodnotící minulý kalendářní rok 2021 v povodí Moravy (dále jen VHB MR 2021) je sestavena v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb., v platném znění, a navazující vyhláškou MZe ČR 431/2001 Sb., postupy určenými metodickým pokynem MZe ČR, č.j. 25248/2002-6000 ze dne 28.8.2002.

Vodohospodářská bilance umožňuje provádění kontroly užívání vodních zdrojů v povodí Moravy. Principem bilančního hodnocení je porovnání požadavků na vodu s kapacitou zdrojů povrchové a podzemní vody z hlediska množství i jakosti.

Vodohospodářská bilance minulého roku v povodí Moravy za rok 2021 je zpracována samostatně pro dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu a pro dílčí povodí Dyje, obsahuje šest samostatných okruhů hodnocení nazvaných:

- A – Morava Zpráva o hodnocení množství povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za rok 2021**
- B – Morava Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za období 2020-2021**
- C – Morava Zpráva o hodnocení množství a jakosti podzemních vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za rok 2021**

- A – Dyje Zpráva o hodnocení množství povrchových vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021**
- B – Dyje Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí Dyje za období 2020-2021**
- C – Dyje Zpráva o hodnocení množství a jakosti podzemních vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021**

Každý okruh je členěn na část textovou a přílohy, které obsahují tabulky.

Základním vstupem pro všechna hodnocení jsou údaje ohlašované podle § 10 a § 22, odst. 2, zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění. Jde o údaje o odběrech povrchové a podzemní vody, o vypouštění vod, o nádržích a výstupy z hydrologické bilance, kterou sestavuje ČHMÚ.

Nutno konstatovat, že některé problémy – převážně termínového charakteru a způsobu vzájemně předávaných údajů stále přetrvávají. Údaje o nakládání s vodami za rok 2021 byly opět předávány přes Integrovaný systém plnění ohlašovaných povinností. V roce 2021 byla bilance již posedmnácté zpracována samostatně pro oblast Moravy a oblast Dyje. Toto bylo provedeno v návaznosti na plány oblastí povodí. Malá část území, které spravuje Povodí Moravy, s.p., se nachází v povodí vodního toku Vlára, spadající do přítoků Váhu na území Slovenska. Na tomto toku není umístěn žádný bilanční profil, toto území je tabulkově přiřazeno k dílčímu povodí Moravy.

Dokument VHB MR 2021 je k dispozici jednak v tištěné, jednak v elektronické formě. Uspořádání obou dokumentů je zřejmé z části Obsah na stranách 5 a 6 této zprávy. Zpráva VHB MR 2021 bude od listopadu 2022 k dispozici veřejnosti na internetových stránkách s.p. Povodí Moravy na adrese <http://www.pmo.cz>.

Účelem VHB MR je posouzení hospodaření s vodou v povodí Moravy, které spočívá v porovnání požadavků s vodními zdroji. Přitom se uplatňují:

na straně požadavků

- údaje o odběrech a vypouštění za minulý rok,
- hodnoty minimálních průtoků,

na straně zdrojů

- údaje o měřených průtocích (v měsíčním kroku) za minulý rok v kontrolních profilech,
- stavy hladin, objemů a zatopených ploch v nádržích k prvnímu dni v každém měsíci za hodnocený minulý rok,
- dlouhodobé průměry měsíčních průtoků pro jednotlivé měsíce za období 1931 - 1980 [QMP m³/s],
- nejmenší [QMM m³/s] měsíční průtoky pro jednotlivé měsíce z období 1931 - 1980.

Hodnoty největších měsíčních průtoků (QMX) nejsou k dispozici.

Principem bilančního posouzení hospodaření s vodou v minulém roce je porovnání požadavků na zachování minimálního zůstatkového průtoku MZP (příp. minimálního průtoku MQ) s průměrnými měsíčními průtoky, zjištěnými měřeními v kontrolních profilech v minulém roce 2021. Měřené průtoky v sobě zahrnují všechny aktivity hospodaření s vodou, tj. odběry a vypouštění vody a vliv manipulací na nádržích.

Jako výsledek bilančního hodnocení v kontrolních profilech se vyhodnocují bilanční stavy BS1, BS2, BS3, BS4, BS5 a BS6, jejichž podrobné vysvětlení je uvedeno v části 4.3. této zprávy.

Vyhodnocený bilanční stav BS1 a BS2 vyjadřuje uspokojivý a vyvážený stav vodních zdrojů, bilanční stavy BS3 - BS6 signalizují neuspokojivý stav vodních zdrojů. Při stanovení bilančního stavu BS6 je uvažována jako minimální průtok hodnota QZ, tj. průtok potřebný k zajištění neškodného odvedení a likvidaci zbytkového znečištění.

Nejdůležitějším kritériem je bilanční stav BS5, tj. nedodržení stanoveného minimálního zůstatkového průtoku MZP, pro nějž byly zásady stanovení vydány Metodickým pokynem OOV MŽP ve Věstníku MŽP 5/1998. Dříve bylo hodnocení vztaženo k hodnotě minimálního průtoku MQ.

Bilanční hodnocení v kontrolních profilech je doplněno výpočtem neovlivněných měsíčních průtoků QMN v hodnoceném roce a jejich porovnáním s dlouhodobým průměrným měsíčním průtokem QMP a s dlouhodobým minimálním měsíčním průtokem QMM. Hodnoty největších měsíčních průtoků (QMX) jsme od ČHMÚ neobdrželi. Ve výpočtech je jako dlouhodobé uvažováno období 1931 - 1980.

Vodohospodářská bilance současného stavu a vodohospodářská bilance výhledového stavu, v souladu s ustanovením § 25 zákona č. 254/20001 Sb., v platném znění a navazující vyhlášky MZe ČR 431/2001 Sb., postupy určenými metodickým pokynem MZe ČR, č.j. 25248/2002-6000 ze dne 28.8.2002, byla zpracována pro všechny profily v květnu 2020 jako jeden z podkladů pro aktualizaci plánů povodí. Tyto bilance se zpracovávají jednou za šest let.

A - Morava Zpráva o hodnocení množství povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za rok 2021	15
1. Úvod	15
1.1. Popis hydrologické situace v roce 2021	15
2. Zdroje vody	16
2.1. Vodní toky	16
2.2. Vodní nádrže	16
2.2.1. Nádrže s vodárenským využitím	18
2.2.2. Ostatní vodní nádrže	18
2.3. Převody vody	18
2.4. Ostatní vodní zdroje	18
3. Požadavky na zdroje vody	19
3.1. Minimální průtoky	19
3.2. Odběry a vypouštění vod	19
3.2.1. Přehled nejvýznamnějších odběrů povrchové a podzemní vody	21
3.2.2. Přehled nejvýznamnějších vypouštění vody	22
4. Bilanční hodnocení	22
4.1. Vodní toky	22
4.2. Vodní nádrže	23
4.2.1. Vodní nádrže s vodárenským využitím	23
4.2.2. Vodní nádrže s ostatním využitím	23
4.3. Kontrolní profily	24
4.3.1. Přehled kontrolních profilů	24
4.3.2. Bilanční hodnocení v kontrolních profilech	25
4.4. Minimální průtoky	26
4.4.1. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MQ..	26
4.4.2. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MZP	27
Výstupy ze zpracování množství povrchových vod	27
5. Závěr	28
Seznam použitých podkladů	29
Seznam tabulek	29
B – Morava Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za období 2020–2021 (minulý rok)	30
1. Úvod	30
1.1. Metodika zpracování	30
1.2. Srážkové a odtokové poměry v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu	30
2. Jakost povrchové vody ve vodních tocích ve dvouletí 2020–2021 (minulý rok)	31
2.1. Hodnocení toků a profilů v základních ukazatelích	31
2.1.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulka 1a) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	31
2.1.2. Hodnocení toků podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	32
2.1.3. Hodnocení profilů podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	32
2.2. Hodnocení závěrných profilů	33
2.2.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulky 1a až 1c) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	33
2.2.2. Hodnocení podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	33

2.2.3. Statistika znečištění kovy, specifickými organickými sloučeninami a bakteriemi	34
3. Závěr – hodnocení dvouletí 2020–2021 (minulý rok)	34
Seznam použitých podkladů.....	36
Seznam tabulek	36
C - Zpráva o hodnocení množství a jakosti podzemních vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za rok 2021	37
1. Úvod	37
1.1. Popis hydrologické situace.....	37
1.2. Metodika zpracování	37
2. Zdroje podzemních vod.....	37
2.1. Zdroje podzemních vod.....	37
2.2. Hydrogeologické rajony	38
2.2.1. Přehled hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu....	39
2.2.2. Přehled významných hydrogeologických rajonů v oblasti povodí Moravy.....	41
2.3. Zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech	41
3. Požadavky na zdroje podzemní vody.....	Chyba! Záložka není definována.
4. Bilanční hodnocení.....	45
4.1. Hodnocení množství podzemních vod	45
4.2. Hodnocení jakosti podzemních vod	47
5. Závěr.....	47
Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon),.....	48
Seznam tabulek	48

A - Morava Zpráva o hodnocení množství povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za rok 2021

1. Úvod

V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu bylo pro sledování a hodnocení množství vody za rok 2021 použito 18 kontrolních profilů, stejně jako v minulých letech, které jsou dislokovány na 11 tocích v povodí Moravy. Pro 2 profily (Bezměrov a Otrokovice), které nejsou lokalizovány v místě, kde ČHMÚ provádí a vyhodnocuje vodoměrná pozorování, jsou potřebné hydrologické údaje stanoveny výpočtem z nejbližších profilů pomocí přepočítacích koeficientů, kde ČHMÚ měření provádí a pro které hydrologické údaje pro bilanci poskytuje. V jednotlivých tabelárních přehledech jsou profily s odvozenými údaji označeny hvězdičkou. Nově vznikl profil Šumperk tok jako náhrada za dříve uváděný profil Šumperk tok a náhon. V povodí přítoků Váhu není umístěný žádný bilanční profil.

Seznam kontrolních profilů s lokalizačními a základními hydrologickými charakteristikami je uveden v tabulce č. 14.

Počty kontrolních bilančních profilů na důležitých tocích v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu a na území krajů uvádí následující tabulka:

Členění dle důležitých toků	Počet profilů	Členění dle krajů	Počet profilů
Morava	5	Jihomoravský	2
Bečva	1	Olomoucký	8
Haná	2	Zlínský	8
Dřevnice	2	Pardubický	-
Na dalších tocích	8	Moravskoslezský	-
celkem	18	celkem dílčí povodí Moravy	18

1.1. Popis hydrologické situace v roce 2021

Průměrná roční teplota vzduchu na území dílčího povodí byla +8,2 °C, což představuje odchylku od normálu -0,3 °C. Rok tedy byl teplotně normální. Nejteplejším měsícem byl červenec, nejchladnějším měsícem byl v celém dílčím povodí leden.

Leden, únor i březen byly teplotně normální. Duben a květen byly naopak silně podnormální (odchylka -2,0 až -3,2 °C). Červen byl teplotně silně nadnormální (+2,0 až +2,2 °C), červenec byl nadnormální (+0,9 až +1,4 °C) a srpen byl podnormální (-1,9 °C). Ostatní měsíce byly teplotně normální.

Průměrný roční úhrn srážek byl 649 mm, což představuje 91 % normálu. Rok tedy byl srážkově normální. Leden a únor byly srážkově normální. Březen byl silně podnormální (36 až 71 %). Duben a květen byly opět srážkově normální. Červen a červenec byly podnormální až normální měsíce. Srpen byl srážkově nadnormální až silně nadnormální (123 až 217 %). Měsíce září a říjen byly srážkově silně podnormální, na dolní Moravě v říjnu dokonce mimořádně podnormální (16 %). Listopad byl srážkově normální až nadnormální a závěr roku byl normální.

Z hlediska odtoku byl rok průměrný (89 až 95 % Q_a). I na přítocích Moravy a Bečvy byl odtok průměrný (81 až 105 % Q_a). V lednu byl odtok převážně nadprůměrný, v únoru až silně nadprůměrný (142 až 189 %). Březen a duben byly odtokově převážně průměrné, květen byl převážně nadprůměrný (122 až 175 %). V červnu byl odtok průměrný s výjimkou silně podprůměrné Rožnovské Bečvy (44 %). V červenci pak odtok dál klesal, nejnižší byl opět na Rožnovské Bečvě hluboko pod hranici mimořádně podprůměrného průtoku (12 %).

V srpnu se již průtok zvětšil na průměrný až nadprůměrný (75 až 140 %). Září bylo odtokově průměrné, lišila se opět Rožnovská Bečva (161 %). Říjen byl odtokově podprůměrný, na některých tocích až mimořádně podprůměrný (14 až 25 %). Listopad byl převážně silně podprůměrný (30 až 47 %) a prosinec průměrný až podprůměrný (49 až 81 %).

Roční minima nastala na přelomu října a listopadu.

Během roku se nevyskytla žádná významnější povodňová situace.

2. Zdroje vody

Za zdroje povrchové vody se považuje povrchová voda v přirozeném prostředí jejího oběhu (vodní toky, vodní nádrže a převody vody). Množství povrchových vod v bilančních profilech VHB MR 2021 je charakterizováno:

- průměrnými měsíčními průtoky vypočtenými z naměřených hodnot v roce 2021 - QMO [m³/s],
- stavy hladin a objemů v nádržích k prvnímu dni v měsíci v roce 2021.

2.1. Vodní toky

V dílčím povodí Moravy tvoří hydrografickou síť 63 vodních toků s plochou povodí nad 50 km². Podle plochy povodí je četnost toků v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu následující:

Plocha povodí	Počet toků
nad 1000 km ²	2
500 až 999 km ²	5
250 až 499 km ²	8
100 až 249 km ²	18
50 až 99 km ²	30

Pro vodohospodářskou bilanci jsou důležité toky, na nichž jsou umístěny kontrolní bilanční profily. Základní charakteristiky těchto toků uvádí tabulka č.10.

2.2. Vodní nádrže

Vodní nádrž je prostor vytvořený vzdouvací stavbou na vodním toku, využitím přírodní nebo umělé prohlubně na zemském povrchu nebo ohrázením části území, určený k akumulaci vody a řízení odtoku. Řízením odtoku vody z vodní nádrže se zabývá vodohospodářské řešení nádrže, jehož výsledky a závěry jsou uvedeny ve vodohospodářském plánu nádrže.

Do výpočtu VHB MR 2021 byl v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu zahrnut vliv hospodaření vodou, který se uplatňuje při plnění nádrže snížením (ochuzením) nebo při prázdnění zásobního objemu nadlepšením průtoků v toku pod nádrží. Povinnost ohlašovat údaje o stavu vody se ve smyslu vyhlášky MZe č. 431/2001 Sb. vztahuje na nádrže s objemem nad 1,0 mil. m³. Takových nádrží je v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu 9, z toho 4 jsou vodárenské. Ostatní nádrže jsou víceúčelové.

V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu se nachází nádrže pouze místního významu s relativně malým objemem. Jejich celkový objem činí 42,16 mil. m³. Toto je 12,4 x méně, než činí celkový objem nádrží v dílčím povodí Dyje.

Ovlivnění odtokových poměrů je závislé nikoliv na velikosti celkového, ale na velikosti zásobního objemu. Podle metodického pokynu MZe čl. 4 se sledují nádrže se zásobním objemem nad 1,0 mil. m³. Takových nádrží je v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu 6 - jejich základní charakteristiky uvádí tabulka č. 11.

V průběhu roku 2021 se vhodnými manipulacemi na vodních nádržích ve správě Povodí Moravy, s.p., dařilo zabezpečovat bez větších problémů všechny vodárenské odběry a odběry vody pro energetiku.

Mimořádné manipulace nad rámec manipulačního řádu byly v roce 2021 provedeny na vodní nádrži VD Plumlov z důvodu rekonstrukce vodního díla.

Přehledná mapa vodních nádrží s objemem vzduché vody nad 1 mil. m³
S VD Dlouhé Stráně – horní není v bilanci uvažováno, je umístěno mimo vodní tok

2.2.1. Nádrže s vodárenským využitím

Z celkového počtu 9 sledovaných nádrží je pro vodárenské účely využito 4 nádrží, tj. 44,4 %. Jejich zásobní objem činí celkem 21,865 mil. m³, tj. 72,6 % z celkového objemu hodnocených nádrží.

Zásobní funkce nádrží a jejich využití je zřejmé z tabulky č.5.

Stejně jako v minulých letech se nerealizoval odběr pro vodárenské účely z nádrže Fryšták, zařazené mezi vodárenské. Tento vodárenský odběr byl zrušen rozhodnutím OkÚ Zlín č.j. ŽP 10079/96-DČ ze dne 6.12.1996 a ani v roce 2021 nebyl obnoven. Nádrž však i nadále zůstává zařazena ve skupině vodárenských nádrží. Na ostatních nádržích, kde odběry pro vodárenské účely byly realizovány, nedošlo k žádným omezením a požadavky vodárenských organizací byly v plném rozsahu zabezpečeny.

2.2.2. Ostatní vodní nádrže

V této skupině bylo v dílčím povodí Moravy hodnoceno 5 nádrží, jejichž využití je značně rozdílné. Převážně energetickému využití slouží nádrž Dlouhé Stráně (součást komplexu přečerpací vodní elektrárny).

2.3. Převody vody

V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu jsou významné převody vody mezi různými povodími ojedinělé a nevýznamné. Do této skupiny lze zařadit pouze převod z Bečvy do Moštěnky (Malá Bečva).

Charakteristiky uvedeného převodu obsahuje tabulka č. 12.

Ostatní převody, které jsou v dílčím povodí Moravy četné a významné, patří do skupiny laterálních (bočních) náhonů, které jsou po určité délce souběžného toku zaústěny do stejného toku, ze kterého odbočily. Z tohoto typu převodů jsou nejvýznamnější: Malá Voda nad Litovlí, Střední Morava v Olomouci, Morávka, Boleloucký náhon, Strhanec, umělé úseky Bařova plavebního kanálu. Krátkých náhonů lokálního významu je velký počet.

Specifickým převodem vody je převod vody z řeky Moravy do řeky Kyjovky v povodí Dyje, který se děje odběrem pro elektrárnu Hodonín z ramene Moravy. Tato voda je vypouštěna do odpadního kanálu, místně nazývaného „Teplý járek“, v GiSyPu nazývaný „Kopanice – kanál Moravy č.18“, který je v povodí Kyjovky.

Až na výjimky se množství převáděné vody neměří a neeviduje. Tento stav, který nelze považovat za ideální, však výsledky VHB MR v povodí Moravy neovlivní, protože kontrolní bilanční profily jsou zde rozmístěny tak, že v bilančním profilu je soustředěn veškerý průtok, žádná převáděná voda bilanční profil neobchází.

2.4. Ostatní vodní zdroje

Do skupiny „ostatních“ zdrojů lze v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu zařadit pouze prostory štěrkovišť a pískovišť, v nichž se materiál těžil až pod úroveň hladiny podzemní vody a vytěžené prostory zůstaly i po skončení těžby trvale zatopeny. Štěrkoviště se vyskytují zejména v moravní nivě vyplněné kvartérními sedimenty. Vzniklé vodní plochy, které byly v minulosti považovány za vodu podzemní, jsou pro dobrou jakost infiltrované vody hojně využívány pro vodárenské účely a pro rekreaci.

Seznam důležitých štěrkovišť obsahuje tabulka č.13.

3. Požadavky na zdroje vody

3.1. Minimální průtoky

Minimálním průtokem se rozumí průtok zabezpečující požadavek pro určitý vodohospodářský účel. V bilančních výpočtech jsou využívány následující hydrologické charakteristiky:

- MQ průtok pro zachování podmínek pro biologickou rovnováhu v toku a umožnění obecného užívání vody,
- QZ průtok k neškodnému odvedení a likvidaci zbytkového znečištění,
- Q_{330d} průměrný denní průtok překročený 330 dní v roce,
- Q_{355d} průměrný denní průtok překročený 355 dní v roce,
- Q_{364d} průměrný denní průtok překročený 364 dní v roce,
- MZP minimální zůstatkový průtok.

Minimální průtoky MQ a QZ byly stanoveny v roce 1985 dle Zásad SVP v původní síti kontrolních profilů. Do současné sítě kontrolních profilů byly převzaty ze sestavy SVHB MR 2001, obdobně jako hodnoty m-denních průtoků (Q_{330d} , Q_{355d} a Q_{364d}), které pro bilanční úlohy předal ČHMÚ Praha v roce 1999. U profilu Loštice na vodním toku Třebůvka, který byl v roce 2012 posunut a byly pro něj získány nové hydrologické údaje od ČHMÚ, hodnoty QZ a MQ nejsou k dispozici. Dále nejsou hodnoty QZ a MQ k dispozici pro profil Zlín, který v roce 2018 nahradil původní profil Zlín-tok a svod a pro profil Šumperk tok, který v roce 2021 nahradil profil Šumperk tok a náhon. Hodnota QZ nebyla stanovena i u dalších profilů, a to Klopotovice, Polkovice a u vložených profilů Bezměrov a Otrokovice.

V roce 1998 byl vydán Metodický pokyn OOV MŽP ke stanovení hodnot minimálních zůstatkových průtoků (MZP) ve vodních tocích ČR (Věstník MŽP 5/98 z října 1998). Zásady stanovení těchto průtoků zahrnují široké spektrum požadavků včetně zohlednění jakosti vody a vlivu na podzemní vody. Jedná se, obdobně jako u MQ, o průtok, který je nutno ve vodním toku ponechat za účelem udržení jeho základních vodohospodářských a ekologických funkcí. Směrné hodnoty MZP byly stanoveny z hydrologických charakteristik způsobem uvedeným v následující tabulce:

Průtok Q_{355d}	Směrné hodnoty minimálních zůstatkových průtoků
$< 0,05 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$	Q_{330d}
$0,05 - 0,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$	$(Q_{330d} + Q_{355d}) \cdot 0,5$
$0,51 - 5,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$	Q_{355d}
$> 5,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$	$(Q_{355d} + Q_{364d}) \cdot 0,5$

Navrhované hodnoty MZP jsou v mnoha případech výrazně vyšší než dříve používané hodnoty MQ.

Hodnoty MZP jsou pro všechny hodnocené kontrolní profily uvedeny v tabulce č.14.

Při hodnocení VHB MR 2021 byly, stejně jako v předcházejících letech, pro srovnání použity vedle platných hodnot MZP i hodnoty MQ (viz tabulka č.14). Toto je provedeno v profilech, u nichž je hodnota MQ k dispozici.

3.2. Odběry a vypouštění vod

Údaje o realizovaných odběrech povrchových a podzemních vod, o vypouštění do povrchových a podzemních vod a o akumulacích v nádržích za rok 2021 byly tak jako v minulých letech shromažďovány podle postupu předepsaného vyhláškou MZe č. 431/2001 Sb. včetně kritéria pro spodní hranici velikosti odběrů (vypouštění), které zmíněná vyhláška stanovila na 6000 m³/rok (resp. 500 m³/měs.). V roce 2022 byla hlášení opět předávána

přes Integrovaný systém plnění ohlašovaných povinností (ISPOP). Přestože tímto způsobem jsou hlášení předávána již od roku 2013, stále dochází k drobným komplikacím a také k výraznému zpoždění hlášení, tzn. nezanedbatelná část byla podána po termínu, který je stanoven vyhláškou do 31. ledna.

Všechna hlášení byla podrobena kontrolám věcným i formálním a chybné a chybějící údaje byly po upozornění ohlašovatelů opraveny či doplněny. Množství vypouštěných odpadních vod zahrnovaných do vodohospodářské bilance představuje množství naměřené, vypočtené nebo stanovené odborným odhadem na výtoku z ČOV nebo kanalizace do vod povrchových. Do tohoto množství se promítá podíl dešťových a balastních vod procházejících přes ČOV nebo veřejnou kanalizaci, napojenou na volné výusti.

Údaje o odběrech a vypouštění vod získané z hlášení jsou uloženy u Povodí Moravy, s.p., v databázové Evidenci uživatelů vod, jejíž systém byl převzat od s.p. Povodí Labe a je jednotně užíván i u ostatních s.p. Povodí.

V následujících přehledech jsou uvedeny počty odběrů a vypouštění a množství odebrané i vypouštěné vody v roce 2021 za dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu celkem, dále podle krajů a podle druhů odběrů (podle CZ NACE) a to ve vztahu k vodním tokům. Pro srovnání jsou uvedeny i obdobné údaje pro dílčí povodí Moravy za rok 2017 až 2020.

Povodí Moravy, s.p.	Odběr podzemní vody		Odběr povrchové vody		Vypouštění do povrch. vod	
	počet odběrů	množství v mil. m ³	počet odběrů	množství v mil. m ³	počet vypouštění	množství v mil. m ³
rok 2017	603	65,4	97	90,3	671	156,0
rok 2018	597	64,7	103	90,1	674	143,9
rok 2019	594	63,3	103	97,7	676	159,0
rok 2020	587	62,2	105	89,8	680	171,9
rok 2021	589	63,2	107	88,9	689	169,2
index 2021/2020	1,00	1,02	1,02	0,99	1,01	0,98

Přehled podle druhu užívání vody – (dle CZ NACE)

(stav 2021)

Obor CZ NACE	POD	POV	VYP
	mil.m ³		
Vodárenství	53,8	16,8	1,5
Veřejné kanalizace	0,1	-	122,3
Zemědělství	2,3	0,1	0,3
Energetika	-	58,9	30,6
Průmysl	4,0	11,4	13,4
Jiné	3,0	1,7	1,1
Celkem	63,2	88,9	169,2

Přehled podle krajů

Kraj	Rok	Odběry podzemní vody		Odběr povrchové vody		Vypouštěné vody	
		počet	množství	počet	množství	počet	množství
Jihomoravský	2017	56	9,4	6	62,6	66	42,0
	2018	54	9,5	6	61,4	63	39,0
	2019	51	9,2	6	69,5	64	46,0
	2020	52	9,1	6	62,2	63	42,0
	2021	52	9,1	7	60,4	63	42,1
Moravskoslezský	2017	5	0,1	0	0,0	4	0,1
	2018	6	0,1	0	0,0	4	0,1
	2019	6	0,1	0	0,0	4	0,1
	2020	6	0,1	0	0,0	3	0,0
	2021	5	0,1	0	0,0	4	0,1
Olomoucký	2017	304	32,4	45	9,1	294	56,5
	2018	297	32,1	48	9,3	293	54,0
	2019	300	31,6	46	9,6	298	57,8
	2020	294	31,2	48	9,6	300	67,7
	2021	293	31,5	50	10,2	306	65,7
Pardubický	2017	50	2,6	6	0,6	24	4,0
	2018	48	2,6	8	0,5	25	3,5
	2019	49	2,6	8	0,5	25	3,9
	2020	48	2,7	8	0,6	28	4,6
	2021	50	2,7	7	0,7	26	4,2
Zlínský	2017	188	20,9	40	18,0	283	53,4
	2018	192	20,4	41	18,9	289	47,3
	2019	188	19,8	43	18,1	285	51,2
	2020	187	19,1	43	17,4	286	57,6
	2021	189	19,8	43	17,6	290	57,1
Celkem	2017	603	65,4	97	90,3	671	156,0
	2018	597	64,7	103	90,1	674	143,9
	2019	594	63,3	103	97,7	676	159,0
	2020	587	62,2	105	89,8	680	171,9
	2021	589	63,2	107	88,9	689	169,2

Z přehledů je zřejmé, že u všech kategorií nakládání s vodami zůstal počet odběratelů i odebrané (vypouštěné) množství téměř stejné jako v roce 2020.

3.2.1. Přehled nejvýznamnějších odběrů povrchové a podzemní vody

Hranici významných odběrů určuje metodika pro sestavení VHB MR takto:

- pro odběry podzemní vody 315,0 tis.m³/rok
- pro odběry povrchové vody 500,0 tis.m³/rok

U POV i POD se jmenovitý přehled dále člení na odběry pro vodárenské využití a na odběry s jiným než vodárenským využitím.

Přehled POV i POD je zpracován dle hydrologického přiřazení do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu. Jmenovité přehledy jsou obsahem tab. č. 1, 2, 3 a 4.

Počty odběrů nad stanoveným limitem, úhrnný objem jimi odebrané vody a podíl na celkových odběrech v příslušné skupině je vyjádřen v následujícím přehledu, v němž jsou pro srovnání uvedeny i korespondující hodnoty z roku 2017 až 2020:

Druh odběru	Rok	Počet	% z celkového počtu +)	Objem odebrané vody v mil. m ³	% z celkového objemu odběrů +)
POD pro vodárenské účely	2017	36	5,97	41,598	63,61
	2018	36	6,03	41,170	63,63
	2019	33	5,56	40,159	63,44
	2020	34	5,79	39,161	62,96
	2021	33	5,60	39,735	62,87
POD pro jiné než vodárenské účely	2017	4	0,66	1,984	3,03
	2018	3	0,50	1,513	2,34
	2019	4	0,67	1,767	2,79
	2020	4	0,68	1,718	2,76
	2021	6	1,02	2,559	4,05
POV pro vodárenské účely	2017	7	7,22	15,013	16,63
	2018	6	5,83	15,681	17,40
	2019	6	5,83	14,865	15,21
	2020	6	5,71	14,103	15,70
	2021	6	5,61	14,359	16,15
POV pro jiné než vodárenské účely	2017	9	9,28	70,494	78,07
	2018	9	8,74	69,304	76,92
	2019	7	6,80	76,835	78,64
	2020	7	6,67	69,348	77,14
	2021	7	6,54	68,134	76,64

+) Rozumí se % z celkového počtu (z celkového objemu) všech evidovaných odběrů v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu

Pořadí na prvních místech u sledovaných skupin odběrů se oproti předcházejícím letem podstatně nezměnilo. Také počty odběrů vody zůstávají ve vymezených skupinách bez podstatných změn.

3.2.2. Přehled nejvýznamnějších vypouštění vody

Hranici pro nejvýznamnější vypouštění vody určuje metodika pro sestavení VHB MR třemi parametry:

- vypouštěným množstvím odpadních vod, které přesáhlo 500,0 tis. m³/rok; tento limit splňovalo v roce 2021 v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu 46 vypouštění. Jejich seznam je uveden v tabulce č. 7,
- produkovaným znečištěním přesahujícím v ukazateli BSK₅ 500 t/rok; seznam těchto vypouštění je v tabulce č. 8, v roce 2021 bylo takových vypouštění 17,
- vypouštěným znečištěním, přesahujícím v ukazateli BSK₅ 15 t/rok; seznam je v tabulce č. 9, těchto případů v roce 2021 bylo 9.

4. Bilanční hodnocení

Bilanční hodnocení minulého roku 2021 je provedeno z hlediska posouzení situace na vodních tocích, dále je posouzen vliv hospodaření vodních nádrží na režim vodních toků a je sestaven podrobný rozbor bilančního stavu v jednotlivých kontrolních profilech.

4.1. Vodní toky

Výpočtový aparát VHB umožňuje sestavit všechny aktivity ovlivňující průtokový režim v tocích do hydrologického sledu a provést jejich vzájemnou superpozici. Získáme tak určitou formu „psaného“ podélného profilu - součtovou čáru ovlivnění, v níž u každé položky kromě

hodnoty odběru či vypouštění v daném místě je vypočtena také sumární hodnota odběrů a vypouštění spočítaných od pramene hodnoceného toku až k danému místu (profilu). Odběrům povrchové a podzemní vody jsou přisouzena záporná znaménka, vypouštění vody má znaménko kladné.

Pro VHB MR 2021 byl pro dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu sestaven podélný profil v tab. č. 15. V tabulce jsou uvedeni všichni známí uživatelé vody evidovaní v EUV, kteří za rok 2021 nakládali s vodami v nadlimitním množství (více než 500 m³/měs.). Vedle názvu uživatele a potřebných identifikátorů je v tabulce uvedena také hodnota ročního odběru za rok 2021. Tato sestava je v plném znění k dispozici pouze v elektronické verzi.

V této sestavě jsou všechny odběry a vypouštění seřazeny v hydrologickém sledu od pramene směrem po toku včetně přítoků. Výsledné hodnoty ovlivnění v místech bilančních profilů jsou uvedeny v tab. 15 pro povodí vodního toku Moravy a vodního toku Vlárky jako přítoku Váhu.

V tabulce č. 16, která je sestavena pro vybrané vodní toky, významně ovlivněné nakládáním s vodami, je uváděna nejvyšší záporná hodnota změny průtoku na hodnoceném vodním toku a celková změna průtoků v závěrovém profilu, tj. v místě, kde se nachází odběr nebo vypouštění nejbližší položené k ústí hodnoceného toku. Významně ovlivněné vodní toky byly určeny v závislosti na bilančním stavu BS5. V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu jsou v roce 2021 vybrány tři toky, a to Rožnovská Bečva, Olšava a Blata.

4.2. Vodní nádrže

V bilančním hodnocení se vliv nádrží započítává jako průtoková změna (ZPN) na základě vztahu:

$$ZPN = \frac{ON_m - ON_{m+1}}{\text{počet sekund v měsíci}}$$

kde: ON_m - celkový objem nádrže k 1. dni v měsíci m ,

ON_{m+1} - celkový objem nádrže k 1. dni v měsíci následujícím

Hodnota ZPN je kladná, jestliže se nádrž prázdnila, záporná hodnota značí její plnění.

Dále je ve výpočtu zahrnut vliv výparu z volné hladiny, vypočtený z podkladů o zatopených plochách a předpokládaného výparu.

Celková změna průtoku:

$$ZPNC = (ZPN + \text{výpar})$$

Pozn.: Použitý výpočetní program Povodí Labe označuje hodnotu ZPN slovem „delta“ a hodnotu ZPN + výpar slovy „delta celkem“.

4.2.1. Vodní nádrže s vodárenským využitím

Z vodárenských nádrží vykazuje nejvyšší ovlivnění změny průtoků nádrž Opatovice (202,86 %). Celkový přehled s hodnocením všech nádrží je v tabulce č. 17.

4.2.2. Vodní nádrže s ostatním využitím

V roce 2021 byly vykázané maximální změny průtoku (maximální absolutní hodnotu z měsíčních průměrů vyjádřenou v % Q_a) na nádrži Dlouhé Stráně (167,20 %).

4.3. Kontrolní profily

4.3.1. Přehled kontrolních profilů

V roce 2021 bylo pro vyhodnocení bilančního stavu zařazeno do výpočtu 18 profilů, tj. stejný počet jako v předchozích letech.

4.3.1.1. Přehled kontrolních profilů státní sítě

Seznam kontrolních profilů státní sítě se základními hydrologickými charakteristikami je uveden v tabulce č.14.

4.3.1.2. Přehled kontrolních profilů vložených

V dílčím povodí Moravy jsou do hodnocení zařazeny dva vložené profily, a to Bezměrov a Otrokovice.

4.3.2. Bilanční hodnocení v kontrolních profilech

Stěžejní část bilančního hodnocení je prováděna v kontrolních (bilančních) profilech, kde jsou hodnoty naměřených (ovlivněných) průtoků (QMO) v jednotlivých měsících minulého roku porovnány s limitními charakteristikami, definujícími 6 možných bilančních stavů BS1 až BS6. Jednotlivé BS jsou vymezeny následovně:

BS1	pro případ	$QMO \geq Q_{330d}$
BS2	pro případ	$Q_{330d} > QMO \geq Q_{355d}$
BS3	pro případ	$Q_{355d} > QMO \geq Q_{364d}$
BS4	pro případ	$Q_{364d} > QMO$
BS5	pro případ	$MZP (MQ) > QMO$
BS6	pro případ	$QZ > QMO$

kde znamená:

QMO - průměrný měsíční průtok vypočtený z naměřených hodnot v kontrolním profilu (ovlivněný), předaný od ČHMÚ

Q_{330d} , Q_{355d} , Q_{364d} - průměrné denní průtoky překročené po dobu 330, 355 nebo 364 dní v roce,

MQ - minimální bilanční průtok,

QZ - minimální průtok potřebný k neškodnému odvedení a likvidaci zbytkového znečištění,

MZP - minimální zůstatkový průtok.

Dále byl ve všech profilech proveden výpočet neovlivněných průtoků QMN pro všechny měsíce roku 2021. Pro výpočet určuje metodika vztah:

$$QMN = QMO - VYP + POD + POV - ZPNC,$$

kde znamená:

QMO - průměrný měsíční průtok vypočtený z naměřených hodnot v kontrolním profilu (ovlivněný),

VYP - součet vypouštění do povrchových vod nad kontrolním profilem,

POD - součet odběrů podzemních vod nad kontrolním profilem,

POV - součet odběrů povrchových vod nad kontrolním profilem,

ZPNC - součet změn průtoků vlivem nádrží nad kontrolním profilem.

Zjištěné hodnoty BS i hodnoty QMN jsou obsaženy v souboru tabulek č. 18. Pro každý profil, pro který byly dodány hydrologické podklady, zejména hodnoty QMO, je zpracována samostatná tabulka s vyhodnocením všech měsíců kalendářního roku 2021. Hodnotící tabulky byly zpracovány pro 18 profilů.

Oproti metodice VHB MR není v hodnotících tabulkách provedeno porovnání přirozeného průtoků QMN a ovlivněného průtoků PO s maximálním měsíčním průtokem QMX, který nebyl od ČHMÚ dodán.

Bilanční výpočet byl i pro rok 2021 proveden v profilech ve dvou variantách, lišících se způsobem vyhodnocení bilančního stavu BS5, který je hlavním kritériem pro hodnocení bilanční situace, protože zaznamenává případy, kdy nebyl dodržen stanovený minimální bilanční průtok.

V první variantě, předepsané metodikou VHB MR a kterou považujeme za základní, bylo použito hodnot minimálního zůstatkového průtoku MZP, stanoveného podle metodického pokynu MŽP. Ve druhé variantě byl jako limitní průtok uvažován minimální bilanční průtok MQ, užívaný v bilančních výpočtech jako rozhodující až do roku 2001. Tyto výsledky považujeme za orientační a srovnávací.

Pro profily Loštice II, Zlín a Šumperk tok, které nahradily původní profily Loštice, Zlín-tok a svod a Šumperk tok a náhon, byl stanoven pouze MZP. Hodnoty QZ a MQ uvedeny nejsou vzhledem k tomu, že tyto hodnoty byly pro ostatní profily stanoveny v minulosti a v současnosti se nestanovují. Průměrné denní průtoky byly pro profily Loštice II a Zlín odvozeny z pozorovaných průtoků za referenční období 1981-2010, pro profil Šumperk tok za období 1991-2020.

Výsledky výpočtů a zjištěné bilanční stavy jsou uvedeny v tabulce č. 19.

Meziroční porovnání za období 2017 až 2021 uvádí následující tabelární přehled. Uvážíme-li, že hodnocení bylo provedeno v 18 profilech, v každém ve 12 měsících, pak je hodnoceno celkem 216 hodnot bilančních stavů:

Bilanční stav	Počet měsíců	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2021	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2020	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2019	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2018	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2017
BS1	197	91,2	94,0	82,4	58,4	73,6
BS2	7	3,2	1,9	6,5	11,1	7,9
BS3	-				0,9	-
BS4	-				-	-
BS5	3	1,4	0,9	4,6	20,8	6,5
BS6	8	3,7	3,2	6,0	4,2	8,3
BS5 i BS6	1	0,5	-	0,5	4,6	3,7
celkem	216	100	100	100	100	100

Stav BS1 byl ve všech měsících hodnoceného roku 2021 zjištěn v 10 profilech, což je mírné zhoršení oproti roku 2020, ale zlepšení oproti roku 2019, kdy byl tento stav zjištěn u 5 profilů, a zvláště výrazné zlepšení oproti roků 2018 a 2017, kdy tento stav nenastal ani u jednoho profilu.

V roce 2021 se bilanční stav BS5 vyskytl ve třech profilech (BP Krásno na VT Rožnovská Bečva, BP Klopotovice na VT Blata a BP Uherský Brod na VT Olšava) a bilanční stav BS6 ve dvou profilech (BP Krásno na VT Rožnovská Bečva a BP Vyškov na VT Haná). Pokud je hlavním kritériem hodnocení BS5, lze konstatovat, že bilanční situace byla v roce 2021 dobrá.

4.4. Minimální průtoky

4.4.1. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MQ

Hodnota MQ byla v roce 2021 dodržena ve všech bilančních profilech.

4.4.2. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MZP

Hodnota MZP nebyla dodržena ve třech profilech celkově ve čtyřech měsících. V profilu Krásno a Uherský Brod to bylo v jenom měsíci (říjnu), v profilu Klopotovice ve dvou měsících (září a říjen). V roce 2020 došlo k podkročení MZP v jednom profilu ve dvou měsících. V roce 2019 byl MZP podkročen v 11 měsících, v roce 2018 v 55 měsících a v roce 2017 ve 22 měsících.

Porovnání hodnocení bilančního stavu v letech 2017 až 2021 uvádí následující přehled:

Rok	Celkový počet profilů	Profilů s BS3 -BS6	Z toho profilů s BS5
2017	18	10	8
2018	18	15	14
2019	18	8	6
2020	18	2	1
2021	18	4	3

Územní členění dle krajů (údaje pro rok 2021)	Celkový počet profilů	Profilů s BS3 -BS6	Z toho profilů s BS5
Pardubický	-	-	-
Jihomoravský	2	1	-
Olomoucký	8	1	1
Moravskoslezský	-	-	-
Zlínský	8	2	2
celkem oblast PM	18	4	3

Bilanční metodika zavádí pojem „*vybraný tok*“, za který je považován tok významně ovlivněný nakládáním s vodami, což vyjadřují stupně bilančního stavu BS4, BS5 a BS6. Podrobnosti tohoto hodnocení uvádí tabulka č. 20.

V roce 2021 byl u tří profilů zjištěn bilanční stav BS5, u žádného profilu nenastal samostatně stav BS4 a BS3.

Bilanční stav BS6 byl vyhodnocen ve dvou profilech celkově v 9 měsících, v BP Vyškov samostatně, v BP Krásno společně se stavem BS5.

Výstupy ze zpracování množství povrchových vod

Podrobnými výstupy z bilance množství povrchových vod jsou:

- Tabelární vyhodnocení hospodaření nádrží v roce 2021 - vyhodnocení bylo provedeno pro 9 nádrží a je obsaženo v tabulkách č.5 a 6.
- Tabelární zpracování bilančního hodnocení pro jednotlivé kontrolní profily v měsíčním kroku, které obsahuje bilanční stavy BS1 - BS6 a neovlivněné měsíční průtoky QMN, vypočítané na základě vztahu vysvětleného výše v části: „Bilanční hodnocení v kontrolních profilech“.

- Změny průtoků v podélném profilu hlavního toku Moravy včetně jejích přítoků

U jednotlivých jevů (jevem na toku se rozumí odběr, vypouštění, nádrž, kontrolní profil) je uveden kumulativní součet změn průtoků při rovnoměrném provozu ZPRR [m³/s]. Má sloužit zejména k podrobnějšímu rozboru užívání vody a k vymezení kritických oblastí.

5. Závěr

Rok 2021 byl rokem teplotně i srážkově průměrným. Bilanční stav je mírně horší než v roce 2020, oproti předchozím suchým rokům se ale výrazně zlepšil. Minimální zůstatkový průtok byl podkročen (tzn. byl zjištěn stav BS5) ve třech profilech ve čtyřech měsících – ve všech třech profilech v říjnu a v profilu Klopotovice i v srpnu. V ostatních bilančních profilech byly vyhodnoceny vyhovující bilanční stavy.

Stav BS6 je porovnání průměrných skutečných měsíčních průtoků s Qz, což je průtok nutný k neškodnému odvedení a likvidaci zbytkového znečištění. Profily, na kterých se vyskytly stavy BS6, byly v roce 2021 pouze dva, a to profil Vyškov na vodním toku Haná a profil Krásno na Rožnovské Bečvě. V minulých letech z pohledu BS6 problematický profil Zlín tok + svod byl ČHMÚ nahrazen novým profilem Zlín, u kterého Qz stanoveno není.

Deset profilů mělo ve všech měsících bilanční stav BS1, což je po roce 2020 nejlepší hodnocení v posledních letech. Z pohledu bilančního hodnocení byl rok 2021 uspokojivý.

Vhodnými manipulacemi na nádržích byly zabezpečeny veškeré odběry pro vodárenské účely.

Povodí Moravy, s.p., spravuje i část území, jehož povodí náleží do povodí Váhu. V této oblasti je uskutečňováno 9 odběrů podzemních vod o celkovém množství 0,26 mil. m³/rok, 6 odběrů povrchové vody o celkovém množství 0,58 mil. m³/rok a 32 vypouštění do toků o celkovém množství 3,35 mil. m³/rok. Na těchto tocích není umístěn žádný bilanční profil.

Seznam použitých podkladů

- Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon)
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci
- Metodický pokyn č. 9 odboru ochrany vod MŽP ke stanovení hodnot min. zůstatkových průtoků ve vodních tocích vydané ve Věstníku dne 15. 10. 1998, částka 5
- Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí ze dne 28. 8. 2002
- ČHMÚ – údaje z hydrologické bilance 2021
- EUV – souhrn hlášení jednotlivých uživatelů vod za rok 2021
- Dispečink Povodí Moravy, s.p. - informace o zvláštních manipulacích na nádržích ve správě Povodí Moravy, s.p.

Seznam tabulek

Morava - Tabulka 1	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s vodárenským využitím v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 2	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s jiným než vodárenským využitím v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 3	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s vodárenským využitím v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 4	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s jiným než vodárenským využitím v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 5	Vodárenské nádrže v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 6	Nejvýznamnější vodní nádrže s jiným než vodárenským využitím v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 7	Nejvýznamnější vypouštění vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 8	Přehled zdrojů znečištění s produkovaným znečištěním nad 500 tun v ukazateli BSK ₅ v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 9	Přehled zdrojů znečištění s vypouštěním nad 15 tun v ukazateli BSK ₅ v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
Morava - Tabulka 10	Vodní toky - základní charakteristiky
Morava - Tabulka 11	Vodní nádrže - základní charakteristiky
Morava - Tabulka 12	Nejvýznamnější převody vody v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu
Morava - Tabulka 13	Ostatní vodní zdroje v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu
Morava - Tabulka 14	Minimální průtoky ve vodních tocích
Morava - Tabulka 15	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - podélné profily toků
Morava - Tabulka 16	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - významně ovlivněné toky
Morava - Tabulka 17	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - pro vodní nádrže
Morava - Tabulka 18	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - pro kontrolní profily
Morava - Tabulka 19	Výsledky bilančního hodnocení všech hodnocených profilů
Morava - Tabulka 20	Vyhodnocení napjatých či pasivních bilančních stavů hodnocených profilů

B – Morava Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za období 2020–2021 (minulý rok)

1. Úvod

V roce 2022, stejně jako v předchozích letech, bylo sestaveno bilanční hodnocení minulého roku. Toto hodnocení vycházelo z výsledků monitoringu povrchových vod v letech 2020–2021.

1.1. Metodika zpracování

Bilanční hodnocení jakosti povrchových vod bylo zpracováno podle metodického pokynu MZe (č.j. 25248/2002-6000). Vycházelo se z monitoringu kvality vody na profilech lokalizovaných na povrchových vodách, který v letech 2020 a 2021 prováděl státní podnik Povodí Moravy.

Statistické charakteristiky jednotlivých chemických ukazatelů jakosti povrchové vody uvedené v této zprávě vychází z pravidelného monitoringu, který probíhal v intervalu 1× měsíčně. U vybraných ukazatelů znečištění (BSK₅, CHSK_{Cr}, dusičnanový dusík N-NO₃, amoniakální dusík N-NH₄, celkový fosfor, vodivost, reakce vody pH a teplota vody) se porovnávají s limity uvedenými v nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulky 1a až 1c – Ukazatele vyjadřující stav povrchové vody, normy environmentální kvality a požadavky na užívání vod) a s ČSN 75 7221 „Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod“. V roce 2017 byla ČSN 75 7221 revidována.

V souladu s výše uvedenou metodikou se za charakteristickou hodnotu považuje pro porovnání s ČSN 75 7221 koncentrace, která nebyla v toku ve sledovaném období překročena s pravděpodobností 90 %. Výpočet této charakteristické hodnoty je prováděn dle přílohy A ČSN 75 7221 (str. 11) – Výpočet charakteristické hodnoty s předem zvolenou pravděpodobností.

Pro porovnání s limity nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jde o koncentraci představující roční aritmetický průměr (NEK-RP) a v některých případech koncentraci maximální (NEK-NPK) (teplota vody, pH) nebo i minimální (pH).

Bilanční stav jednotlivých toků v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. je pro každý ukazatel dán počtem nevyhovujících profilů na toku. Celkový stav dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu je určen pro každý hodnocený ukazatel počtem vyhovujících toků (toky bez nevyhovujících profilů).

Bilanční stav toků podle ČSN 75 7221 je dán pro každý ukazatel počtem profilů v jednotlivých třídách jakosti (I. až V.).

Dále bylo zpracováno hodnocení pěti závěrných profilů vybraných významných vodních toků (páteřních toků povodí 3. řádu). Zde bylo hodnoceno kromě výše uvedených základních ukazatelů dalších až 14 ukazatelů znečištění, pro které byl v příslušném profilu k dispozici dostatečný počet stanovení za sledované období. Jednalo se o kovy, specifické organické sloučeniny a termotolerantní bakterie. U těžkých kovů (kadmium, nikl, olovo a rtuť) byla hodnocena pouze jejich rozpuštěná forma dle ČSN 75 7221 i NV č. 401/2015 Sb.

U těchto toků jsou graficky zpracovány podélné profily jakosti povrchové vody.

1.2. Srážkové a odtokové poměry v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu

Srážkové a odtokové poměry jsou podrobně popsány v části „Hydrologická situace“.

2. Jakost povrchové vody ve vodních tocích ve dvouletí 2020–2021 (minulý rok)

Hodnoceno bylo 147 toků na základě monitoringu 217 profilů. Na všech profilech neprobíhalo sledování ve stejném rozsahu stanovovaných ukazatelů a se stejnou četností. Hodnocení bylo provedeno v případech, kdy byl k dispozici statisticky reprezentativní soubor dat (tedy minimálně 11 měření). Celkem 112 toků bylo sledováno na 1 profilu převážně situovaném do dolní části toku, na 20 tocích byly monitorovány 2 profily a 12 toků bylo sledováno na 3 a více odběrných místech. Významně vyšší počet profilů sledování jakosti vody je pouze na toku Morava (14) a Bečva (9).

2.1. Hodnocení toků a profilů v základních ukazatelích

2.1.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulka 1a) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Ukazatel	Hodnoceno toků	Vyhovuje		Hodnoceno profilů	Vyhovuje	
		počet	%		počet	%
BSK ₅	123	111	90	190	178	94
CHSK _{Cr}	147	139	95	217	208	96
N-NO ₃	147	122	83	217	188	87
N-NH ₄	147	102	69	217	167	77
Celkový fosfor	147	84	57	217	142	65
Vodivost	147	*	*	217	*	*
pH	147	146	99	217	216	99
Teplota vody	147	147	100	217	217	100

* nejsou stanoveny limity

Tok je považován za vyhovující pro daný ukazatel, vyhovují-li nařízení vlády č. 401/2015 Sb. všechny profily sledování jakosti vody na něm.

Oproti minulému dvouletí se mírně snížilo procento vyhovujících toků i profilů v ukazateli amoniakální dusík a pH. V ukazatelích dusičnanový dusík, CHSK_{Cr} a teplota vody se procento vyhovujících naopak zvýšilo. V tocích byl opět nejčastěji nevyhovujícím ukazatelem celkový fosfor, kdy limitům vyhovělo 57 % ze sledovaných a hodnocených toků. Procento vyhovujících toků i profilů se pro ukazatel celkový fosfor oproti minulému dvouletí vůbec nezměnil. Nejpříznivěji stále vychází hodnocení toků i profilů z hlediska teploty vody (100 % vyhovujících toků i profilů), pH (nevyhověla pouze Vsestínská Bečva v profilu Valašské Meziříčí (Jarcová)) a CHSK_{Cr}.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 21/1 až 21/40.

2.1.2. Hodnocení toků podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Ukazatel	Hodnoceno toků	Třída I.		Třída II.		Třída III.		Třída IV.		Třída V.	
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
BSK ₅	123	29	24	53	43	36	29	5	4	0	0
CHSK _{Cr}	147	30	21	62	42	49	33	5	3	1	1
N-NO ₃	147	46	31	45	31	31	21	18	12	7	5
N-NH ₄	147	74	50	27	18	20	14	12	8	14	10
Celkový fosfor	147	24	16	33	22	36	25	36	25	18	12
Vodivost	147	31	21	56	38	44	30	16	11	0	0
pH	147	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Teplota vody	147	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

* nejsou stanoveny limity

Celý tok je v konkrétním ukazateli zařazen do třídy jakosti na základě nejhorší třídy určené na všech profilech, které jsou na tomto toku sledovány.

2.1.3. Hodnocení profilů podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Ukazatel	Hodnoceno profilů	Třída I.		Třída II.		Třída III.		Třída IV.		Třída V.	
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
BSK ₅	190	48	25	95	50	42	22	5	3	0	0
CHSK _{Cr}	217	45	21	100	46	66	30	5	2	1	0
N-NO ₃	217	79	37	70	32	39	18	22	10	7	3
N-NH ₄	217	121	56	44	20	24	11	14	6	14	6
Celkový fosfor	217	32	15	58	27	63	29	46	21	18	8
Vodivost	217	56	26	90	41	55	25	16	7	0	0
pH	217	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Teplota vody	217	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

* nejsou stanoveny limity

Nejhorším ukazatelem při hodnocení dle ČSN 75 7221 byl celkový fosfor, kdy se 37 % toků řadilo do IV. a V. třídy jakosti, což opět znamená mírné snížení počtu procent nevyhovujících toků oproti minulému dvoutletí. Nejlepšími sledovanými ukazateli zůstávají stejně jako v minulých letech BSK₅ a CHSK_{Cr}. Obdobná situace byla i při hodnocení jednotlivých profilů.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 21/1 až 21/40.

2.2. Hodnocení závěrných profilů

2.2.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulky 1a až 1c) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Vodní tok	Profil	Počet hodnocených ukazatelů	Limitům nařízení vlády vyhovuje	
			Počet	%
Morava	Lanžhot	20	20	100
Bečva	Troubky	20	19	95
Moravská Sázava	Rájec	20	19	95
Dřevnice	Otrokovice	20	18	90
Haná	Bezměrov	20	16	80

Z tabulky č. 4 je patrné, že nejlepšího stavu dle NV bylo dosaženo na závěrných profilech toků Morava, Bečva a Moravská Sázava (v Lanžhotě na Moravě bylo dokonce 100 % vyhovujících ukazatelů stejně jako v minulých dvouletích). Naopak nejhorší stav opět vykazoval závěrný profil toku Haná v Bezměrově. Došlo na něm ale ke zlepšení hodnocení oproti minulému dvouletí – vyhovuje vyšší počet sledovaných ukazatelů. Hodnocení v letošním roce výjimečně nebylo ovlivněno škálou stanovovaných chemických ukazatelů, protože se v tomto jednotlivé profily vůbec nelišily.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 22/1 až 22/5.

2.2.2. Hodnocení podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Vodní tok	Profil	Počet hodnocených ukazatelů	Výsledná třída jakosti	Třída I.		Třída II.		Třída III.		Třída IV.		Třída V.	
				Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Morava	Lanžhot	18	III.	8	44	9	50	1	6	0	0	0	0
Moravská Sázava	Rájec	18	III.	9	50	7	39	2	11	0	0	0	0
Bečva	Troubky	18	III.	8	44	8	44	2	12	0	0	0	0
Haná	Bezměrov	18	IV.	5	28	6	33	5	28	2	11	0	0
Dřevnice	Otrokovice	18	IV.	6	33	7	39	4	22	1	6	0	0

Žádný závěrný profil nevykazoval dle ČSN lepší výslednou třídu jakosti než III. Hodnocení nejlépe vycházelo pro toky Morava, kde 94 % sledovaných ukazatelů spadalo do I. a II. třídy jakosti, a Moravská Sázava, kde se jednalo o 89 % ukazatelů. Nejhoršími závěrnými profily jsou opětovně Haná v Bezměrově a Dřevnice v Otrokovicích, které jsou řazeny do IV. třídy. Pro Hanou v Bezměrově je to ale zlepšení o jednu třídu jakosti oproti minulému dvouletí, kdy byla řazena do V. třídy.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 22/1 až 22/5.

2.2.3. Statistika znečištění kovy, specifickými organickými sloučeninami a bakteriemi

Ukazatel	Počet hodnocených profilů	Počet profilů vyhovujících NV 401/2015Sb.	ČSN 75 7221				
			Třída I.	Třída II.	Třída III.	Třída IV.	Třída V.
AOX	5	5	3	2	0	0	0
As	5	5	0	5	0	0	0
Cd rozp.	5	5	5	0	0	0	0
Cr	5	5	5	0	0	0	0
Cu	5	5	5	0	0	0	0
Hg rozp.	5	5	0	5	0	0	0
Ni rozp.	5	5	2	3	0	0	0
Pb rozp.	5	5	5	0	0	0	0
Zn	5	5	2	3	0	0	0
PAU (suma 6)	5	*	0	4	1	0	0
PCB	5	5	*	*	*	*	*
Dichlorbenzeny	5	5	5	0	0	0	0
Chlorbenzen	5	5	*	*	*	*	*
Termotolerantní bakterie	5	1	1	2	2	0	0

* nejsou stanoveny limity

Ze specifických ukazatelů byly v hodnoceném dvouletí výjimečně sledovány všechny se stejnou četností na všech monitorovaných profilech, byly to ukazatele termotolerantní koliformní bakterie, AOX, kovy (kadmium, olovo, nikl, rtuť, arsen, chrom, měď a zinek), dichlorbenzeny, chlorbenzen, PAU a PCB.

Při použití limitů NV č. 401/2015 Sb. v tomto dvouletí čtyři profily z pěti nevyhovely v ukazateli termotolerantní koliformní bakterie (vyhověla opět pouze Morava v Lanžhotě), což byl jediný ukazatel, který limitům NV ve sledovaných závěrných profilech nevyhověl. Všechny ostatní sledované látky se v tocích vyskytovaly ve vyhovujících koncentracích. Pro ukazatel suma PAU není v nařízení vlády č. 401/2015 Sb. uvedena norma environmentální kvality (NEK-RP), takže nemůže být vyhodnocen.

Z hlediska ČSN 75 7221 se toky řadily ve výše uvedených ukazatelích do I. až III. třídy jakosti, což je oproti minulému dvouletí zlepšení. Do IV. třídy jakosti totiž již nespadal oproti minulému dvouletí žádný závěrný profil. Do III. třídy pak spadaly termotolerantní koliformní bakterie na profilech Dřevnice – Otrokovice a Haná – Bezměrov a suma šesti PAU na Dřevnici v Otrokovicích. Obsah dichlorbenzenů v povrchových vodách je velmi nízký, na úrovni mezí stanovení. Proto se všechny profily, kde byly tyto polutanty sledovány, řadily do I. třídy jakosti. Pro ukazatele PCB a chlorbenzen nejsou v revidované ČSN 75 7221 uvedeny mezní hodnoty tříd jakosti vody, a proto nemohly být tyto ukazatele dle této normy hodnoceny.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 22/1 až 22/5.

3. Závěr – hodnocení dvouletí 2020–2021 (minulý rok)

V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu se oproti minulému dvouletí zvýšil počet hodnocených toků ze 125 na 147 a počet profilů se zvýšil ze 192 na 217. Důvodem bylo cyklování profilů monitorovací sítě a také nízký počet odběrů na některých sledovaných profilech a tedy nemožnost jejich hodnocení. V DP Moravy se jednalo o pět toků, které byly sledovány vždy na jednom profilu – Chylický potok, Kuželovský potok, Polešovický,

Třebařovský a Tvorovický potok. Počet hodnocených závěrných profilů zůstal na stejné úrovni, tedy pět.

V ukazatelích amoniakální dusík a pH se oproti minulému dvouletí mírně snížilo procento toků i profilů vyhovujících limitům NV č. 401/2015 Sb. Naopak u dusičnanového dusíku, $CHSK_{Cr}$ a teploty vody došlo ke zvýšení vyhovujícího počtu procent toků i profilů. U celkového fosforu se procento vyhovujících toků i profilů vůbec nezměnilo a zůstalo na hodnotě 57 % toků, respektive 65 % vyhovujících profilů. Výčet nejhorších a nejlepších ukazatelů se již léta nemění – nejhůře hodnocenými ukazateli zůstávají celkový fosfor a amoniakální dusík, naopak nejlepšími teplota vody, pH a $CHSK_{Cr}$.

Při hodnocení dle ČSN 75 7221 byl nejhorším ukazatelem stanoven celkový fosfor, kdy se 37 % toků řadilo do IV. a V. třídy jakosti, což odpovídá hodnotě procent z minulého dvouletí. Nejlepšími sledovanými ukazateli jsou BSK_5 a $CHSK_{Cr}$. Mezi nejhorší toky sledované Povodím Moravy, s.p., v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu ve dvouletí 2020–2021 jsou řazeny toky Týnečka, Ostrovský potok, Vřesůvka, Bánovský potok, Český potok, Olšinka, Kozrálka, Racková, Široký potok, Švábenický, Vlčnovský nebo Boršický potok.

I v letošním roce bylo provedeno podrobnější hodnocení 22 různých ukazatelů u 5 *závěrných profilů* na nejvýznamnějších tocích (páteřních tocích povodí 3. řádu) v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu. Celkové hodnocení v tomto dvouletí výjimečně není ovlivněno rozdílnou škálou a počtem sledovaných ukazatelů na jednotlivých závěrných profilech.

Nejlépe hodnocenými závěrnými profily dle ČSN 75 7221 jsou stejně jako v minulých letech Morava – Lanžhot, Bečva – Troubky a Moravská Sázava – Rájec, u kterých ani jeden z hodnocených ukazatelů není zařazen do IV. a V. třídy jakosti. Dle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jsou to rovněž Morava v Lanžhotě (100 % vyhovujících ukazatelů), Bečva v Troubkách a Moravská Sázava v Rájci (shodně 95 % vyhovujících sledovaných ukazatelů). Ke zlepšení hodnocení oproti minulému dvouletí došlo na profilu Haná – Bezměrov, kde nyní NV vyhovuje více sledovaných ukazatelů a dle ČSN došlo ke zlepšení celkové třídy jakosti z V. na IV.

Při hodnocení dalších 14 sledovaných ukazatelů – specifických organických látek, kovů a bakteriálního znečištění dle NV č. 401/2015 Sb., nevyhověly opět všechny sledované profily mimo jediného profilu Morava – Lanžhot v ukazateli termotolerantní bakterie. Dle ČSN 75 7221 došlo ve srovnání s minulým dvouletím ke zlepšení hodnocení o jednu třídu jakosti, protože ani jeden profil nespadal do IV. třídy. Do III. třídy jakosti byly zařazeny dva profily (Dřevnice – Otrokovice a Haná – Bezměrov) v ukazateli termotolerantní bakterie a Dřevnice v Otrokovicích ještě i v ukazateli suma šesti PAU.

Seznam použitých podkladů

- Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon)
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci
- Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí ze dne 28. 8. 2002
- Nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod
- ČSN 75 7221 Jakost vod - Klasifikace jakosti povrchových vod
- Povodí Moravy, s. p. - měřené hodnoty

Seznam tabulek

Morava - Tabulka 21 Jakost povrchové vody v období let 2020 a 2021 a porovnání s limitními hodnotami NV č. 401/2015 Sb. a ČSN 75 7221

Morava - Tabulka 22 Jakost povrchové vody v roce 2020 a 2021 v závěrných profilech a porovnání s limitními hodnotami NV č. 401/2015 Sb. a ČSN 75 7221

C - Zpráva o hodnocení množství a jakosti podzemních vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu za rok 2021

1. Úvod

1.1. Popis hydrologické situace

Podrobné zhodnocení srážkových, teplotních a odtokových poměrů v hodnoceném roce shrnuje ročenka *Hydrologická bilance množství a jakosti vody České republiky v roce 2021* (Český hydrometeorologický ústav, 2021). Hydrologická situace je popsána v části povrchové vody, která je součástí této textové zprávy.

1.2. Metodika zpracování

Hodnocení množství a jakosti podzemních vod se zpracovává podle Metodického pokynu Ministerstva zemědělství č. 25248/2002-6000 pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí z roku 2002. Ve smyslu článků 10 až 13 bylo provedeno hodnocení množství podzemní vody za rok 2021. Změnou vodního zákona č. 254/2001 Sb. (novela 150/2010 Sb.) a změnou vyhlášky č. 20/2002 Sb. (novela 93/2011 Sb.) zanikla provozovatelům povinnost měřit a hlásit jakost podzemní vody. Data o jakosti podzemních vod za rok 2021 jsou neúplná nebo zcela chybí, a proto nelze hodnocení jakosti podzemních vod podle článku 14 metodického pokynu ve vodohospodářské bilanci vypracovat.

Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance neuvažuje hodnocení množství podzemních vod v hydrogeologických rajonech, jejichž plošný rozsah přesahuje správní území hodnoceného povodí a přesahuje do dalších dílčích povodí. Jedná se o 10 rajonů, které zasahují jak do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu, tak do dílčího povodí Dyje a o rajony 4262 a 4232, které přesahují do oblastí povodí Labe. Pro tyto rajony byly vyžádány odběry podzemních vod u jejich správce, tedy Povodí Labe, státní podnik.

Přiřazení jednotlivých hydrogeologických rajonů k příslušným dílčím povodím je uvedeno ve vyhlášce Ministerstva zemědělství č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, podle které jsou přesahující hydrogeologické rajony 2230, 4280, 5212, 6620 přiřazeny k dílčímu povodí Moravy a přítoků Váhu a rajony 1652, 3230, 4232, 5221, 6560 k dílčímu povodí Dyje. Hydrogeologický rajon 2250 Dolnomoravský úval je rozdělen a do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu spadá část tvořená dílčími útvary podzemních vod 22501 Dolnomoravský úval - severní část a 22502 Dolnomoravský úval - střední část a do dílčího povodí Dyje část tvořená útvarem podzemních vod 22503 Dolnomoravský úval - jižní část.

Bilanční hodnocení podle Metodického pokynu nemohlo být sestaveno pro deset hydrogeologických rajonů, protože pro tyto rajony nebyla k dispozici data o zdrojích podzemních vod ve smyslu čl. 10, odstavec 4 a 5 Metodického pokynu.

Zpracování a vyhodnocení dat bylo provedeno v počítačové aplikaci Evidence uživatelů vod Povodí Moravy. Uživatelé hlásí skutečně odebrané množství přes Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

2. Zdroje podzemních vod

2.1. Zdroje podzemních vod

Podzemními vodami jsou vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních (§ 2 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách).

Zdrojem podzemní vody je ta část podzemních vod v přírodním prostředí, která se uvolňuje z horninového prostředí gravitací. Množství podzemní vody v územních

jednotkách - hydrogeologických rajonech, případně jejich částech (subrajonech, hydrogeologických strukturách, kolektorech, hydrologických povodích) je udáváno velikostí přírodních zdrojů podzemních vod. Velikost přírodních zdrojů charakterizuje intenzitu oběhu podzemní vody v objemových jednotkách v čase (např. l/s). Velikost zdrojů podzemních vod se stanovuje hydrogeologickým průzkumem podle Vyhlášky č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací.

Zjednodušeně je možné odvodit aktuální velikost přírodních zdrojů podzemních vod ze základního odtoku. Velikost základního odtoku stanovuje ČHMÚ. Na základě údajů z měření průtoků ve vybraných profilech vodoměrných stanic na vodních tocích a z měření hladin podzemních vod ve vrtech zahrnutých do státní pozorovací sítě podzemních vod jsou počítány konkrétní hodnoty pro jednotlivé hydrogeologické rajony. Základní odtok je počítán pro jednotlivé hydrogeologické rajony, popřípadě jiná bilanční území v měsíčním kroku. V kvartérních rajonech fluviálních sedimentů podél řek je díky interakci podzemních a povrchových vod hodnocení přírodních zdrojů podzemních vod na základě separace základního odtoku nepoužitelné.

Stanovené a předané měsíční hodnoty přírodních zdrojů podzemních vod v roce 2021 a dlouhodobé průměrné měsíční hodnoty přírodních zdrojů podzemních vod pro bilancované rajony za období 1991 - 2020 (dosud byla jako referenční využívána řada 1981 - 2010) jsou uvedeny v tabulce „Přírodní zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech“ (str. 41 - 42). ČHMÚ rovněž provedl zařazení přírodních zdrojů podzemních vod v roce 2021 na dlouhodobou měsíční křivku překročení (MPK) za období 1981 - 2010 (str. 43). Data přírodních zdrojů byla z ČHMÚ předána v absolutních hodnotách, tedy v l/s. Přírodní zdroje nebyly stanoveny pro následující hydrogeologické rajony v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu: 1610, 1621, 1622, 1623, 1624, 1631, 1632, 1651, 4292 a 6640.

Pro vybrané rajony bylo Českou geologickou službou provedeno podrobné přehodnocení přírodních zdrojů v projektu „Rebilance zásob podzemních vod“, který byl dokončen v roce 2016. Pro rebilance přírodních zdrojů byly použity pokročilé numerické modely se vstupními daty archivních rešerší a přímých měření a se zpětnou verifikací. Jedním z výstupů jsou hodnoty využitelného množství podzemní vody, které vychází z 90% zabezpečení přírodních zdrojů se zohledněním požadavku na zachování minimálních zůstatkových průtoků v říční síti a zachováním dostatečné vodnosti na podzemní vodě závislých chráněných ekosystémů. V rámci dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu byly takto rebilancovány rajony 1610, 1621, 1622, 1623, 1624, 1651, 2220, 4280 a 6432.

2.2. Hydrogeologické rajony

Hydrogeologický rajon je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody (§ 2 odst. 12 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách).

V roce 2005 byla zpracována nová verze hydrogeologické rajonizace. Aktualizované rajony se značně přiblížily útvarům podzemních vod. Rajony jako takové zůstávají neměnné až do doby další revize hydrogeologické rajonizace. Naproti tomu vodní útvary podléhají vlivům, zejména antropogenní činnosti, které mohou měnit jejich stav, a budou předmětem periodického hodnocení v rámci šestiletých revizí plánů oblastí povodí. Rajonizace je zpracována v těchto třech vrstvách s možným horizontálním překrýváním:

- **základní vrstva**, která pokrývá celé území ČR, s rajony v terciálních a křídových pánevních sedimentech (označení 2xxx), sedimentech svrchní křídvy (41xx až 46xx, kromě 4420), sedimentech permokarbonu (5xxx) a v horninách krystalinika, proterozoika a paleozoika (6xxx),
- **svrchní vrstva** zahrnující oblast kvartérních a propojených kvartérních a neogenních sedimentů (1xxx) a
- **vrstva bazálního křídového kolektoru** (tyto rajony do povodí Moravy nezasahují).

Na území České republiky je vymezeno celkem 152 hydrogeologických rajonů, z toho 111 v základní vrstvě, 38 ve svrchní vrstvě a 3 rajony ve vrstvě bazálního křídového kolektoru.

V lednu 2011 byla v návaznosti na novou hydrogeologickou rajonizaci vydána vyhláška Ministerstva zemědělství č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, která mj. novelizuje přiřazení jednotlivých hydrogeologických rajonů k příslušným dílčím povodím. Současně byla vydána nová vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství č. 5/2010 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod.

Pro potřeby vodohospodářské bilance Český hydrometeorologický ústav vždy zajišťoval data zdrojové části bilancí formou stanovení základního odtoku. Požadavky Rámcové směrnice ES o vodní politice a na ně navazujícího Metodického pokynu MŽP a MZe pro monitorování vod nyní předpokládají místo výpočtu základního odtoku vyhodnocování přírodních zdrojů podzemních vod. Zatím není možné stanovovat velikost přírodních zdrojů pro všechny rajony základní vrstvy - buď jsou natolik ovlivněny antropogenní činností, že je stanovení nereálné, nebo v nich nejsou dostupná jakákoliv data.

Základní charakteristikou, která vyjadřuje zdrojovou kapacitu, je tedy hodnota přírodního zdroje. Ta se určuje pro každý určitý měsíc a rok a také jako průměrná hodnota za určité sledované období. Hodnoty přírodního zdroje stanovuje v rámci hydrologické bilance ČHMÚ.

2.2.1. Přehled hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu

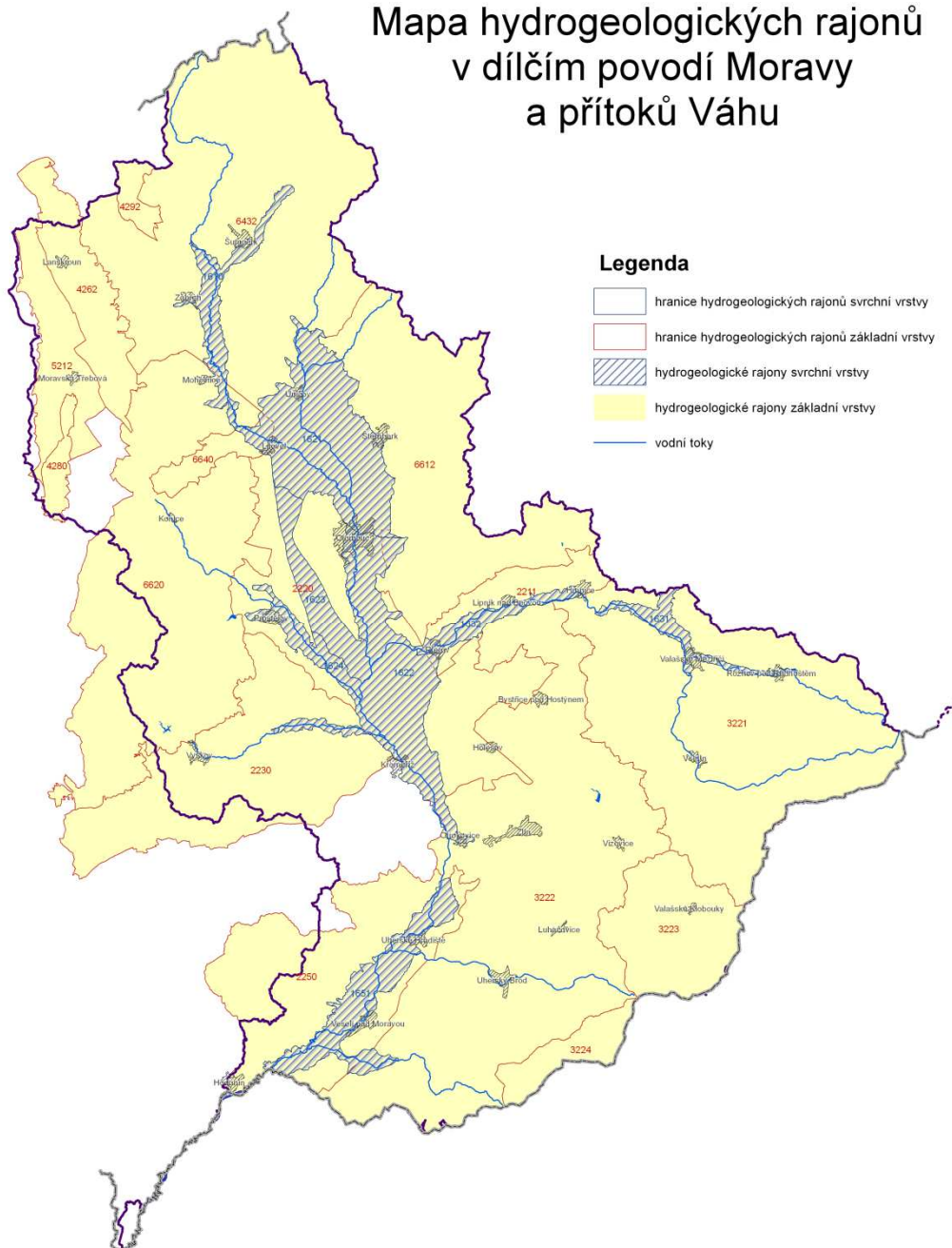
Do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu patří 24 hydrogeologických rajonů (HGR). Čtyři z nich (2230, 4280, 5212, 6620) geograficky zasahují i do dílčího povodí Dyje, HGR 4262 přesahuje do dílčího povodí Labe (dle vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, jsou přiřazeny k dílčímu povodí Moravy a přítoků Váhu, kde je s nimi počítáno i bilančně). Odběry přesahující na stranu povodí Labe byly vyžádány u jeho správce Povodí Labe, státní podnik. HGR 2250 zasahuje do dílčího povodí Moravy i Dyje. Hranici tvoří útvary podzemních vod. Do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu spadá část tvořená útvary podzemních vod 22501 Dolnomoravský úval - severní část a 22502 Dolnomoravský úval - střední část. HGR 3223 a 3224 patří geograficky do povodí Vlárky.

Seznam hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu

ID rajonu	Název rajonu	Plocha rajonu v km ²
1610	Kvartér Horní Moravy	92,2
1621	Pliopleistocén Hornomoravského úvalu - severní část	356,8
1622	Pliopleistocén Hornomoravského úvalu - jižní část	289,1
1623	Pliopleistocén Blatý	99,7
1624	Kvartér Valové, Romže a Hané	84,2
1631	Kvartér Horní Bečvy	52,5
1632	Kvartér Dolní Bečvy	52,8
1651	Kvartér Dolnomoravského úvalu	168,2
2211	Bečevská brána	169,3
2220	Hornomoravský úval	1257,2
2230	Vyškovská brána	733,9
2250	Dolnomoravský úval (část)	707 z celkových 1416,9
3221	Flyš v povodí Bečvy	1291,6
3222	Flyš v povodí Moravy	1682,0
3223	Flyš v povodí Váhu - severní část	316,9
3224	Flyš v povodí Váhu - jižní část	109,7
4262	Kyšperská synklinála - jižní část	236,4

4280	Velkoopatovická křída	49,6
4292	Králický prolom - jižní část	44,6
5212	Poorlický perm - jižní část	209,6
6432	Krystalinikum jižní části Východních Sudet	1422,8
6612	Kulm Nížkého Jeseníku v povodí Moravy	790,9
6620	Kulm Dražanské vrchoviny	1215,5
6640	Mladečský kras	74,6

Mapa hydrogeologických rajonů
v dílčím povodí Moravy
a přítoků Váhu

2.2.2. Přehled významných hydrogeologických rajonů v oblasti povodí Moravy

Za významné se považují HGR intenzivně využívané k odběrům podzemních vod a HGR s významným oběhem podzemních vod. V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu provádíme hodnocení rajonů, k nimž dodal ČHMÚ hodnoty přírodních zdrojů. Jedná se o 14 rajonů, pro které je zpracováno hodnocení v tabulkové příloze (tab. 25).

2.3. Zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech

V tabulce jsou pro jednotlivé hydrogeologické rajony (pro které byla předána data) porovnány měsíční hodnoty přírodních zdrojů hodnoceného roku (2021) s hodnotami dlouhodobých průměrných měsíčních přírodních zdrojů za období 1991 - 2020. V tabulce chybí měsíční hodnoty přírodních zdrojů hydrogeologických rajonů 1610, 1621, 1622, 1623, 1624, 1631, 1632, 1651, 4292 a 6640, které nebyly stanoveny.

Přírodní zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech - měsíční přírodní zdroje hodnoceného roku v l/s (2021) a dlouhodobé průměrné měsíční přírodní zdroje za období 1991 - 2020 v l/s (převzatá data od ČHMÚ)

Měsíc	HGR 2211		HGR 2220		HGR 2230		HGR 2250 (část)	
	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20
I.	476	211	1623	643	890	352	2420	1395
II.	417	208	1986	759	1088	416	926	1281
III.	503	203	2380	972	1303	532	1672	1169
IV.	563	212	2040	1262	1116	691	3040	1086
V.	639	238	1666	1163	911	637	3143	1892
VI.	1014	267	1248	1059	683	580	2974	2015
VII.	990	214	1197	913	655	500	2711	2103
VIII.	648	243	1173	819	641	448	2779	2159
IX.	460	221	854	715	467	392	3290	2407
X.	321	206	670	691	366	378	3338	2231
XI.	301	226	523	651	287	357	2952	1804
XII.	303	226	468	624	255	342	2651	1712
Průměr	553	223	1319	856	722	469	2658	1771

Měsíc	HGR 3221		HGR 3222		HGR 3223		HGR 3224	
	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20
I.	5493	3017	4760	1512	1067	472	398	186
II.	5975	3345	4958	1987	1207	620	454	244
III.	5968	4155	3742	2798	901	857	345	337
IV.	5450	4934	2636	3198	652	894	251	355
V.	5233	4490	2488	2704	582	672	223	270
VI.	3601	3951	2074	2199	405	492	167	200
VII.	1755	3344	817	1645	196	359	90	148
VIII.	3000	2847	801	1183	205	274	86	114
IX.	2990	2830	595	990	164	252	70	104
X.	1953	2788	395	1064	112	280	49	112
XI.	1788	2904	331	1155	87	319	38	126
XII.	1878	2858	478	1200	157	360	64	142
Průměr	3757	3455	2006	1803	478	488	186	195

Měsíc	HGR 4262		HGR 4280		HGR 5212		HGR 6432	
	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20
I.	1061	518	137	66	729	356	8904	5838
II.	1304	634	158	75	896	436	8743	6211
III.	1287	779	160	90	884	535	9299	7339
IV.	1057	894	145	103	726	614	9723	10003
V.	899	771	128	94	617	529	10591	11032
VI.	744	710	103	89	511	488	9550	9296
VII.	707	630	95	83	485	432	8078	8143
VIII.	631	551	87	78	434	378	6733	6831
IX.	503	510	74	72	346	350	5738	6219
X.	405	475	63	68	278	326	4702	5903
XI.	358	481	57	68	246	331	3958	5895
XII.	373	484	55	66	256	332	3459	5821
Průměr	777	620	105	79	534	426	7456	7378

Měsíc	HGR 6612		HGR 6620	
	2021	91-20	2021	91-20
I.	2596	1338	3315	1224
II.	3073	1719	4234	1666
III.	2910	2372	3879	2316
IV.	2047	2627	2719	2756
V.	1901	1847	2047	1903
VI.	1258	1283	724	1223
VII.	622	970	951	1122
VIII.	518	777	1047	956
IX.	258	670	593	849
X.	207	707	417	883
XI.	210	847	396	929
XII.	237	1046	500	954
Průměr	1320	1350	1735	1398

Hodnoty přírodních zdrojů v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu podle rebilance zásob podzemních vod (ČGS, 2016) s porovnáním s hodnotami ČHMÚ starší řady 1981-2010 a současné referenční řady 1991-2020

HGR	rebilance 2016		ČHMÚ		
	PZ (90%)	PZ 81_10	PZ 2021	PZ 81_10	PZ 91_20
1610	444	793	-	-	-
1621	540	640	-	-	-
1622	490	921	-	-	-
1623	80	132	-	-	-
1624	55	57	-	-	-
1651	230	280	-	-	-
2220	80	270	1 319	1 004	856
4280	83	90	105	83	79
6432	1 940	2 585	7 456	7 902	7 378

Vysvětlivky: PZ (90%) - využitelné množství podzemní vody podle rebilance ČGS (hodnota vychází z 90% zabezpečení přírodních zdrojů, v l/s); PZ 81_10 - dlouhodobé přírodní zdroje pro období 1981-2010 (ČGS - s 80% nebo nerozlišeným zabezpečením, ČHMÚ - bez

rozlišení, v l/s); **PZ 91_20** - dlouhodobé přírodní zdroje pro referenční období 1991-2020 podle ČHMÚ; **PZ 2020** - průměrná hodnota přírodních zdrojů v roce 2020 podle ČHMÚ (v l/s)

Zařazení měsíčních hodnot přírodních zdrojů podzemních vod v roce 2021 na měsíční křivku překročení (MPK) za období 1991 - 2020 (převzatá data od ČHMÚ, v % překročení)

HGR	Měsíce (MKP 2021)											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2211	5	5	5	5	2	2	2	5	5	15	15	18
2220	2	2	5	15	15	25	28	15	25	40	50	47
2230	2	2	5	15	15	25	28	15	25	40	50	47
2250	9	60	28	9	12	12	18	18	18	9	9	15
3221	5	5	12	34	25	47	85	40	37	75	72	79
3222	2	2	21	53	44	44	66	56	66	82	88	88
3223	2	5	40	60	47	47	75	50	60	79	88	88
3224	2	5	40	66	50	50	66	53	60	72	88	88
4262	5	2	9	21	25	25	28	25	44	56	66	60
4280	5	5	5	15	21	28	28	31	44	56	60	66
5212	5	2	9	21	25	25	28	25	44	56	66	60
6432	12	15	25	50	47	40	40	50	53	63	82	95
6612	9	12	31	72	34	28	56	60	95	95	95	98
6620	2	2	9	50	28	69	53	34	60	63	82	75

Vysvětlivky: MPK 2020 - měsíční křivka překročení (MPK) za období 1991 - 2020 (%); **nad 95 %** - stav extrémního sucha ■; **nad 85 %** - stav sucha ■; **pod 85 %** - normální sucho

3. Požadavky na zdroje podzemní vody

Požadavky na zdroje podzemní vody v roce 2021 představovaly odběry podzemních vod vykázané v Evidenci uživatelů vody. Údaje o realizovaných odběrech podzemních vod za rok 2021 se shromažďovaly podle postupu předepsaného vyhláškou MZe č. 431/2001 Sb., která předepisuje hlásit odběry podzemní vody překračující hranici 500 m³/měs. anebo 6000 m³/rok.

Požadavky na zdroje podzemní vody v roce 2021 v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu

rok	Počet odběrů	Množství v mil. m ³
2017	548	65,6
2018	609	65,8
2019	606	64,3
2020	592	63,0
2021	588	63,8
2021/2020	1,0	1,0

Využití odběrů z podzemních zdrojů v roce 2021 v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu

Druh užití	mil. m ³ /rok
Vodárenství	54,2
Zemědělství	2,6
Energetika	0,1
Průmysl	5,4

Jiné	1,5
Celkem	63,8

Počet odběrů a odebrané množství jsou počítány z přiřazených hydrogeologických rajonů k dílčímu povodí Moravy a přítoků Váhu (dle vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí tzn. včetně odběrů přiřazených k hydrogeologickému rajonu 4262 přesahujícího do povodí Labe).

Pro bilanční hodnocení množství podzemních vod je důležité rozdělení odběrů podle hydrogeologický rajonů. V následující tabulce je uveden přehled počtu míst nadlimitních odběrů a celkového odebraného množství v jednotlivých rajonech v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu (v tabulkové příloze č. 23 jsou odběry dále rozděleny podle využití - na vodárenské a ostatní). Z dat v tabulce je patrné, že nejvyšší množství úhrn odběrů podzemních vod vykazují rajony 1622 Pliopleistocén Hornomoravského úvalu - jižní část - 12,8 mil. m³/rok, 1651 Kvartér Dolnomoravského úvalu - 6,9 mil. m³/rok a 1621 Pliopleistocén Hornomoravského úvalu - severní část - 6,4 mil. m³/rok. Nejvyšší počet odběrných míst je evidován v rajonu 3222 Flyš v povodí Moravy, a to 75.

Rozdělení odběrů podzemní vody mezi hydrogeologickými rajony dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu

ID	Hydrogeologický rajon	Počet odběrů	Množství v tis. m ³
1610	Kvartér Horní Moravy	23	2 452
1621	Pliopleistocén Hornomoravského úvalu - severní část	38	6 359
1622	Pliopleistocén Hornomoravského úvalu - jižní část	28	12 785
1623	Pliopleistocén Blatý	10	3 059
1624	Kvartér Valové, Romže a Hané	15	368
1631	Kvartér Horní Bečvy	11	969
1632	Kvartér Dolní Bečvy	6	251
1651	Kvartér Dolnomoravského úvalu	18	6 926
2211	Bečevská brána	5	162
2220	Hornomoravský úval	33	3 358
2230	Vyškovská brána	32	1 931
2250	Dolnomoravský úval (útvary 22501 & 22502)	26	1 805
3221	Flyš v povodí Bečvy	43	2 866
3222	Flyš v povodí Moravy	75	2 588
3223	Flyš v povodí Váhu - severní část	7	173
3224	Flyš v povodí Váhu - jižní část	2	83
4262	Kyšperská synklinála - jižní část	16	1 438
4280	Velkoopatovická křída	7	1 580
4292	Králický prolom - jižní část	7	276
5212	Poorlický perm - jižní část	12	723
6432	Krystalinikum jižní části Východních Sudet	68	4 954
6612	Kulm Nízkého Jeseníku v povodí Moravy	40	1 981
6620	Kulm Dražanské vrchoviny	62	2 663
6640	Mladečský kras	4	4 031

Odběry podzemních vod byly sledovány ve dvou skupinách:

- odběry pro vodárenské účely,
- odběry pro jiné než vodárenské účely.

Přehled nejvýznamnějších odběrů v obou skupinách je uveden v tabulkách 1 a 2. Hranici významnosti určuje metodika pro odběry podzemní vody hodnotou 315,0 tis. m³/rok.

Přehled nejvýznamnějších odběrů (nad 315 tis. m³/rok), úhrnný objem jimi odebrané vody a jejich podíl na všech nadlimitních odběrech v rajonech přiřazených do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu

Druh odběru	Počet	%	mil. m ³	%
Vodárenské účely	33	5,6	39,7	62,2
Jiné než vodárenské účely	7	1,2	1,8	2,9
Celkem nejvýznamnější	40	6,8	41,5	65,1

4. Bilanční hodnocení

4.1. Hodnocení množství podzemních vod

Bilanční hodnocení množství podzemních vod podle Metodického pokynu spočívá v porovnání maximálních odběrů podzemní vody s minimálními zdroji (s minimální vyhodnocenou kapacitou přírodních zdrojů) na úrovni jednotlivých HGR. Za minimální hodnotu zdroje (HGR) považujeme minimální měsíční hodnotu přírodního zdroje v hodnoceném roce (2021). Ta je k dispozici pouze u 16 rajonů (z 24), proto pouze pro tyto rajony byl vyčíslen poměr MAX/MIN. Toto porovnání je uvedeno v tabulce č. 25. V HGR 4262 (Kyšperská synklinála - jižní část) jsou započítány nadlimitní odběry, které jsou geograficky na území povodí Labe, ale hydrogeologicky patří do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu (celkem 714,9 tisíc m³/rok).

Výsledek bilančního hodnocení hydrogeologických rajonů se pak hodnotí následovně:

poměr MAX/MIN	< 50 %	dobrý bilanční stav,
poměr MAX/MIN	> 50 %	napjatý bilanční stav.

Pro bilančně napjaté hydrogeologické rajony se pak provádí hodnocení současného stavu, kdy se porovnávají zdroje a odběry v měsíčním kroku.

Napjatá bilance

Napjatá bilance mezi zdroji a odběry podzemních vod je v hodnocených hydrogeologických rajonech, pokud poměr MAX/MIN přesahuje 50 %. V roce 2021 se v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu jedná pouze o rajon **4280 Velkoopatovická křída** (109,5 %).

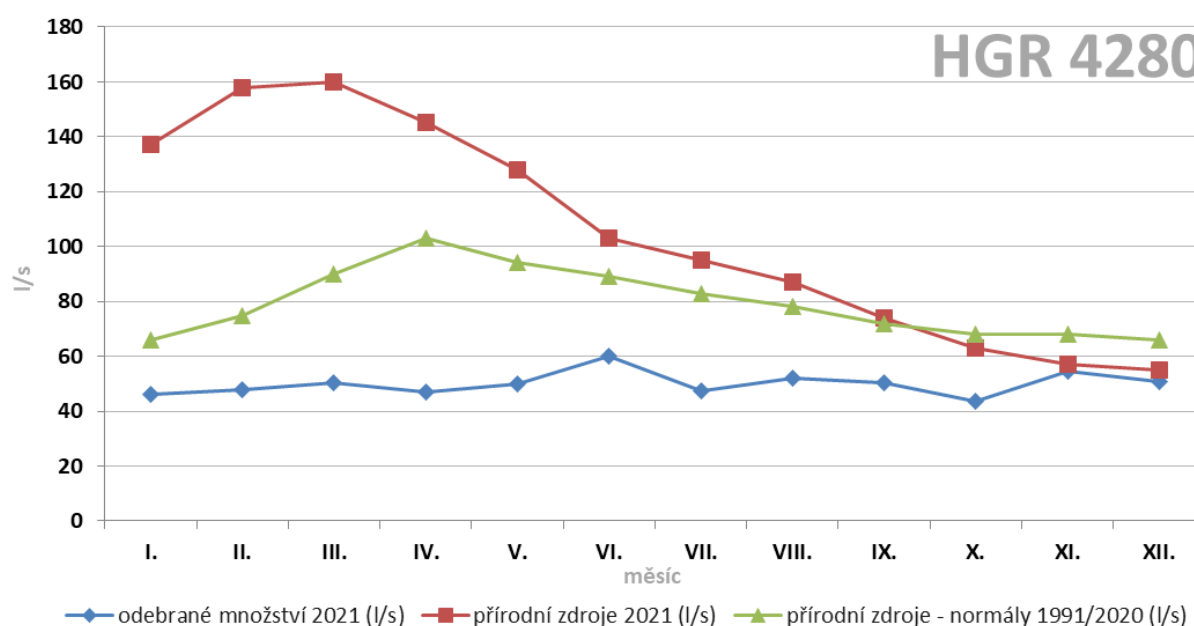
Rajon 4280 - Velkoopatovická křída

V HGR 4280 - Velkoopatovická křída bylo v hodnoceném roce evidováno 7 odběrných míst s nadlimitním odběrem podzemní vody. Celkové odebrané množství bylo 1 577 tis. m³ (tj. průměrně 50 l/s). Nejvýznamnějším odběrem bylo místo: VAS Boskovice - Velké Opatovice (1 137 tis. m³). Přírodní zdroje pro rajon 4280 byly dle zaslaných hodnot ČHMÚ v roce 2021 v průměru 105 l/s (dlouhodobě 79 l/s). Poměr měsíce s nejvyšším odběrem k měsíci s nejnižšími přírodními zdroji je 151 %.

Hodnocení hydrogeologického rajonu 4280

Měsí c	OM 2021 (l/s)	PZ 2021 (l/s)	PZ 91_20 (l/s)
I.	46	137	66
II.	48	158	75
III.	50	160	90
IV.	47	145	103
V.	50	128	94
VI.	60	103	89
VII.	48	95	83
VIII.	52	87	78
IX.	50	74	72
X.	44	63	68
XI.	55	57	68
XII.	51	55	66
A	50	105	79

Vysvětlivky: OM 2021 - odebrané množství v jednotlivých měsících I.-XII. a průměr pro celý hodnocený rok A (v l/s); PZ 2021 - přírodní zdroje v roce 2021 podle ČHMÚ (v l/s); PZ 91_20 - dlouhodobé přírodní zdroje za období 1991/2020 (v l/s)

4.2. Hodnocení jakosti podzemních vod

Změnou vodního zákona č. 254/2001 Sb. (novela 150/2010 Sb.) a změnou vyhlášky č.20/2002 Sb. (novela 93/2011 Sb.) zanikla provozovatelům povinnost měřit a hlásit jakost podzemní vody. Data o jakosti podzemních vod z hlášení pro vodohospodářskou bilanci za rok 2021 jsou neúplná nebo zcela chybí. Z dostupných dat tak nelze hodnocení jakosti podzemních vod vypracovat. Jakost podzemní vody je však hodnocena ČHMÚ na základě údajů monitoringu na objektech státní sítě v Hydrologické bilanci České republiky 2021 a to včetně zájmových ukazatelů podle článku 14 metodického pokynu (chloridy, amonné ionty, dusičnany, sírany, chemická spotřeba kyslíku manganistanem, měď, kadmium, olovo, pH).

5. Závěr

Bilanční hodnocení množství podzemních vod za rok 2021 bylo provedeno podle stejné metodiky jako v předchozích letech. Přesahující rajony byly přiřazeny k dílčím povodím podle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí. Oproti předchozímu roku vzrostl celkový objem odebrané vody o přibližně 1 %. Celkový objem odebrané podzemní vody, počítaný z nadlimitních ohlášených odběrů, činil v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021 celkem 63,8 mil. m³. Odebraná podzemní voda byla z 85 % využita pro vodárenské účely, což je v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 vodního zákona.

Pro bilanční hodnocení byly nově použity jako referenční hodnoty průměry z řady 1991 až 2020, které se ovšem zásadně neliší od dříve používané řady 1981-2010. Napjatý bilanční stav byl pro rok 2021 na základě hodnocení podle Metodického pokynu klasifikován pouze v hydrogeologickém rajonu 4280 Velkoopatovická křída. Na bilanci většiny rajonů se pozitivně projeví nadprůměrné úhrny srážek a přírodní zdroje většinou překračovaly dlouhodobé průměry - v první polovině roku i několikanásobně až ke konci roku docházelo k jejich relativnímu snižování na průměrné hodnoty nebo i pod jejich úroveň. I v bilančně napjatém rajonu 4280 je průměrná zabezpečenost příznivých 48 % a kritická je až druhá polovina roku, především měsíce listopad a prosinec.

Metodický pokyn předpokládá hodnocení stavu jakosti podzemní vody v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu na základě dat z hlášení, ale po novele vodního zákona zanikla odběratelům po roce 2011 povinnost výsledky rozborů v hlášení pro vodohospodářskou bilanci uvádět a údaje jsou proto jen velmi kusé a nereprezentativní. Náhradou je hodnocení chemického stavu podzemních vod, které vyhodnotil Český hydrometeorologický ústav v rámci Hydrologické bilance množství a jakosti vody ČR v roce 2021 na základě dat z vlastní hydrogeologické pozorovací sítě. Celkem bylo pro tento účel v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu odebráno 182 vzorků na 91 objektech. Nejčastěji byly limitní hodnoty pro podzemní vodu překročeny pro následující ukazatele: amonné ionty (u 17 % analyzovaných vzorků), dusičnany (8 %), arsen (6 %), chloridy (5 %) a fosforečnany (4 %). Celková mineralizace překročila limit pro pitnou vodu u 11 % analyzovaných vzorků. Celkově se chemický stav v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu zásadně nezměnil a nadále je hodnocen jako stagnující a oblast je řazena mezi více znečištěné zejména díky vyššímu počtu nadlimitních koncentrací organických polutantů.

Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon),

- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci,
- Vyhláška MZe č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí,
- Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí ze dne 28.8.2002,
- EUV - souhrn hlášení jednotlivých uživatelů vod za rok 2021,
- Hydrologická bilance ČR - rok 2021, ČHMÚ úsek hydrologie.

Seznam tabulek

- Morava - Tabulka 23 Přehled odebraného množství podzemních vod z bilancovaných odběrů v HGR v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
- Morava - Tabulka 24 Přehled odebraného množství podzemních vod a zdrojů podzemních vod v HGR v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2021
- Morava - Tabulka 25 Porovnání maximálních odběrů podzemních vod a minimálních zdrojů podzemních vod v jednotlivých HGR v roce 2021

A - Dyje Zpráva o hodnocení množství povrchových vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021	51
1. Úvod	51
1.1. Popis hydrologické situace v roce 2021	51
2. Zdroje vody	52
2.1. Vodní toky	52
2.2. Vodní nádrže	52
2.2.1. Nádrže s vodárenským využitím	53
2.2.2. Ostatní vodní nádrže	54
2.3. Převody vody	54
2.4. Ostatní vodní zdroje	54
3. Požadavky na zdroje vody	55
3.1. Minimální průtoky	55
3.2. Odběry a vypouštění vod	55
3.2.1. Přehled nejvýznamnějších odběrů povrchové a podzemní vody	57
3.2.2. Přehled nejvýznamnějších vypouštění vody	58
4. Bilanční hodnocení	58
4.1. Vodní toky	58
4.2. Vodní nádrže	58
4.2.1. Vodní nádrže s vodárenským využitím	59
4.2.2. Vodní nádrže s ostatním využitím	59
4.3. Kontrolní profily	59
4.3.1. Přehled kontrolních profilů	59
4.3.2. Bilanční hodnocení v kontrolních profilech	60
4.4. Minimální průtoky	61
4.4.1. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MQ..	61
4.4.2. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MZP	61
Výstupy ze zpracování množství povrchových vod	62
5. Závěr	62
Seznam použitých podkladů	64
Seznam tabulek	64
B – Dyje Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí Dyje za období 2020–2021 (minulý rok)	65
1. Úvod	65
1.1. Metodika zpracování	65
1.2. Srážkové a odtokové poměry v dílčím povodí Dyje	65
2. Jakost povrchové vody ve vodních tocích ve dvouletí 2020–2021 (minulý rok)	66
2.1. Hodnocení toků a profilů v základních ukazatelích	66
2.1.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulka 1a) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	66
2.1.2. Hodnocení toků podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	67
2.1.3. Hodnocení profilů podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	67
2.2. Hodnocení závěrných profilů	68
2.2.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulky 1a až 1c) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	68
2.2.2. Hodnocení podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2	68

2.2.3. Statistika znečištění kovy, specifickými organickými sloučeninami a bakteriemi	69
3. Závěr – hodnocení dvouletí 2020–2021 (minulý rok)	69
Seznam použitých podkladů.....	71
Seznam tabulek	71
C - Zpráva o hodnocení množství a jakosti podzemních vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021	72
1. Úvod	72
1.1. Popis hydrologické situace.....	72
1.2. Metodika zpracování	72
2. Zdroje podzemních vod.....	72
2.1. Zdroje podzemních vod.....	72
2.2. Hydrogeologické rajony	73
2.2.1. Přehled hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Dyje	74
2.2.2. Přehled významných hydrogeologických rajonů v oblasti povodí Dyje.....	76
2.3. Zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech	76
3. Požadavky na zdroje podzemní vody	78
4. Bilanční hodnocení.....	79
4.1. Hodnocení množství podzemních vod	79
4.2. Hodnocení jakosti podzemních vod	83
5. Závěr.....	83
Seznam použitých podkladů:.....	84

A - Dyje Zpráva o hodnocení množství povrchových vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021

1. Úvod

Účelem VHB MR je posouzení hospodaření s vodou v dílčím povodí Dyje, které spočívá v porovnání požadavků s vodními zdroji. Princip bilančního posouzení je uveden v kapitole Morava – úvod.

V dílčím povodí Dyje bylo pro sledování a hodnocení množství vody za rok 2021 stejně jako v předchozích letech použito 21 kontrolních profilů, které jsou dislokovány na 11 tocích. Pro 3 profily (Pod Brnem, Židlochovice - Litava a Lanžhot), které nejsou lokalizovány v místě, kde ČHMÚ provádí a vyhodnocuje vodoměrná pozorování, se podařilo zjistit přepočítací koeficienty a potřebné hydrologické údaje jsou stanoveny výpočtem z nejbližších profilů, kde ČHMÚ měření provádí a pro které hydrologické údaje pro bilanci poskytuje. V jednotlivých tabelárních přehledech jsou profily s odvozenými údaji označeny hvězdičkou.

Seznam kontrolních profilů s lokalizačními a základními hydrologickými charakteristikami je uveden v tabulce č. 14.

Počty kontrolních bilančních profilů na důležitých tocích v dílčím povodí Dyje a na území krajů uvádí následující tabulka:

Členění dle důležitých toků	Počet profilů
Dyje	4
Svratka	5
Jihlava	2
Svitava	2
Litava	2
Kyjovka	2
na dalších 5 tocích	4
celkem	21
Členění dle krajů	Počet profilů
Pardubický	1
Vysočina	2
Jihomoravský	17
Olomoucký	-
Zlínský	-
Jihočeský	1
celkem	21

1.1. Popis hydrologické situace v roce 2021

Průměrná roční teplota vzduchu na území dílčího povodí Dyje byla +8,6 °C, což představuje odchylku od normálu -0,2 °C. Rok byl tedy teplotně normální. Nejteplejším měsícem byl červenec, nejchladnějším měsícem byl leden.

Teplotní odchylka v jednotlivých měsících kolísala od +2,3 °C v červnu (teplotně silně nadnormální měsíc) až po -3,2 °C v dubnu (měsíc teplotně silně podnormální). První tři měsíce v roce byly teplotně normální. Květen a srpen byly měsíce teplotně podnormální, ostatní měsíce byly teplotně normální.

Průměrný roční úhrn srážek byl 592 mm, což představuje 101 % normálu (v jednotlivých povodích 99 až 102 %). Rok tedy byl srážkově normální. Leden a únor byly srážkově normální. Březen byl podnormální (39 až 54 %), duben byl opět normální. Květen byl srážkově normální až nadnormální (110 až 131 %). Červen a červenec byly srážkově

normální až nadnormální (80 až 127 %). Srpen byl nadnormální až silně nadnormální (130 až 197 %). Září a říjen byly naopak převážně silně podnormální (29 až 42 %). Listopad a prosinec byly srážkově normální až nadnormální (102 až 136 %).

Z hlediska odtoku byl rok poměrně vyrovnaný, převážně průměrný (90 až 126 % Qa). Průtok v lednu byl většinou průměrný až nadprůměrný, na Svitavě v Bílovicích silně nadprůměrný (199 %). Únor byl nejvíce vodným měsícem roku, odtok téměř na všech profilech byl mimořádně nadprůměrný (223 až 347 %). Březen byl odtokově normální, duben byl převážně podnormální. V květnu byl odtok nevyrovnaný, průměrný až silně nadprůměrný (96 až 198 %). Červen a červenec byly odtokově převážně průměrné. Srpen byl průměrný až nadprůměrný (70 až 155 %), září bylo průměrné až podprůměrné (44 až 124 %). V říjnu byl odtok převážně průměrný. Listopad a prosinec byly průměrné až podprůměrné, na některých tocích byl prosinec silně podprůměrný (44 %).

Během roku se nevyskytla žádná významnější povodňová situace.

2. Zdroje vody

Za zdroje povrchové vody se považuje povrchová voda v přirozeném prostředí jejího oběhu (vodní toky, vodní nádrže a převody vody). Množství povrchových vod v bilančních profilech VHB MR 2021 je charakterizováno:

- průměrnými měsíčními průtoky vypočtenými z naměřených hodnot za rok 2021 QMO [m³/s],
- stavy hladin a objemů v nádržích k prvnímu dni v měsíci za rok 2021.

2.1. Vodní toky

V dílčím povodí Dyje tvoří hydrografickou síť 65 vodních toků s plochou povodí nad 50 km². Podle plochy povodí je četnost toků následující:

Plocha povodí	Počet toků
nad 1000 km ²	4
500 až 999 km ²	6
250 až 499 km ²	3
100 až 249 km ²	20
50 až 99 km ²	32

Pro vodohospodářskou bilanci jsou důležité toky, na nichž jsou umístěny kontrolní bilanční profily. V dílčím povodí Dyje je takových toků 11. Základní charakteristiky těchto toků uvádí tabulka č. 10.

2.2. Vodní nádrže

Vodní nádrž je prostor vytvořený vzdouvací stavbou na vodním toku, využitím přírodní nebo umělé prohlubně na zemském povrchu nebo ohrázováním části území, určený k akumulaci vody a řízení odtoku. Řízením odtoku vody z vodní nádrže se zabývá vodohospodářské řešení nádrže, jehož výsledky a závěry jsou uvedeny ve vodohospodářském plánu nádrže.

Do výpočtu VHB MR 2021 byl v dílčím povodí Dyje zahrnut vliv hospodaření vodou, který se uplatňuje při plnění nádrže snížením (ochuzením) nebo při prázdnění zásobního objemu nadlepšením průtoků v toku pod nádrží. Povinnost ohlašovat údaje o stavu vody se ve smyslu vyhlášky MZe č. 431/2001 Sb. vztahuje na nádrže s objemem nad 1,0 mil. m³.

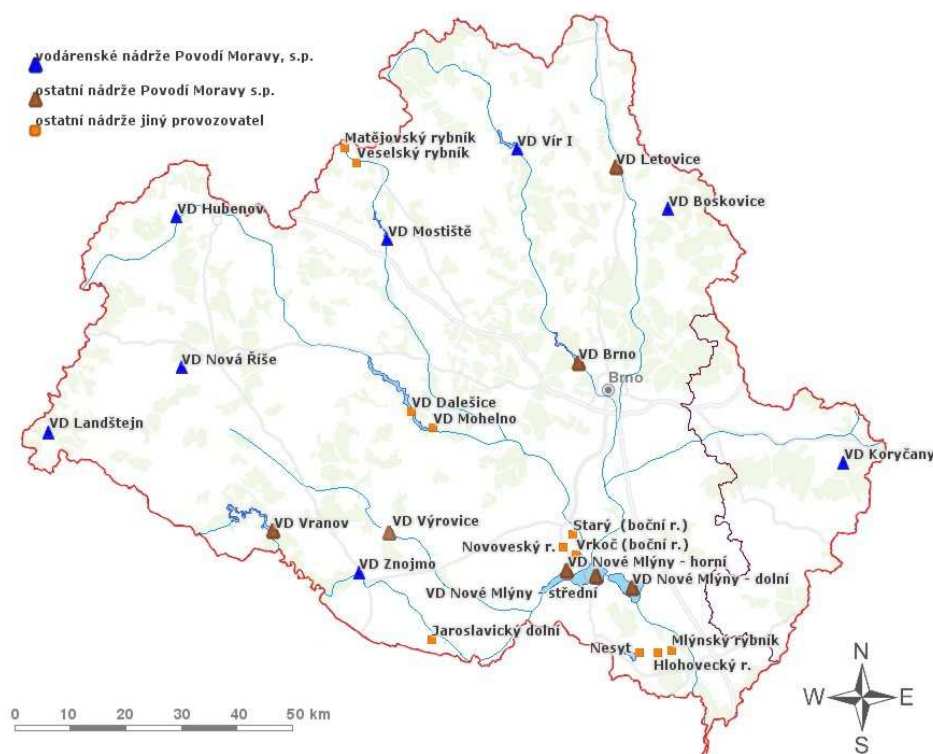
V roce 2021 bylo nádrží s objemem nad 1,0 mil. m³ v dílčím povodí Dyje 26, z toho 8 je vodárenských, 9 slouží výhradně rybochovným účelům. Ostatní nádrže jsou víceúčelové.

Většina nádrží v dílčím povodí Dyje patří mezi významné nádrže. Jejich celkový objem činí 521 mil. m³, tj. 12,4 x více než je objem nádrží v dílčím povodí Moravy nad soutokem s Dyjí.

Ovlivnění odtokových poměrů je závislé nikoliv na velikosti celkového, ale na velikosti zásobního objemu. Podle metodického pokynu MZe čl. 4 se sledují nádrže se zásobním objemem nad 1,0 mil. m³, jejich základní charakteristiky uvádí tabulka č. 11.

Vhodnou manipulací na vodních nádržích ve správě Povodí Moravy, s.p., se dařilo v průběhu roku zabezpečovat všechny vodárenské odběry a odběry vody pro energetiku.

Mimořádné manipulace nad rámec manipulačního řádu byly v roce 2021 provedeny na vodní nádrži VD Letovice z důvodu rekonstrukce vodního díla.

Přehledná mapa vodních nádrží s objemem vzduť vody nad 1 mil. m³

2.2.1. Nádrže s vodárenským využitím

Z celkového počtu 26 sledovaných nádrží je pro vodárenské účely využito 8 nádrží, tj. 30,8 %. Jejich zásobní objem činí celkem 71,6 mil. m³, tj. 22,4 % z celkového objemu hodnocených nádrží. Zásobní funkce nádrží a jejich využití je zřejmé z tabulky č.5.

Vodárenské odběry zajišťuje také víceúčelová nádrž Vranov, která není ve výše uvedených počtech zařazena.

Stejně jako v minulých letech se nerealizoval odběr pro vodárenské účely z jedné nádrže zařazené mezi vodárenské, a to z VD Boskovice. S možností odběru z této nádrže se stále počítá, povolení k odběru povrchové vody je stále platné.

Na ostatních nádržích, kde byly odběry pro vodárenské účely realizovány, nedošlo k žádným omezením a požadavky vodárenských organizací byly v plném rozsahu zabezpečeny. Vodárenské společnosti odebírají zhruba od 40 do 70 % povolených množství. Pouze odběr Brněnských vodáren a kanalizací z VN Vír je dlouhodobě velmi nízký, v roce 2021 to bylo 4,5 % z povoleného množství, v roce 2020 11,2 % a v roce 2019 to bylo 13,5 %.

2.2.2. Ostatní vodní nádrže

V této skupině bylo v dílčím povodí Dyje hodnoceno 18 nádrží, jejichž využití je značně rozdílné. Největší a typicky víceúčelové jsou nádrže Vranov a soustava nádrží Nové Mlýny. Za víceúčelovou lze považovat i nádrž Dalešice, kde je však dominantním zájmem využití pro potřeby energetiky (přečerpávací elektrárna a odběry pro JEDU). K vyrovnání špičkového provozu přečerpávací vodní elektrárny slouží nádrž Mohelno. Rybochovný účel dominuje u rybníčních nádrží Nesyt, Hlohovecký, Mlýnský, Jaroslavický, Veselský, Matějovský, Novoveský, Vrkoč a Starý.

U rybníčních nádrží docházelo k výraznému poklesu hladin a následnému plnění v období výlovu, jinak byla hladina na setrvalé úrovni.

2.3. Převody vody

V dílčím povodí Dyje jsou převody vody mezi různými povodími ojedinělé a nevýznamné. Do této skupiny lze zařadit pouze převody do vodárenské nádrže Hubenov ze sousedních povodí Jedlovského a Jiřínského potoka, dále převod ze Svitavy do Svatky v Brně (tzv. Svitavský náhon). Charakteristiky uvedených převodů obsahuje tabulka č. 12.

Ostatní převody, které jsou v dílčím povodí Dyje četné a významné, patří do skupiny laterálních (bočních) náhonů, které jsou po určité délce souběžného toku zaústěny do stejného toku, ze kterého odbočily. Z tohoto typu převodů jsou nejvýznamnější: kanál Krhovice – Hevlín a Dyjsko - mlýnský náhon na Dyji, Mlýnský náhon u Pohořelic. Krátkých náhonů lokálního významu je velký počet.

Specifickým převodem vody je převod vody z řeky Moravy do řeky Kyjovky v povodí Dyje, který se děje odběrem pro elektrárnu Hodonín z ramene Moravy. Tato voda je vypouštěna do odpadního kanálu, místně nazývaného „Teplý járek“, v GiSyPu nazývaný „Kopanice – kanál Moravy č. 18“, který je v povodí Kyjovky. Voda vypouštěná do Teplého járku je z velké části využívána pro závlahu lužních lesů.

Až na výjimky se množství převáděné vody neměří a neeviduje. Tento stav, který nelze považovat za trvale přijatelný, však výsledky VHB MR v dílčím povodí Dyje kromě profilu Lanžhot na vodním toku Kyjovka neovlivní, protože kontrolní bilanční profily jsou zde rozmístěny tak, že v bilančním profilu je soustředěn veškerý průtok, žádná převáděná voda bilanční profil neobchází.

2.4. Ostatní vodní zdroje

Do skupiny „ostatních“ zdrojů lze v povodí Moravy zařadit pouze prostory štěrkovišť a pískovišť, v nichž se materiál těžil až pod úroveň hladiny podzemní vody a vytěžené prostory zůstaly i po skončení těžby trvale zatopeny. Velká štěrkoviště se v dílčím povodí Dyje nevyskytují.

3. Požadavky na zdroje vody

3.1. Minimální průtoky

Minimální průtoky a v bilančních výpočtech využívané hydrologické charakteristiky jsou popsány ve stati 3.1. v části A - Morava.

3.2. Odběry a vypouštění vod

Údaje o realizovaných odběrech povrchových a podzemních vod a o vypouštění do povrchových a podzemních vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021 byly opět shromažďovány podle postupu předepsaného vyhláškou MZe č. 431/2001 Sb. včetně kritéria pro spodní hranici velikosti odběrů (vypouštění), které zmíněná vyhláška stanovila na 6000 m³/rok (resp. 500 m³/měs.). V roce 2022 byla hlášení opět předávána přes Integrovaný systém plnění ohlašovaných povinností (ISPOP). Stejně jako v minulých letech docházelo i letos ke komplikacím a zpoždění hlášení, tzn. nezanedbatelná část byla podána po termínu, který je stanoven vyhláškou do 31. ledna.

Všechna hlášení byla podrobena kontrolám věcným i formálním a chybné a chybějící údaje byly po upozornění ohlašovatelů opraveny či doplněny. Množství vypouštěných odpadních vod zahrnovaných do vodohospodářské bilance představuje množství naměřené, vypočtené nebo stanovené odborným odhadem na výtoku z ČOV nebo kanalizace do vod povrchových. Do tohoto množství se promítá velký podíl dešťových a balastních vod procházejících přes ČOV nebo veřejnou kanalizaci, napojenou na volné výusti.

Údaje o odběrech a vypouštění vod získané z hlášení jsou uloženy u Povodí Moravy, s.p., v databázové Evidenci uživatelů vod, jejíž systém byl převzat od s.p. Povodí Labe a je jednotně užíván i u ostatních s.p. Povodí.

V následujících přehledech jsou uvedeny počty odběrů a vypouštění a množství odebrané i vypouštěné vody v roce 2021 za dílčí povodí Dyje celkem, dále podle krajů a podle druhů odběrů (podle CZ NACE). Pro srovnání jsou uvedeny i obdobné údaje za rok 2017 až 2020.

Povodí Moravy, s.p.	Odběr podzemní vody		Odběr povrchové vody		Vypouštění do povrchových vod	
	počet odběrů	množství mil. m ³	počet odběrů	množství mil. m ³	počet vypouštění	množství mil. m ³
rok 2017	679	59,6	102	113,1	713	148,1
rok 2018	686	59,3	101	121,1	707	150,5
rok 2019	693	54,9	99	124,4	721	157,6
rok 2020	703	56,1	96	117,1	755	164,3
rok 2021	704	60,1	90	109,0	764	156,2
index 2021/2020	1,00	1,07	0,94	0,93	1,01	0,95

Přehled podle druhu užívání vody – (dle CZ NACE)

Obor CZ NACE (stav 2021)	POD	POV	VYP
	mil.m ³		
Vodárenství	53,4	17,6	0,5
Veřejné kanalizace	0,0	-	102,3
Zemědělství	3,6	38,8	0,0
Energetika	-	49,3	46,1
Průmysl	2,0	2,4	6,9
Jiné	1,1	0,9	0,4
Celkem	60,1	109,0	156,2

Přehled podle krajů

Kraj	Rok	Odběry podzemní vody		Odběr povrchové vody		Vypouštěné vody	
		počet	množství mil. m ³	počet	množství mil. m ³	počet	množství mil. m ³
Jihomoravský	2017	373	23,8	63	51,4	385	98,3
	2018	370	24,1	61	47,5	382	97,1
	2019	371	23,5	61	49,9	382	103,8
	2020	373	23,4	60	48,3	387	110,1
	2021	376	23,8	55	45,7	392	106,8
Jihočeský	2017	19	0,5	2	0,7	30	1,3
	2018	20	0,4	2	0,8	30	1,2
	2019	23	0,4	2	0,7	32	1,4
	2020	22	0,4	2	0,7	35	1,5
	2021	23	0,5	2	0,7	36	1,5
Olomoucký	2017	3	0,1	0	0,0	3	0,0
	2018	3	0,1	0	0,0	3	0,0
	2019	3	0,1	0	0,0	3	0,0
	2020	3	0,1	0	0,0	4	0,1
	2021	3	0,1	0	0,0	3	0,1
Pardubický	2017	39	29,5	2	0,2	16	3,0
	2018	40	28,8	2	0,1	15	2,7
	2019	41	24,8	2	0,1	15	2,9
	2020	39	25,8	3	0,1	15	3,4
	2021	40	29,2	3	0,1	16	2,8
Vysočina	2017	241	5,6	32	59,9	272	45,2
	2018	249	5,8	33	72,0	270	49,3
	2019	251	6,0	30	73,2	282	49,2
	2020	262	6,3	27	67,2	307	48,9
	2021	258	6,4	26	61,7	309	44,7
Zlínský	2017	4	0,1	3	0,9	7	0,3
	2018	4	0,1	3	0,7	7	0,2
	2019	4	0,1	4	0,5	7	0,3
	2020	4	0,1	4	0,8	7	0,3
	2021	4	0,1	4	0,8	8	0,3
Celkem	2017	679	59,6	102	113,1	713	148,1
	2018	686	59,3	101	121,1	707	150,5
	2019	693	54,9	99	124,4	721	157,6
	2020	703	56,1	96	117,1	755	164,3
	2021	704	60,1	90	109,0	764	156,2

Z přehledů je zřejmé, že počet odběrů podzemní vody je téměř stejný jako předchozí rok, odebraný objem stoupl o 7 %. Počet odběrů povrchové vody klesl o 6 % a odebrané množství o 7 %. Počet uživatelů vypouštějící odpadní vody je téměř stejný jako v předchozím roku 2020, množství kleslo o 4 %.

Díky větší informovanosti uživatelů a tím stále nově vydávaným rozhodnutím se do evidence každoročně dostávají nové odběry a vypouštění, které mají povolení mírně větší, než je zákonem evidovaný limit.

3.2.1. Přehled nejvýznamnějších odběrů povrchové a podzemní vody

Hranici významných odběrů určuje metodika pro sestavení VHB MR:

- pro odběry podzemní vody 315,0 tis.m³/rok
- pro odběry povrchové vody 500,0 tis.m³/rok

U POV i POD se jmenovitý přehled dále člení na odběry vodárenské a na odběry s jiným než vodárenským využitím. Přehled je zpracován dle hydrologického přiřazení do dílčího povodí Dyje. Jmenovité přehledy jsou obsahem tab. č. 1, 2, 3 a 4.

Počty odběrů nad stanoveným limitem, úhrnný objem jimi odebrané vody a podíl na celkových odběrech v příslušné skupině je vyjádřen v následujícím přehledu, v němž jsou pro srovnání uvedeny i korespondující hodnoty od roku 2017:

Druh odběru	Rok	Počet	% z celkového počtu ⁺⁾	Objem odebrané vody v mil. m ³	% z celkového objemu odběrů ⁺⁾
POD pro vodárenské účely	2017	14	2,06	38,064	63,85
	2018	14	2,04	37,657	63,50
	2019	12	1,73	33,291	60,64
	2020	14	1,99	34,968	62,33
	2021	15	2,13	38,818	64,59
POD pro jiné než vodárenské účely	2017	1	0,15	0,682	1,14
	2018	1	0,15	0,681	1,15
	2019	1	0,14	0,614	1,12
	2020	1	0,14	0,490	0,87
	2021	1	0,14	0,444	0,74
POV pro vodárenské účely	2017	9	8,82	19,539	17,28
	2018	9	8,91	20,271	16,74
	2019	9	9,09	22,843	18,36
	2020	9	9,38	20,985	17,92
	2021	9	10,00	17,401	15,96
POV pro jiné než vodárenské účely	2017	8	7,84	88,721	78,44
	2018	8	7,92	95,580	78,93
	2019	6	6,06	95,543	76,80
	2020	5	5,21	90,213	77,04
	2021	5	5,56	86,320	79,19

^{+) Rozumí se % z celkového počtu (z celkového objemu) všech evidovaných odběrů v dílčím povodí Dyje}

Pořadí na prvních místech u sledovaných skupin odběrů se oproti roku 2020 výrazně nezměnilo, také počty odběrů i objemy odebrané vody zůstávají ve vymezených skupinách bez významných změn. U odběrů povrchové vody došlo k mírnému poklesu množství.

3.2.2. Přehled nejvýznamnějších vypouštění vody

Hranici pro nejvýznamnější vypouštění vody určuje metodika pro sestavení VHB MR třemi parametry:

- vypouštěným množstvím odpadních vod, které přesáhlo 500,0 tis. m³/rok; tento limit splňovalo v roce 2021 v dílčím povodí Dyje 26 vypouštění. Jejich seznam je uveden v tabulce č. 7,
- produkovaným znečištěním přesahujícím v ukazateli BSK₅ 500 t/rok; seznam těchto vypouštění je v tabulce č. 8, v roce 2021 bylo takových vypouštění 5,
- vypouštěným znečištěním, přesahujícím v ukazateli BSK₅ 15 t/rok; seznam je v tabulce č. 9, v roce 2021 byly tyto případy 3.

4. Bilanční hodnocení

Bilanční hodnocení minulého roku 2021 je provedeno z hlediska posouzení situace na vodních tocích, dále je posouzen vliv hospodaření vodních nádrží na režim vodních toků a konečně je sestaven podrobný rozbor bilančního stavu v jednotlivých kontrolních profilech.

4.1. Vodní toky

Výpočtový aparát VHB umožňuje sestavit všechny aktivity ovlivňující průtokový režim v tocích do hydrologického sledu a provést jejich vzájemnou superpozici. Získáme tak určitou formu „psaného“ podélného profilu - součtovou čáru ovlivnění, v níž u každé položky kromě hodnoty odběru či vypouštění v daném místě je vypočtena také sumární hodnota odběrů a vypouštění spočítaná od pramene hodnoceného toku až k danému místu. Odběrům povrchové a podzemní vody jsou přisouzena záporná znaménka, vypouštění vody má znaménko kladné.

Při VHB MR 2021 byl pro dílčí povodí Dyje sestaven podélný profil v tab. č. 15. V tabulce jsou uvedeni všichni známí uživatelé vody evidovaní v EUV, kteří za rok 2021 odebrali nebo vypustili větší množství, než stanoví zákon o vodách (tzn. více než 500 m³/měs.). Vedle názvu uživatele a potřebných identifikátorů je v tabulce uvedena hodnota ročního odběru za rok 2021. Tato sestava je v plném znění k dispozici pouze v elektronické verzi.

V této sestavě jsou všechny odběry a vypouštění seřazeny v hydrologickém sledu od pramene směrem po toku včetně přítoků. Výsledné hodnoty ovlivnění v místech bilančních profilů jsou uvedeny v tab. 15 pro dílčí povodí Dyje.

V tabulce č. 16, která je sestavena pro vybrané vodní toky, je uváděna nejvyšší záporná hodnota změny průtoku na hodnoceném vodním toku a celková změna průtoků v závěrovém profilu, tj. v místě, kde se nachází odběr nebo vypouštění nejbližší položené k ústí hodnoceného toku. V roce 2021 byl v závislosti na stanoveném bilančním stavu vybrán pouze jeden tok, a to významný vodní tok Svitava.

4.2. Vodní nádrže

V bilančním hodnocení se vliv nádrží započítává jako průtoková změna (ZPN) na základě vztahu:

$$ZPN = \frac{ON_m - ON_{m+1}}{\text{počet sekund v měsíci}}$$

kde: ON_m - celkový objem nádrže k 1. dni v měsíci m ,

ON_{m+1} - celkový objem nádrže k 1. dni v měsíci následujícím

Hodnota ZPN je kladná, jestliže se nádrž prázdnila, záporná hodnota značí její plnění.

Dále je ve výpočtu zahrnut vliv výparu z volné hladiny, vypočtený z podkladů o zatopených plochách a předpokládaného výparu.

Celková změna průtoku:

$$\text{ZPNC} = (\text{ZPN} + \text{výpar})$$

Pozn.: Použitý výpočetní program Povodí Labe označuje hodnotu ZPN slovem „delta“ a hodnotu ZPN + výpar slovy „delta celkem“.

4.2.1. Vodní nádrže s vodárenským využitím

Z vodárenských nádrží vykazuje nejvyšší ovlivnění změny průtoků nádrž Koryčany (58,82 %). Celkový přehled s hodnocením všech nádrží s povoleným objemem akumulované vody nad 1,0 mil. m³ je v tabulce č. 17.

4.2.2. Vodní nádrže s ostatním využitím

V roce 2021 vykázala maximální změny průtoku (maximální absolutní hodnotu z měsíčních průměrů vyjádřenou v % Q_a) nádrž Letovice (246,27 %).

4.3. Kontrolní profily

4.3.1. Přehled kontrolních profilů

V roce 2021 bylo pro vyhodnocení bilančního stavu zařazeno do výpočtu 21 profilů, tj. stejný počet jako v minulých letech.

Bilanční profily v dílčím povodí Dyje

4.3.1.1. Přehled kontrolních profilů státní sítě

Seznam kontrolních profilů státní sítě se základními hydrologickými charakteristikami je uveden v tabulce č. 14.

4.3.1.2. Přehled kontrolních profilů vložených

Stejně jako v předchozích letech je v dílčím povodí Dyje do hodnocení zařazen vložený profil s názvem Židlochovice, umístěný na Litavě, profil Pod Brnem, umístěný na Svatce a profil Lanžhot, umístěný na Kyjovce.

4.3.2. Bilanční hodnocení v kontrolních profilech

Stěžejní část bilančního hodnocení je prováděna v kontrolních (bilančních) profilech, kde jsou hodnoty naměřených (ovlivněných) průtoků (QMO) v jednotlivých měsících minulého roku porovnány s limitními charakteristikami, definujícími 6 možných bilančních stavů BS1 až BS6. Jednotlivé BS jsou vymezeny stejně jako pro dílčí povodí Moravy v kapitole A - Morava – 4.3.2.

Dále byl ve všech profilech proveden výpočet neovlivněných průtoků QMN pro všechny měsíce roku 2021. Pro výpočet určuje metodika vztah dle kapitoly A - Morava – 4.3.2.

Zjištěné hodnoty BS i hodnoty QMN jsou obsaženy v souboru tabulek č. 18. Pro každý profil, pro který byly dodány hydrologické podklady, zejména hodnoty QMO, je zpracována samostatná tabulka s vyhodnocením všech měsíců kalendářního roku 2021. Hodnotící tabulky byly zpracovány pro 21 profilů.

Oproti metodice VHB MR není v hodnotících tabulkách provedeno porovnání přirozeného průtoků QMN a ovlivněného průtoků PO s maximálním měsíčním průtokem QMX, který nebyl od ČHMÚ dodán.

Bilanční výpočet byl i pro rok 2021 proveden ve všech profilech ve dvou variantách, lišících se způsobem vyhodnocení bilančního stavu BS5, který je hlavním kritériem pro hodnocení bilanční situace, protože zaznamenává případy, kdy nebyl dodržen stanovený minimální bilanční průtok.

V první variantě, předepsané metodikou VHB MR, kterou považujeme za základní, bylo použito hodnot minimálního zůstatkového průtoků MZP, stanoveného podle metodického pokynu MŽP. Ve druhé variantě byl jako limitní průtok uvažován minimální bilanční průtok MQ, užívaný v bilančních výpočtech jako rozhodující až do roku 2001. Tyto výsledky považujeme za orientační a srovnávací. Výsledky výpočtů a zjištěné bilanční stavy jsou uvedeny v tabulce č. 19.

Počet měsíců se stavem BS1 byl v roce 2021 vyšší než v předchozích letech. Meziroční porovnání za období 2017 až 2021 uvádí následující tabelární přehled. Uvážíme-li, že hodnocení bylo provedeno v 21 profilech, v každém ve 12 měsících, pak je hodnoceno celkem 252 hodnot bilančních stavů.

Bilanční stav	Počet měsíců rok 2021	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2021	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2020	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2019	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2018	Podíl z celkového počtu hodnocení v % rok 2017
BS1	243	96,4	93,7	74,6	53,2	70,2
BS2	5	2,0	4,7	9,9	20,6	12,7
BS3	-	-	-	-	2,8	-
BS4	-	-	-	-	-	-
BS5	4	1,6	1,6	15,5	22,6	17,1
BS6	-	-	-	-	-	-
BS6 + BS5	-	-	-	-	0,8	-
celkem	252	100	100	100	100	100

Stav BS1 ve všech měsících hodnoceného roku byl zjištěn v 19 profilech (v roce 2020 v 17 profilech, v roce 2019 v 6 profilech, v roce 2018 nebyl zjištěn v žádném profilu, v roce 2017 byl zjištěn ve 4 profilech). Stav BS2 byl vyhodnocen v 5 měsících.

V roce 2021 se stejně jako v roce 2020 stav BS5 vyskytl v jednom profilu, v roce 2019 v 9 profilech, v roce 2018 ve 14 profilech, v roce 2017 v 10 profilech. Samostatně bilanční stav BS3, BS4 a BS6 nebyl zaznamenán v žádném profilu.

4.4. Minimální průtoky

4.4.1. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MQ

Hodnota MQ nebyla dodržena v roce 2021 v jednom profilu, a to v profilu Rozhraní v 1 měsíci.

4.4.2. Přehled kontrolních profilů s nedodržením hodnot minimálních průtoků MZP

Hodnoty MZP nebyly dodrženy v jednom profilu (viz tab. 20 tabulkové části).

Porovnání hodnocení bilančního stavu v letech 2017 až 2021 uvádí následující přehled:

Rok	Celkový počet profilů	profilů s BS3 -BS6	z toho profilů s BS5
2017	21	10	10
2018	21	15	14
2019	21	9	9
2020	21	1	1
2021	21	1	1

Územní členění dle krajů (údaje pro rok 2021)	Celkový počet profilů	Profilů s BS3 -BS6	Profilů s BS5
Jihočeský	1	-	-
Zlínský	-	-	-
Pardubický	1	1	1
Vysočina	2	-	-
Jihomoravský	17	-	-
Olomoucký	-	-	-
Celkem oblast PM	21	1	1

Bilanční metodika zavádí pojem „vybraný tok“, za který je považován tok významně ovlivněný nakládáním s vodami, což vyjadřují stupně bilančního stavu BS4, BS5, BS6. Podrobnosti tohoto hodnocení uvádí tabulka č. 20.

V roce 2021 nebyl v žádném z hodnocených profilů zjištěn samostatně bilanční stav BS4 a BS6.

Výstupy ze zpracování množství povrchových vod

Podrobnými výstupy z bilance množství povrchových vod jsou:

- Tabelární vyhodnocení hospodaření nádrží v roce 2021 - vyhodnocení bylo provedeno pro 26 nádrží a je obsaženo v tabulkách č. 5 a 6.
- Tabelární zpracování bilančního hodnocení pro jednotlivé kontrolní profily v měsíčním kroku, které obsahuje bilanční stavy BS1 - BS6 a neovlivněné měsíční průtoky QMN, vypočítané na základě vztahu vysvětleného výše v části: „Bilanční hodnocení“.
- Změny průtoků v podélném profilu hlavního toku Dyje včetně jejích přítoků.

U jednotlivých jevů (jevem na toku se rozumí odběr, vypouštění, nádrž, kontrolní profil) je uveden kumulativní součet změn průtoků při rovnoměrném provozu ZPRR [m³/s]. Má sloužit zejména k podrobnějšímu rozboru užívání vody a k vymezení kritických oblastí.

5. Závěr

Rok 2021 byl rokem teplotně i srážkově průměrným. Bilanční stav je v dílčím povodí Dyje v roce 2021 stejný jako v roce 2020, oproti předchozím rokům se zlepšil. Stav BS5 se vyskytl v jednom profilu. Jako v dřívějších letech byl nejkritičtější profil Rozhraní na vodním toku Svitava, ve kterém byl bilanční stav BS5 vyhodnocen ve čtyřech měsících. Tento stav byl částečně způsoben především vysokými odběry podzemní vody nad daným profilem, a to v prameništi Březová, které zásobuje Brno pitnou vodou. Vzhledem k stále se opakujícím nepříznivým bilančním stavům v profilu Rozhraní byla Povodím Moravy, s.p., objednána studie „Upřesnění vodohospodářské bilance v profilech Rozhraní a Moravský Krumlov“. Tato studie byla zpracována společností Pöyry Environment, a.s., Brno. Pro zlepšení stavu na toku Svitava byla vybudována vodní nádrž Letovice na vodním toku Křetínka, která zlepšuje průtoky ve Svitavě. Křetínka je ale do toku Svitava zaústěna až pod profilem Rozhraní, takže v tomto profilu se zlepšování neprojevuje. Ve spodním úseku toku Svitavy už zásadní problémy s nedostatkem vody nebývají a ani v roce 2021 nebyly.

Vodohospodářská bilance je zpracovávána Povodím Moravy, s.p., už po dvacáté. I když se stále rozšiřuje počet sledovaných nakládání, celkové objemy nakládání s vodami spíše stagnují. Kolísání množství vypouštěné vody je způsobeno především srážkovými a balastními vodami, které jsou odváděny jednotnými kanalizacemi na ČOV a tudíž měřeny

jako vypouštěné odpadní vody, tzn. v sušším roce je menší vypouštění než v srážkově bohatším.

Devatenáct profilů z jednadvaceti mělo ve všech měsících bilanční stav BS1, což je nejlepší hodnocení v posledních letech. Z pohledu bilančního hodnocení byl rok 2021 uspokojivý.

Seznam použitých podkladů

- Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon)
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci
- Metodický pokyn č. 9 odboru ochrany vod MŽP ke stanovení hodnot min. zůstatkových průtoků ve vodních tocích vydané ve Věstníku dne 15. 10. 1998, částka 5
- Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí ze dne 28. 8. 2002
- ČHMÚ – údaje z hydrologické bilance 2021
- EUV – souhrn hlášení jednotlivých uživatelů vod za rok 2021
- Dispečink Povodí Moravy, s.p. - informace o zvláštních manipulacích na nádržích ve správě Povodí Moravy, s.p.

Seznam tabulek

Dyje - Tabulka 1	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s vodárenským využitím v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 2	Nejvýznamnější odběry podzemní vody s jiným než vodárenským využitím v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 3	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s vodárenským využitím v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 4	Nejvýznamnější odběry povrchové vody s jiným než vodárenským využitím v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 5	Vodárenské nádrže v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 6	Nejvýznamnější vodní nádrže s jiným než vodárenským využitím v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 7	Nejvýznamnější vypouštění vod v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 8	Přehled zdrojů znečištění s produkovaným znečištěním nad 500 tun v ukazateli BSK ₅ v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 9	Přehled zdrojů znečištění s vypouštěním nad 15 tun v ukazateli BSK ₅ v dílčím povodí Dyje v roce 2021
Dyje - Tabulka 10	Vodní toky – základní charakteristiky
Dyje - Tabulka 11	Vodní nádrže – základní charakteristiky
Dyje - Tabulka 12	Nejvýznamnější převody vody v dílčím povodí Dyje
Dyje - Tabulka 13	Ostatní vodní zdroje v dílčím povodí Dyje
Dyje - Tabulka 14	Minimální průtoky ve vodních tocích
Dyje - Tabulka 15	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – podélné profily toků
Dyje - Tabulka 16	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 – významně ovlivněné toky
Dyje - Tabulka 17	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - pro vodní nádrže
Dyje - Tabulka 18	Hodnocení množství povrchových vod za rok 2021 - pro kontrolní profily
Dyje - Tabulka 19	Výsledky bilančního hodnocení všech hodnocených profilů
Dyje - Tabulka 20	Vyhodnocení napjatých či pasivních bilančních stavů hodnocených profilů

B – Dyje Zpráva o hodnocení jakosti povrchových vod v dílčím povodí Dyje za období 2020–2021 (minulý rok)

1. Úvod

V roce 2022, stejně jako v předchozích letech, bylo sestaveno bilanční hodnocení minulého roku. Toto hodnocení vycházelo z výsledků monitoringu povrchových vod v letech 2020–2021.

1.1. Metodika zpracování

Bilanční hodnocení jakosti povrchových vod bylo zpracováno podle metodického pokynu MZe (č.j. 25248/2002-6000). Vycházelo se z monitoringu kvality vody na profilech lokalizovaných na povrchových vodách, který v letech 2020–2021 prováděl státní podnik Povodí Moravy.

Statistické charakteristiky jednotlivých chemických ukazatelů jakosti povrchové vody uvedené v této zprávě vychází z pravidelného monitoringu, který probíhal v intervalu 1x měsíčně. U vybraných ukazatelů znečištění (BSK₅, CHSK_{Cr}, dusičnanový dusík N-NO₃, amoniakální dusík N-NH₄, celkový fosfor, vodivost, reakce vody pH a teplota vody) se porovnávají s limity uvedenými v nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulky 1a až 1c – Ukazatele vyjadřující stav povrchové vody, normy environmentální kvality a požadavky na užívání vod) a s ČSN 75 7221 „Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod“. V roce 2017 byla ČSN 75 7221 novelizována.

V souladu s výše uvedenou metodikou se za charakteristickou hodnotu považuje pro porovnání s ČSN 75 7221 koncentrace, která nebyla v toku ve sledovaném období překročena s pravděpodobností 90 %. Výpočet této charakteristické hodnoty je prováděn dle Přílohy A ČSN 75 7221 (str. 11) – Výpočet charakteristické hodnoty s předem zvolenou pravděpodobností.

Pro porovnání s limity nařízení vlády č. 401/2015 Sb. jde o koncentraci představující roční aritmetický průměr (NEK-RP) a v některých případech koncentraci maximální (NEK-NPK) (teplota vody, pH) nebo i minimální (pH).

Bilanční stav jednotlivých toků v dílčím povodí Dyje podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. je pro každý ukazatel dán počtem nevyhovujících profilů na toku. Celkový stav dílčího povodí Dyje je určen pro každý hodnocený ukazatel počtem vyhovujících toků (toky bez nevyhovujících profilů).

Bilanční stav toků podle ČSN 75 7221 je dán pro každý ukazatel počtem profilů v jednotlivých třídách jakosti (I. až V.).

Dále bylo zpracováno hodnocení sedmi závěrných profilů vybraných významných vodních toků (páteřních toků povodí 3. řádu). Zde bylo hodnoceno kromě výše uvedených základních ukazatelů dalších až 14 ukazatelů znečištění, pro které byl k dispozici za sledované období v příslušném profilu dostatečný počet stanovení. Jednalo se o kovy, specifické organické sloučeniny a termotolerantní bakterie. U těžkých kovů (kadmium, nikl, olovo a rtuť) byla hodnocena pouze jejich rozpuštěná forma dle ČSN 75 7221 i NV č. 401/2015 Sb.

U těchto toků jsou graficky zpracovány podélné profily jakosti povrchové vody.

1.2. Srážkové a odtokové poměry v dílčím povodí Dyje

Srážkové a odtokové poměry jsou podrobně popsány v části „Hydrologická situace“.

2. Jakost povrchové vody ve vodních tocích ve dvouletí 2020–2021 (minulý rok)

Hodnoceno bylo 132 toků na základě monitoringu 224 profilů. Na všech profilech neprobíhalo sledování ve stejném rozsahu stanovovaných ukazatelů a se stejnou četností. Hodnocení bylo provedeno v případech, kdy byl k dispozici statisticky reprezentativní soubor dat (tedy minimálně 11 měření). Celkem 100 toků bylo sledováno na 1 profilu převážně situovaném do dolní části toku, na 12 tocích byly monitorovány 2 profily a 15 toků bylo sledováno na 3 a více odběrných místech. Vyšší počet profilů sledování jakosti vody je na tocích Dyje (14), Svratka (12), Jihlava (11), Oslava (8) nebo Svitava (6).

2.1. Hodnocení toků a profilů v základních ukazatelích

2.1.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulka 1a) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Ukazatel	Hodnoceno toků	Vyhovuje		Hodnoceno profilů	Vyhovuje	
		počet	%		počet	%
BSK ₅	93	73	79	175	151	86
CHSK _{Cr}	132	68	52	224	135	60
N-NO ₃	132	69	52	224	132	59
N-NH ₄	132	94	71	224	182	81
Celkový fosfor	132	57	43	224	127	57
Vodivost	132	*	*	224	*	*
pH	132	127	96	224	215	96
Teplota vody	132	132	100	224	224	100

* nejsou stanoveny limity

Tok je považován za vyhovující pro daný ukazatel, vyhovují-li nařízení vlády č. 401/2015 Sb. všechny profily sledování jakosti vody na něm.

Nejvyšší procento vyhovujících toků bylo opět zaznamenáno pro ukazatele teplota vody (100 %), pH a BSK₅ (v sestupném pořadí). Toky se stále vyznačují vysokým obsahem fosforu (vyhovovalo pouze 43 % toků, což je ale dokonce o 13 % více než v minulém dvouletí). I u ukazatelů BSK₅ a amoniakální dusík došlo ke zvýšení počtu procent vyhovujících toků i profilů, naopak u CHSK_{Cr} a dusičnanového dusíku se počet procent vyhovujících toků i profilů snížil.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 21/1 až 21/39.

2.1.2. Hodnocení toků podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Ukazatel	Hodnoceno toků	Třída I.		Třída II.		Třída III.		Třída IV.		Třída V.	
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
BSK ₅	93	5	5	37	40	40	43	11	12	0	0
CHSK _{Cr}	132	1	1	17	13	80	60	21	16	13	10
N-NO ₃	132	3	2	22	17	33	25	43	33	31	23
N-NH ₄	132	60	45	32	24	17	13	10	8	13	10
Celkový fosfor	132	1	1	24	18	47	36	33	25	27	20
Vodivost	132	26	20	45	34	25	19	21	16	15	11
pH	132	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Teplota vody	132	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

* nejsou stanoveny limity

Celý tok je v konkrétním ukazateli zařazen do třídy jakosti na základě nejhorší třídy určené na všech profilech, které jsou na tomto toku sledovány.

2.1.3. Hodnocení profilů podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Ukazatel	Hodnoceno profilů	Třída I.		Třída II.		Třída III.		Třída IV.		Třída V.	
		Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
BSK ₅	175	12	7	82	47	70	40	11	6	0	0
CHSK _{Cr}	224	3	1	36	16	146	65	26	12	13	6
N-NO ₃	224	8	4	32	14	68	30	78	35	38	17
N-NH ₄	224	124	55	56	25	19	9	10	4	15	7
Celkový fosfor	224	6	3	55	25	90	40	43	19	30	13
Vodivost	224	61	27	85	38	36	16	25	11	17	8
pH	224	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Teplota vody	224	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

* nejsou stanoveny limity

I přes určité zlepšení v posledních letech zůstal nejhorším ukazatelem i v hodnoceném dvouletí 2020–2021 celkový fosfor, kdy se pouze jeden tok (přítok vodárenské nádrže Vír – Janovický potok) zařadil do I. jakostní třídy a 45 % toků se řadilo do IV. a V. třídy jakosti (v minulém dvouletí 57 %). Nejlepšími sledovanými ukazateli jsou opět amoniakální dusík a vodivost (69, respektive 54 % toků v I. a II. jakostní třídě). Podobná situace byla i při hodnocení jednotlivých profilů.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 21/1 až 21/39.

2.2. Hodnocení závěrných profilů

2.2.1. Hodnocení podle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. (příloha č. 3, tabulky 1a až 1c) – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Vodní tok	Profil	Počet hodnocených ukazatelů	Limitům nařízení vlády vyhovuje	
			Počet	%
Dyje	Pohansko	20	18	90,0
Svratka	Vranovice	20	18	90,0
Jevišovka	Jevišovka	20	18	90,0
Svitava	ústí	17	15	88,2
Jihlava	Ivaň	20	17	85,0
Rokytná	Ivančice	17	14	82,4
Oslava	Oslavany pod	17	14	82,4

Z tabulky č. 4 je patrné, že nejlepšího stavu dle NV bylo dosaženo na závěrných profilech toků Dyje, Svratka a Jevišovka, kde vyhovělo shodně 90 % sledovaných ukazatelů. Opačná situace je u Oslavy pod Oslavany a Rokytné v Ivančicích (82,4 % vyhovujících ukazatelů). Oproti minulému dvouletí se procento vyhovujících ukazatelů zvýšilo na tocích Jevišovka a Oslava, naopak ke snížení došlo na Svitavě a Rokytné. Toto hodnocení bylo samozřejmě ovlivněno škálou a množstvím stanovovaných chemických ukazatelů, ve kterých se jednotlivé profily v hodnoceném dvouletí mírně lišily.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 22/1 až 22/7.

2.2.2. Hodnocení podle ČSN 75 7221 Jakost vod – Klasifikace jakosti povrchových vod – metodický pokyn MZe – Článek 8, kapitola 2

Vodní tok	Profil	Počet hodnocených ukazatelů	Výsledná třída jakosti	Třída I.		Třída II.		Třída III.		Třída IV.		Třída V.	
				Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%
				Dyje	Pohansko	18	IV.	7	39	7	39	3	17
Jevišovka	Jevišovka	18	IV.	7	39	6	33	3	17	2	11	0	0
Svratka	Vranovice	18	IV.	6	33	9	50	2	11	1	6	0	0
Svitava	ústí	16	III.	5	31	7	44	4	25	0	0	0	0
Jihlava	Ivaň	18	IV.	7	39	7	39	2	11	2	11	0	0
Oslava	Oslavany pod	16	IV.	6	38	5	31	3	19	2	12	0	0
Rokytná	Ivančice	16	V.	5	31	6	38	3	19	1	6	1	6

Žádný závěrný profil nevykazoval dle ČSN lepší výslednou třídu jakosti než III., což je zlepšení o jednu třídu pro profil Svitava – ústí. Nejhorším závěrným profilem je Rokytná v Ivančicích, kterou do V. třídy jakosti řadí ukazatel dusičnanový dusík. Pro profily Dyje na Pohansku, Jevišovka v Jevišovce a Oslava pod Oslavany se oproti minulému dvouletí hodnocení změnilo z V. na IV. třídu jakosti. Hodnocení nejlépe vycházelo pro tok Svratka, na kterém 83 % sledovaných ukazatelů spadalo do I. a II. třídy jakosti.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 22/1 až 22/7.

2.2.3. Statistika znečištění kovy, specifickými organickými sloučeninami a bakteriemi

Ukazatel	Počet hodnocených profilů	Počet profilů vyhovujících NV 401/2015Sb.	ČSN 75 7221				
			Třída I.	Třída II.	Třída III.	Třída IV.	Třída V.
AOX	7	6	0	7	0	0	0
As	7	7	0	7	0	0	0
Cd rozp.	7	7	7	0	0	0	0
Cr	7	7	7	0	0	0	0
Cu	7	7	4	3	0	0	0
Hg rozp.	7	7	0	7	0	0	0
Ni rozp.	7	7	2	4	1	0	0
Pb rozp.	7	7	7	0	0	0	0
Zn	7	7	5	2	0	0	0
PAU (suma 6)	4	*	2	1	1	0	0
PCB	4	4	*	*	*	*	*
Dichlorbenzeny	4	4	4	0	0	0	0
Chlorbenzen	4	4	*	*	*	*	*
Termotolerantní bakterie	7	5	1	5	1	0	0

* nejsou stanoveny limity

Ze specifických ukazatelů byly ve dvouletí 2020–2021 nejčastěji sledovány termotolerantní koliformní bakterie, AOX a kovy (arsen, kadmium, chrom, měď, rtuť, nikl, olovo a zinek), nižší četnost byla u organických látek – dichlorbenzenů, chlorbenzenu, PCB a PAU.

Při použití limitů NV č. 401/2015 Sb. dva závěrné profily nevyhověly v ukazateli termotolerantní bakterie (stejně jako v minulém dvouletí Svatka – Vranovice a Svitava – ústí) a v ukazateli AOX opět nevyhověl profil Oslava – Oslavany pod. Ostatní sledované látky se v tocích vyskytovaly ve vyhovujících koncentracích. Pro ukazatel suma PAU není v nařízení vlády č. 401/2015 Sb. uvedena norma environmentální kvality (NEK-RP) a nemůže být tedy hodnocen.

Z hlediska ČSN 75 7221 se toky řadily ve výše uvedených ukazatelích pouze do I. až III. třídy jakosti. Do III. třídy jakosti spadal ukazatel PAU v závěrném profilu Svatka – Vranovice, ukazatel termotolerantní bakterie v profilu Svitava – ústí a ukazatel rozpuštěný nikl v Oslavě pod Oslavany. Obsah dichlorbenzenů je v povrchových vodách velmi nízký, na úrovni meze stanovení, a proto se všechny profily, kde byly tyto látky sledovány, řadily do I. třídy jakosti. Pro ukazatele PCB a chlorbenzen nejsou v revidované ČSN 75 7221 uvedeny mezní hodnoty tříd jakosti vody, a proto nejsou tyto ukazatele hodnoceny.

Podrobné hodnocení je uvedeno v tabulkách č. 22/1 až 22/7.

3. Závěr – hodnocení dvouletí 2020–2021 (minulý rok)

V dílčím povodí Dyje se oproti loňskému roku mírně zvýšil počet hodnocených toků ze 130 na 132 a počet profilů se snížil z 227 na 224. Důvodem bylo cyklování profilů monitorovací sítě a také nemožnost hodnocení některých sledovaných profilů z důvodu nízkého počtu odběrů vzorků povrchové vody (minimální počet vzorků pro hodnocení je 11). V DP Dyje se jednalo o pět toků, které byly sledovány vždy na jednom profilu – Kounický

potok, Račí potok, Sobůlský, Stupešický a Šitbořický potok. Počet hodnocených závěrných profilů zůstal na stejné úrovni, tedy 7.

Při hodnocení dle NV č. 401/2015 Sb. došlo oproti minulému dvouletí ke zvýšení počtu procent vyhovujících toků i profilů u celkového fosforu, BSK₅ a amoniakálního dusíku. Nejvýraznější navýšení počtu vyhovujících toků a rovněž profilů bylo zaznamenáno u ukazatele celkový fosfor (13 % toků a 16 % profilů). I přesto ale celkový fosfor i nadále zůstává nejhůře hodnoceným ukazatelem (43 % vyhovujících toků, 57 % vyhovujících profilů), naopak nejlépe opět vychází teplota vody, pH a BSK₅.

Při hodnocení dle ČSN v porovnání s minulým dvouletím mírně klesl počet procent toků i profilů v nevyhovující IV. a V. třídě jakosti u BSK₅, celkového fosforu a amoniakálního dusíku. Nejhůře hodnoceným ukazatelem zůstává stále celkový fosfor, u kterého se 45 % toků řadí do IV. a V. třídy jakosti, což je ale snížení o 12 % oproti minulému dvouletí. Nejlepšími sledovanými ukazateli jsou stále amoniakální dusík, vodivost a BSK₅. Nejhoršími toky sledovanými Povodím Moravy, s.p. v dílčím povodí Dyje zůstávají i ve dvouletí 2020–2021 Prušánka, Dunajovický potok, Polní potok, Romza, Únanovka, Zamazaná, Trkmanka, Daníž, Mlýnský potok, Moutnický (Borkovanský) potok, Okarecký, Spálený nebo Bílovický potok.

I v letošním roce bylo provedeno podrobnější hodnocení až 22 různých ukazatelů u sedmi *závěrných profilů* na nejvýznamnějších tocích (páteřních tocích povodí 3. řádu) v dílčím povodí Dyje. Celkové hodnocení je letos opět výrazně ovlivněno rozdílnou škálou a počtem sledovaných ukazatelů na jednotlivých profilech.

Dle NV č. 401/2015 Sb. bylo nejhoršího stavu dosaženo na Oslavě pod Oslavany a Rokytné v Ivančicích, kde limitům nařízení vlády nevyhovělo shodně 82,4 % hodnocených ukazatelů. U Jevišovky v Jevišovce a Oslavy pod Oslavany došlo oproti minulému dvouletí ke zvýšení počtu ukazatelů vyhovujících NV, naopak u Svitavy a Rokytné ke snížení. Nejlepší hodnocení měla Dyje, Svratka a Jevišovka s 90 % vyhovujících ukazatelů. Nejhůře hodnoceným závěrným profilem dle ČSN 75 7221 byla Rokytná v Ivančicích, která byla zařazena do V. třídy jakosti. Ke zlepšení hodnocení na III. třídu došlo u profilu Svitavy – ústí. A naopak nejlépe hodnocení vyšlo pro Svratku ve Vranovicích.

Při hodnocení specifických organických látek, kovů a bakteriálního znečištění podle NV nevyhověly dva profily v ukazateli termotolerantní koliformní bakterie (stejně jako v minulém dvouletí Svratka – Vranovice a Svitava – ústí) a v ukazateli adsorbovatelné organické halogeny (AOX) nevyhověl profil Oslava – Oslavany pod. Dle ČSN 75 7221 nespadal do V. a IV. třídy jakosti v žádném sledovaném profilu ani jeden hodnocený ukazatel. Do III. třídy jakosti byly zařazeny tři závěrné profily ve třech různých ukazatelích. Svitava – ústí v termotolerantních koliformních bakteriích, Svratka – Vranovice v polycyklických aromatických uhlovodících (PAU) a Oslava – Oslavany pod v rozpuštěném niklu.

Seznam použitých podkladů

- Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon)
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci
- Metodický pokyn MZe pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí ze dne 28. 8. 2002
- Nařízení vlády č. 401/2015 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod
- ČSN 75 7221 Jakost vod - Klasifikace jakosti povrchových vod
- Povodí Moravy, s. p. - měřené hodnoty

Seznam tabulek

- Dyje - Tabulka 21 Jakost povrchové vody v období let 2020 a 2021 a porovnání s limitními hodnotami NV č. 401/2015 Sb. a ČSN 75 7221
- Dyje - Tabulka 22 Jakost povrchové vody v roce 2020 a 2021 v závěrných profilech a porovnání s limitními hodnotami NV č. 401/2015 Sb. a ČSN 75 7221

C - Zpráva o hodnocení množství a jakosti podzemních vod v dílčím povodí Dyje za rok 2021

1. Úvod

1.1. Popis hydrologické situace

Podrobné zhodnocení srážkových, teplotních a odtokových poměrů v hodnoceném roce shrnuje ročenka Hydrologická bilance množství a jakosti vody České republiky v roce 2021 (Český hydrometeorologický ústav, 2021). Hydrologická situace je popsána v části povrchové vody, která je součástí této textové zprávy.

1.2. Metodika zpracování

Hodnocení množství a jakosti podzemních vod se zpracovává podle Metodického pokynu Ministerstva zemědělství č. 25 248/2002-6000 pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí z roku 2002. Ve smyslu článků 10 až 13 bylo provedeno hodnocení množství podzemní vody za rok 2021. Změnou vodního zákona č. 254/2001 Sb. (novela 150/2010 Sb.) a změnou vyhlášky č. 20/2002 Sb. (novela 93/2011 Sb.) zanikla provozovatelům povinnost měřit a hlásit jakost podzemní vody. Data o jakosti podzemních vod za rok 2021 jsou neúplná nebo zcela chybí. Ze zasláných dat nelze hodnocení jakosti podzemních vod (článek 14 metodického pokynu) ve vodohospodářské bilanci provést.

Zpracování vodohospodářské bilance podzemní vody vycházelo ze seznamu hydrogeologických rajonů přímo přiřazených do dílčího povodí Dyje podle přílohy vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí. Jedná se o 17 hydrogeologických rajonů a části jednoho. Zařazeny jsou sem také rajony 1652, 3230, 4232, 5221 a 6560 přesahující do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu a rajon 4232, který přesahuje do území povodí Horního a středního Labe (bilanční údaje pro tento rajon byly převzaty od státního podniku Povodí Labe). Z rajonu 2250 se do dílčího povodí Dyje započítává v souladu s uvedenou vyhláškou část vymezená útvarom podzemních vod 22503 Dolnomoravský úval - jižní část (plošně jde o zhruba polovinu rajonu). Naopak bilanční data pro část rajonu 4270 Vysokomýtská synklinála, která z hlediska povrchového hydrologického členění přesahuje do povodí Dyje, byla předána pro bilančního hodnocení s.p. Povodí Labe.

Hodnocení ve smyslu Metodického pokynu nemohlo být sestaveno pro šest hydrogeologických rajonů, protože pro tyto rajony nebyla k dispozici data o zdrojích podzemních vod ve smyslu čl. 10, odstavce 4 a 5 Metodického pokynu.

Zpracování a vyhodnocení dat bylo provedeno v počítačové aplikaci Evidence uživatelů vod Povodí Moravy. Uživatelé hlásí skutečně odebrané množství přes Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

2. Zdroje podzemních vod

2.1. Zdroje podzemních vod

Podzemními vodami jsou vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních (§ 2 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách).

Zdrojem podzemní vody je ta část podzemních vod v přírodním prostředí, která se uvolňuje z horninového prostředí gravitací. Množství podzemní vody v územních jednotkách - hydrogeologických rajonech, případně jejich částech (subrajonech, hydrogeologických strukturách, kolektorech, hydrologických povodích) je udáváno velikostí přírodních zdrojů podzemních vod. Velikost přírodních zdrojů charakterizuje intenzitu oběhu

podzemní vody v objemových jednotkách v čase (např. l/s). Velikost zdrojů podzemních vod se stanovuje hydrogeologickým průzkumem podle Vyhlášky č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací.

Zjednodušeně je možné odvodit aktuální velikost přírodních zdrojů podzemních vod ze základního odtoku. Velikost základního odtoku stanovuje ČHMÚ. Na základě údajů z měření průtoků ve vybraných profilech vodoměrných stanic na vodních tocích a z měření hladin podzemních vod ve vrtech zahrnutých do státní pozorovací sítě podzemních vod jsou počítány konkrétní hodnoty pro jednotlivé hydrogeologické rajony. Základní odtok je počítán pro jednotlivé hydrogeologické rajony, popřípadě jiná bilanční území v měsíčním kroku. V kvartérních rajonech fluviálních sedimentů podél řek je díky interakci podzemních a povrchových vod hodnocení přírodních zdrojů podzemních vod na základě separace základního odtoku nepoužitelné.

Stanovené a předané měsíční hodnoty přírodních zdrojů podzemních vod v roce 2021 a dlouhodobé hodnoty (průměrné měsíční za období 1991 - 2020) přírodních zdrojů podzemních vod pro bilancované rajony jsou uvedeny v tabulce „Přírodní zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech“ (str. 78 - 79). ČHMÚ rovněž provedl zařazení přírodních zdrojů podzemních vod v roce 2021 na dlouhodobou měsíční křivku překročení (MPK) za období 1991 - 2020 (str. 79). Data přírodních zdrojů byla z ČHMÚ předána v absolutních hodnotách, tedy v l/s. Přírodní zdroje nebyly stanoveny pro následující hydrogeologické rajony v dílčím povodí Dyje: 1641, 1642, 1643, 1644, 1652, 2241, 2242, 2250 a 3110.

Pro vybrané rajony bylo Českou geologickou službou provedeno podrobné přehodnocení přírodních zdrojů v projektu „Rebilance zásob podzemních vod“, který byl dokončen v roce 2016. Pro rebilance přírodních zdrojů byly použity pokročilé numerické modely se vstupními daty archivních rešeršů a přímých měření a se zpětnou verifikací. Jedním z výstupů jsou hodnoty využitelného množství podzemní vody, které vychází z 90% zabezpečení přírodních zdrojů se zohledněním požadavku na zachování minimálních zůstatkových průtoků v říční síti a zachování dostatečné vodnosti na podzemní vodě závislých chráněných ekosystémů. V rámci dílčího povodí Dyje byly takto rebilancovány rajony 1652, 2241, 2242 a 4232.

2.2. Hydrogeologické rajony

Hydrogeologické rajony jsou obecně definovány jako území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody (§ 2 odst. 12 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách). Konkrétní územní vymezení rajonů za hodnocený rok vychází z Hydrogeologické rajonizace České republiky 2005 (Olmer et al., ČGS 2006). Rajonizace 2005 je zpracována s podrobností 1:50 000. Vertikálně jsou rozlišovány tyto vrstvy:

- **základní vrstva**, která pokrývá celé území ČR, s rajony v terciérních a křídových pánevních sedimentech (označení 2xxx), sedimentech svrchní křídly (41xx až 46xx, kromě 4420), sedimentech permokarbonu (5xxx) a v horninách krystalinika, proterozoika a paleozoika (6xxx),
- **svrchní vrstva** zahrnující oblast kvartérních a propojených kvartérních a neogenních sedimentů (1xxx) a
- **vrstva bazálního křídového kolektoru** (do dílčího povodí Dyje nezasahují).

Na území České republiky je vymezeno celkem 152 hydrogeologických rajonů, z toho 111 v základní vrstvě, 38 ve svrchní vrstvě a 3 rajony ve vrstvě bazálního křídového kolektoru.

V lednu 2011 byla v návaznosti na novou hydrogeologickou rajonizaci vydána vyhláška Ministerstva zemědělství č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, která mj. novelizuje přiřazení jednotlivých hydrogeologických rajonů k příslušným dílčím povodím. Současně byla vydána nová vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zemědělství č. 5/2010 Sb., o vymezení hydrogeologických rajonů a útvarů podzemních vod, způsobu hodnocení stavu podzemních vod a náležitostech programů zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod.

Pro potřeby vodohospodářské bilance Český hydrometeorologický ústav vždy zajišťoval data zdrojové části bilancí formou stanovení základního odtoku. Požadavky Rámcové směrnice ES o vodní politice a na ně navazujícího Metodického pokynu MŽP a MZe pro monitorování vod nyní předpokládají místo výpočtu základního odtoku vyhodnocování přírodních zdrojů podzemních vod. Zatím není možné stanovovat velikost přírodních zdrojů pro všechny rajony základní vrstvy - buď jsou natolik ovlivněny antropogenní činností, že je stanovení nereálné, nebo v nich nejsou dostupná jakákoliv data.

Základní charakteristikou, která vyjadřuje zdrojovou kapacitu, je tedy hodnota přírodního zdroje. Ta se určuje pro každý určitý měsíc a rok a také jako průměrná hodnota za určité sledované období. Hodnoty přírodního zdroje stanovuje v rámci hydrologické bilance ČHMÚ.

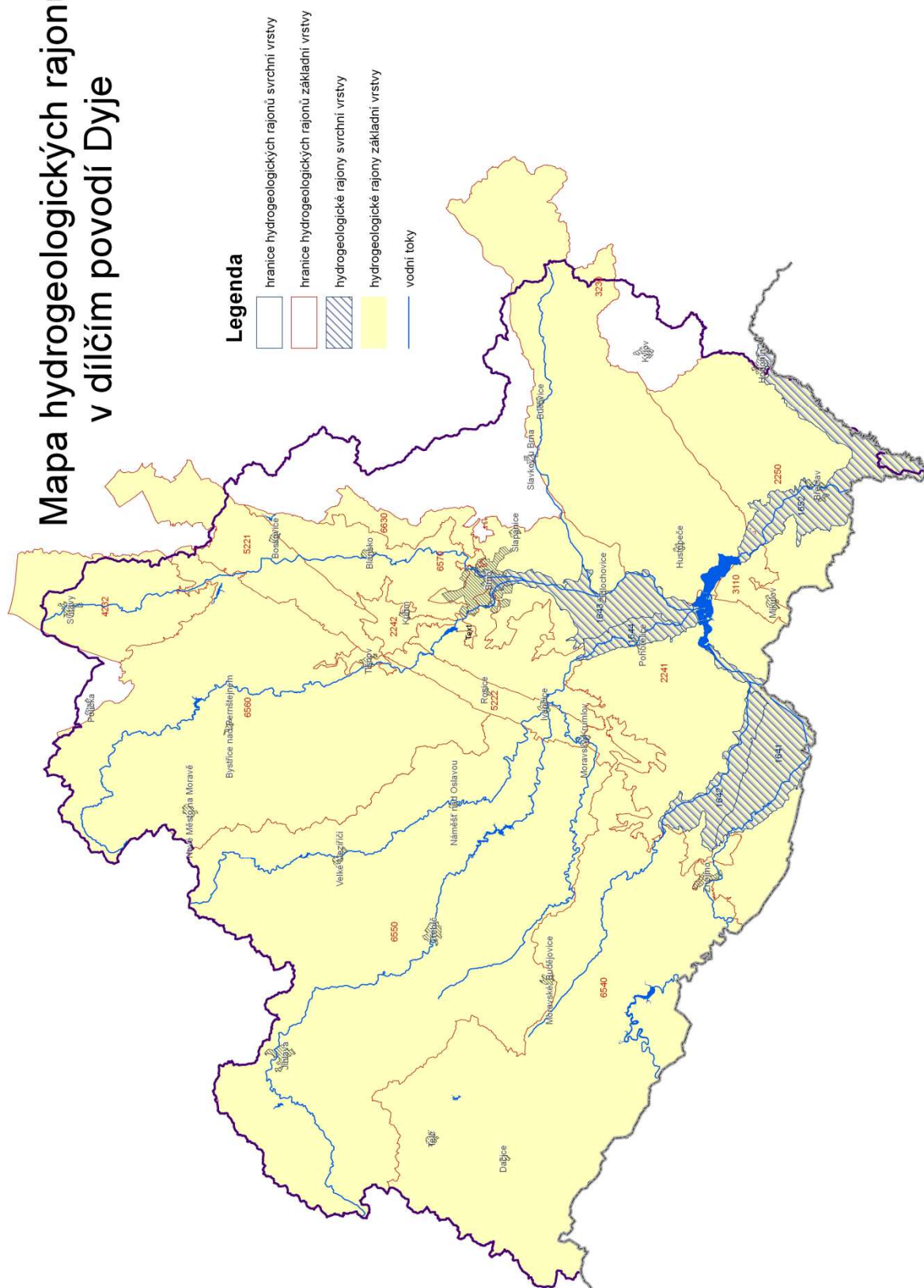
2.2.1. Přehled hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Dyje

Do dílčího povodí Dyje patří 18 hydrogeologických rajonů (HGR). Pět z nich (1652, 3230, 4232, 5221 a 6560) geograficky zasahuje i do dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu a 4232 přesahuje do dílčího povodí Labe (dle vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, jsou tyto HGR kompletně přiřazeny k dílčímu povodí Dyje, kde je s nimi počítáno i bilančně). Odběry přesahující na stranu povodí Labe byly vyžádány u jeho správce Povodí Labe, státní podnik. HGR 2250 zasahuje do dílčích povodí Dyje i Moravy. Hranici tvoří útvary podzemních vod. Do dílčího povodí Dyje spadá část tvořená útvarem podzemních vod 22503 Dolnomoravský úval - jižní část.

Seznam hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Dyje

ID rajonu	Název rajonu	Plocha rajonu v km ²
1641	Kvartér Dyje	167,4
1642	Kvartér Jevišovky	102,2
1643	Kvartér Svatky	152,3
1644	Kvartér Jihlavy	50,5
1652	Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje	216,8
2241	Dyjsko-svratecký úval	1460,8
2242	Kuřimská kotlina	80,1
2250	Dolnomoravský úval	710 z celkových 1416,9
3110	Pavlovské vrchy a okolí	62,5
3230	Středomoravské Karpaty	1173,6
4232	Ústecká synklinála v povodí Svitavy	358
5221	Boskovická brázda - severní část	323,3
5222	Boskovická brázda - jižní část	128,9
6540	Krystalinikum v povodí Dyje	1822,7
6550	Krystalinikum v povodí Jihlavy	2568,9
6560	Krystalinikum v povodí Svatky	1608,3
6570	Krystalinikum brněnské jednotky	501,1
6630	Moravský kras	88,6

Mapa hydrogeologických rajonů v dílčím povodí Dyje

2.2.2. Přehled významných hydrogeologických rajonů v oblasti povodí Dyje

Za významné se považují HGR intenzivně využívané k odběrům podzemních vod a HGR s významným oběhem podzemních vod. V dílčím povodí Dyje provádíme hodnocení rajonů, k nimž dodal ČHMÚ hodnoty přírodních zdrojů. Jedná se o 12 rajonů, pro které je zpracováno hodnocení v tabulkové příloze č. 25.

2.3. Zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech

V tabulce jsou pro jednotlivé hydrogeologické rajony (pro které byla předána data) porovnány měsíční hodnoty přírodních zdrojů hodnoceného roku (2021) s hodnotami dlouhodobých průměrných měsíčních přírodních zdrojů za období 1991 - 2020. V tabulce chybí měsíční hodnoty přírodních zdrojů hydrogeologických rajonů 1641, 1642, 1643, 1644, 1652, 2241, 2242, 2250 a 3110, které nebyly stanoveny.

Přírodní zdroje podzemních vod v hydrogeologických rajonech - měsíční přírodní zdroje hodnoceného roku v l/s (2021) a dlouhodobé průměrné měsíční přírodní zdroje za období 1991 - 2020 v l/s (převzatá data od ČHMÚ)

Měsíc	HGR 2241		HGR 2242		HGR 2250 (část)		HGR 3230	
	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20
I.	4324	2494	295	170	2430	1401	949	610
II.	1655	2290	113	156	930	1287	1026	691
III.	2987	2089	204	142	1679	1173	1074	845
IV.	5433	1940	371	132	3053	1090	996	989
V.	5617	3381	383	231	3156	1900	919	902
VI.	5316	3600	363	246	2987	2023	880	861
VII.	4845	3757	331	257	2723	2111	752	748
VIII.	4967	3858	339	263	2791	2168	752	605
IX.	5878	4300	401	294	3304	2416	710	553
X.	5964	3987	407	272	3352	2240	580	538
XI.	5278	3224	360	220	2965	1811	498	540
XII.	4737	3059	323	209	2662	1718	535	554
Průměr	4750	3165	324	216	2669	1778	806	703

Měsíc	HGR 4232		HGR 5221		HGR 5222		HGR 6540	
	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20
I.	1261	602	574	298	139	72	1270	990
II.	1368	642	730	355	176	86	2355	1249
III.	1428	733	763	469	185	113	2612	1600
IV.	1402	848	586	567	142	137	2072	2024
V.	1277	830	497	498	120	120	1671	1665
VI.	1004	796	261	436	63	105	1385	1319
VII.	911	785	326	428	79	103	1336	1096
VIII.	854	772	308	374	74	90	1085	990
IX.	757	719	224	351	54	85	848	881
X.	677	686	165	328	40	79	709	837
XI.	622	665	142	308	34	74	614	842
XII.	567	635	142	294	34	71	589	869
Průměr	1011	726	393	392	95	95	1379	1197

Měsíc	HGR 6550		HGR 6560		HGR 6570		HGR 6630	
	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20	2021	91-20
I.	5677	3082	3641	2084	893	493	195	104
II.	7879	3840	4902	2639	1244	616	220	111
III.	8269	4962	5140	3505	1307	798	242	122
IV.	6636	6113	4252	4124	1050	978	242	169
V.	5824	4812	3562	3298	916	770	212	206
VI.	4740	3865	2723	2551	744	614	202	210
VII.	4298	3214	2461	2136	670	511	177	192
VIII.	3879	2961	2330	1920	607	469	145	176
IX.	3003	2830	1816	1762	473	446	132	148
X.	2572	2844	1539	1693	403	446	124	138
XI.	2356	2816	1351	1776	367	445	106	123
XII.	2163	2820	1264	1864	339	448	81	109
Průměr	4775	3680	2915	2446	751	586	173	151

Přírodní zdroje v dílčím povodí Dyje podle rebilance zásob podzemních vod (ČGS, 2016) s porovnáním s hodnotami ČHMÚ starší řady 1981-2010 a současné řady 1991-2020

HGR	rebilance 2016		ČHMÚ		
	PZ (90%)	PZ 81_10	PZ 2021	PZ 81_10	PZ 91_20
1652	250	280	-	-	-
2241	170	250	4 750	3 309	3 165
2242	90	110	324	226	216
4232	1 000	1 240	1 011	749	726

Vysvětlivky: **PZ (90%)** - využitelné množství podzemní vody podle rebilance ČGS (hodnota vychází z 90% zabezpečení přírodních zdrojů, v l/s); **PZ 81_10** - dlouhodobé přírodní zdroje pro období 1981-2010 (ČGS - s 80% nebo nerozlišeným zabezpečením, ČHMÚ - bez rozlišení, v l/s); **PZ 91_20** - dlouhodobé přírodní zdroje pro referenční období 1991-2020 podle ČHMÚ; **PZ 2021** - průměrná hodnota přírodních zdrojů v roce 2021 podle ČHMÚ (v l/s)

Zařazení měsíčních hodnot přírodních zdrojů podzemních vod v roce 2021 na měsíční křivku překročení (MPK) za období 1991 - 2020 (převzatá data od ČHMÚ, v % překročení)

HGR	Měsíce (MKP 2021)											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2241	9	60	28	9	12	12	18	18	18	9	9	15
2242	9	60	28	9	12	12	18	18	18	9	9	15
2250	9	60	28	9	12	12	18	18	18	9	9	15
3230	18	15	18	44	40	31	34	25	21	44	50	40
4232	5	5	5	12	15	25	28	34	44	44	50	53
5221	2	2	9	44	47	75	60	53	66	75	85	91
5222	2	2	9	44	47	75	60	56	66	75	85	91
6540	18	5	9	44	40	34	28	31	37	50	60	60
6550	12	2	5	40	28	25	25	28	40	44	50	50
6560	9	5	9	44	31	28	31	25	40	47	53	69
6570	12	2	5	40	28	25	28	28	40	44	50	50
6630	12	5	2	15	53	53	56	56	40	47	53	63

Vysvětlivky: MPK 2021 - měsíční křivka překročení (MPK) za období 1991 - 2020 (%); **nad 95 %** - stav extrémního sucha ; **nad 85 %** - stav sucha ; **pod 85 %** - normální sucho

3. Požadavky na zdroje podzemní vody

Požadavky na zdroje podzemní vody v roce 2021 představovaly odběry podzemních vod vykázané v Evidenci uživatelů vody. Udaje o realizovaných odběrech podzemních vod za rok 2021 se shromažďovaly podle postupu předepsaného vyhláškou MZe č. 431/2001 Sb., která předepisuje kritérium pro spodní hranici velikosti odběrů 6000 m³/rok anebo 500 m³/měs.

Počet odběrů a odebrané množství je počítáno z přiřazených hydrogeologických rajonů k dílčímu povodí Dyje (dle vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí tzn. včetně odběrů v přiřazených k hydrogeologickému rajonu 4232 přesahujícího do povodí Labe).

Požadavky na zdroje podzemní vody v roce 2021

rok	Počet odběrů	Množství v mil. m ³
2017	616	59,4
2018	677	58,6
2019	684	54,4
2020	702	55,8
2021	701	59,9
2021/2020	1,0	1,1

Využití odběrů z podzemních zdrojů v roce 2021 v dílčím povodí Dyje

Druh užití	mil. m ³ /rok
Vodárenství	53,6
Zemědělství	3,3
Energetika	0,0
Průmysl	2,3
Jiné	0,7
Celkem	59,9

Pro bilanční hodnocení množství podzemních vod je určující rozdělení odběrů podle HGR. V tabulce je uveden přehled počtu nadlimitních odběrů a odebraného množství v jednotlivých rajonech v dílčím povodí Dyje (v tabulkové příloze č. 23 jsou odběry ještě rozděleny podle využití - na vodárenské a ostatní). Z dat v tabulce je patrné, že nejvyšší množství sumy odběrů podzemních vod vykazuje HGR 4232 Ústecká synklinála v povodí Svitavy - 28,7 mil. m³/rok, dále 1652 Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje - 7,8 mil. m³/rok a 6550 Krystalinikum v povodí Jihlavy - 4,6 mil. m³/rok. Nejvyšší počet nadlimitních odběrných míst je evidován v HGR 6550 Krystalinikum v povodí Jihlavy, a to 175.

Rozdělení odběrů podzemní vody mezi hydrogeologickými rajony dílčího povodí Dyje

ID	Hydrogeologický rajon	Počet odběrů	Množství v tis. m ³
1641	Kvartér Dyje	12	336
1642	Kvartér Jevišovky	7	164
1643	Kvartér Svatky	17	658
1644	Kvartér Jihlavy	4	409
1652	Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje	10	7 811
2241	Dyjsko-svratecký úval	77	3 934
2242	Kuřimská kotlina	15	1 244
2250	Dolnomoravský úval (útvár 22503)	24	675

3110	Pavlovské vrchy a okolí	2	82
3230	Středomoravské Karpaty	29	947
4232	Ústecká synklinála v povodí Svitavy	29	28 731
5221	Boskovická brázda - severní část	38	997
5222	Boskovická brázda - jižní část	14	1 273
6540	Krystalinikum v povodí Dyje	73	1 305
6550	Krystalinikum v povodí Jihlavy	175	4 623
6560	Krystalinikum v povodí Svatky	143	3 468
6570	Krystalinikum brněnské jednotky	23	2 324
6630	Moravský kras	9	873

Odběry podzemních vod byly dále sledovány ve dvou skupinách:

- odběry pro vodárenské účely,
- odběry pro jiné než vodárenské účely.

Seznam nejvýznamnějších míst odběrů podzemní vody pro obě skupiny je uveden v tabulkách 1 a 2. Hranici významnosti určuje metodika pro odběry podzemní vody hodnotou 315 tis. m³/rok.

Přehled nejvýznamnějších odběrů (nad 315 tis. m³/rok), úhrnný objem jimi odebrané vody a jejich podíl na nadlimitních odběrech v rajonech přiřazených do dílčího povodí Dyje

Druh odběru	Počet	%	mil. m ³	%
Vodárenské účely	15	2,1	38,8	64,8
Jiné než vodárenské účely	1	0,1	0,4	0,7
Celkem nejvýznamnější	16	2,3	39,2	72,1

4. Bilanční hodnocení

4.1. Hodnocení množství podzemních vod

Bilanční hodnocení množství podzemních vod podle Metodického pokynu spočívá v porovnání maximálních odběrů podzemní vody s minimálními zdroji (s minimální vyhodnocenou kapacitou přírodních zdrojů) na úrovni jednotlivých HGR. Toto porovnání je uvedeno v tabulce č. 25. V HGR 4232 (Ústecká synklinála v povodí Svitavy) jsou započítány nadlimitní odběry, které jsou geograficky na území povodí Labe, ale metodicky patří do dílčího povodí Dyje (celkem 126,9 tis. m³/rok).

Za minimální hodnotu zdroje (HGR) považujeme minimální měsíční hodnotu přírodního zdroje v hodnoceném roce (2021). Ta je k dispozici u 12 HGR (z 18), proto pouze pro tyto rajony byl vyčíslen poměr MAX/MIN. Výsledek bilančního hodnocení hydrogeologických rajonů se pak hodnotí následovně:

poměr MAX/MIN < 50 %	dobrý bilanční stav,
poměr MAX/MIN > 50 %	napjatý bilanční stav.

Pro bilančně napjaté hydrogeologické rajony se pak provádí hodnocení současného stavu, kdy se porovnávají zdroje a odběry v měsíčním kroku. **Napjatá bilance** mezi zdroji a odběry podzemních vod je v hodnocených hydrogeologických rajonech, pokud poměr MAX/MIN přesahuje 50 %. V dílčím povodí Dyje se za rok 2021 jedná konkrétně o rajony **4232 Ústecká synklinála v povodí Svitavy** (181 %), **5222 Boskovická brázda - jižní část** (143 %) a **2242 Kuřimská kotlina** (50 %).

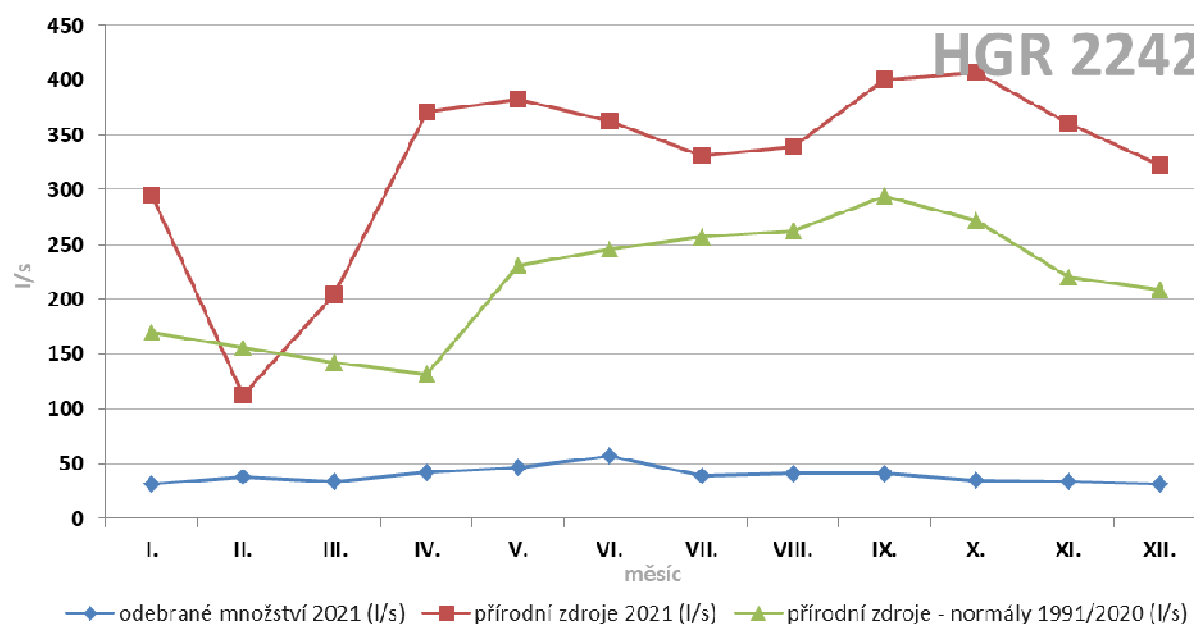
Rajon 2242 - Kuřimská kotlina

V HGR 2242 Kuřimská kotlina bylo v hodnoceném roce evidováno 15 odběrných míst s nadlimitními odběry podzemní vody. Celkové odebrané množství bylo 1 244 tis. m³ (průměrně 39 l/s). Nejvýznamnějším odběrem je vodní zdroj VAS Boskovice - Lažany (celkem 436 tis. m³). Přírodní zdroje pro rajon 2242 byly dle zaslaných hodnot ČHMÚ v roce 2021 v průměru 324 l/s (dlouhodobý normál 216 l/s). Index MAX/MIN pro rajon je těsně nad hranicí napjatého bilančního stavu - poměr měsíce s nejvyšším odběrem k měsíci s nejnižšími přírodními zdroji je 50,4 %, ale průměr porovnání pro jednotlivé kalendářní měsíce je 13 %. To je dáno především velmi nízkými přírodními zdroji stanovenými pro první čtvrtinu roku (především únor).

Hodnocení hydrogeologického rajonu 2242

Měsíc	OM 2021 (l/s)	PZ 2021 (l/s)	PZ 91_20 (l/s)
I.	32	295	170
II.	38	113	156
III.	34	204	142
IV.	42	371	132
V.	47	383	231
VI.	57	363	246
VII.	39	331	257
VIII.	41	339	263
IX.	41	401	294
X.	35	407	272
XI.	34	360	220
XII.	32	323	209
A	39	324	216

Vysvětlivky: OM 2021 - odebrané množství v jednotlivých měsících I.-XII. a průměr pro celý hodnocený rok A (v l/s); PZ 2021 - přírodní zdroje v roce 2021 podle ČHMÚ (v l/s); PZ 91_20 - dlouhodobé přírodní zdroje za období 1991/2020 (v l/s)

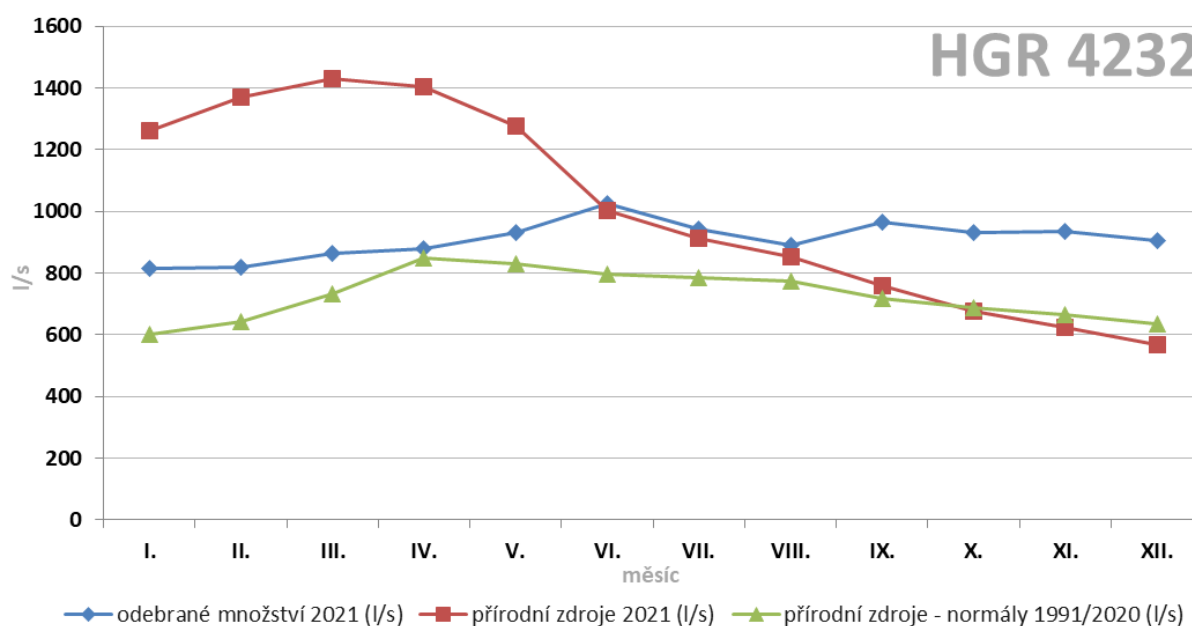
Rajon 4232 - Ústecká synklinála v povodí Svitavy

V HGR 4232 Ústecká synklinála v povodí Svitavy bylo v hodnoceném roce evidováno 29 odběrných míst s nadlimitními odběry podzemní vody (nad 6000 m³/rok anebo 500 m³/měs.). Celkové odebrané množství bylo 28 731 tis. m³ (tj. průměrně 911 l/s). Nejvýznamnějším odběrem byl vodní zdroj BVK Brno - Březová I & II (celkem 26 874 tis. m³). Přírodní zdroje pro rajon 4232 byly podle zaslaných hodnot ČHMÚ v roce 2021 v průměru 1 011 l/s (dlouhodobý normál 726 l/s). Poměr měsíce s nejvyšším odběrem k měsíci s nejnižšími přírodními zdroji je 181 %.

Hodnocení hydrogeologického rajonu 4232

Měsíc	OM 2021 (l/s)	PZ 2021 (l/s)	PZ 91_20 (l/s)
I.	814	1261	602
II.	819	1368	642
III.	863	1428	733
IV.	880	1402	848
V.	933	1277	830
VI.	1025	1004	796
VII.	942	911	785
VIII.	889	854	772
IX.	966	757	719
X.	933	677	686
XI.	936	622	665
XII.	904	567	635
A	911	1011	726

Vysvětlivky: **OM 2021** - odebrané množství v jednotlivých měsících **I.-XII.** a průměr pro celý hodnocený rok **A** (v l/s); **PZ 2021** - přírodní zdroje v roce 2021 podle ČHMÚ (v l/s); **PZ 91_20** - dlouhodobé přírodní zdroje za období 1991/2020 (v l/s)

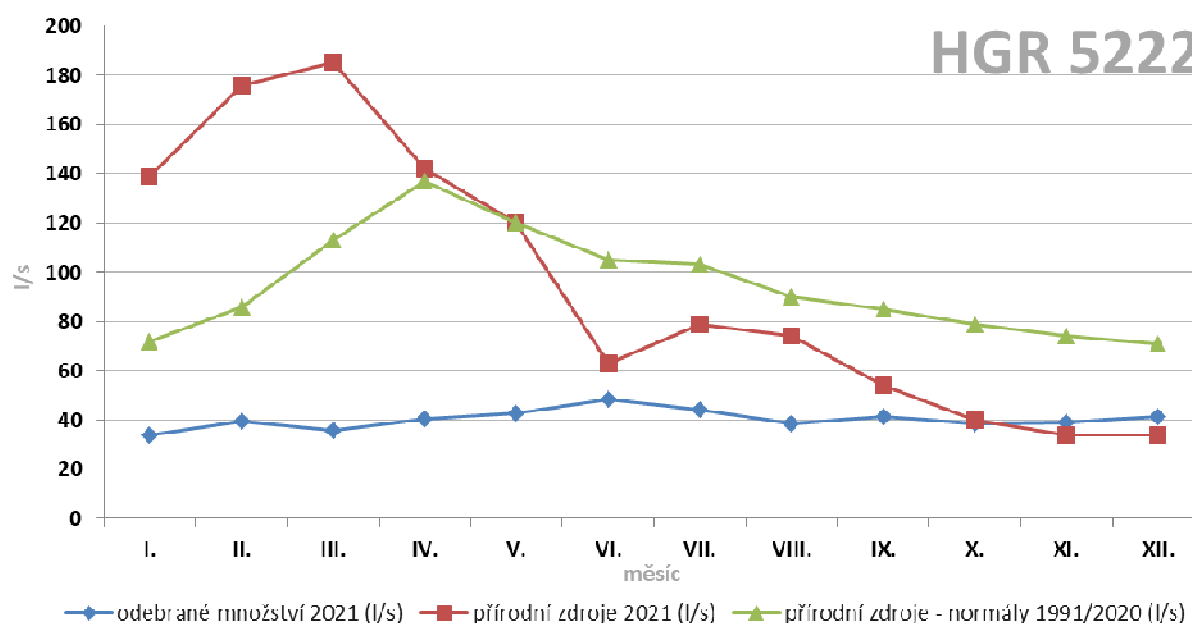
Rajon 5222 - Boskovická brázda - jižní část

V HGR 5222 Boskovická brázda - jižní část bylo v hodnoceném roce evidováno 14 odběrných míst s nadlimitními odběry podzemní vody s odebrané množství bylo celkem 1 273 tis. m³ (tj. průměrně 40 l/s). Nejvýznamnějším odběrem byl vodní zdroj VAS Brno-venkov - Ivančice (332 tis. m³). Přírodní zdroje pro rajon 5222 byly podle zaslaných hodnot ČHMÚ v roce 2021 v průměru 95 l/s (dlouhodobý normál je totožný). Poměr měsíce s nejvyšším odběrem k měsíci s nejnižšími přírodními zdroji je 143 %.

Hodnocení hydrogeologického rajonu 5222

Měsíc	OM 2021 (l/s)	PZ 2021 (l/s)	PZ 91_20 (l/s)
I.	34	139	72
II.	39	176	86
III.	36	185	113
IV.	40	142	137
V.	43	120	120
VI.	49	63	105
VII.	44	79	103
VIII.	39	74	90
IX.	41	54	85
X.	39	40	79
XI.	39	34	74
XII.	41	34	71
A	40	95	95

Vysvětlivky: OM 2021 - odebrané množství v jednotlivých měsících I.-XII. a průměr pro celý hodnocený rok A (v l/s); PZ 2021 - přírodní zdroje v roce 2021 podle ČHMÚ (v l/s); PZ 91_20 - dlouhodobé přírodní zdroje za období 1991/2020 (v l/s)

4.2. Hodnocení jakosti podzemních vod

Změnou vodního zákona č. 254/2001 Sb. (novela 150/2010 Sb.) a změnou vyhlášky č.20/2002 Sb. (novela 93/2011 Sb.) zanikla provozovatelům povinnost měřit a hlásit jakost podzemní vody. Data o jakosti podzemních vod za rok 2021 jsou neúplná nebo zcela chybí. Z dat hlášení není možné hodnocení jakosti podzemních vod (článek 14 metodického pokynu) ve vodohospodářské bilanci provést.

Jakost podzemní vody v devíti ukazatelích (chloridy, amonné ionty, dusičnany, sírany, chemická spotřeba kyslíku manganistanem, měď, kadmium, olovo, pH) je hodnocena ČHMÚ v Hydrologické bilanci České republiky 2021 na základě z údajů monitoringu na objektech státní sítě.

5. Závěr

Bilanční hodnocení množství podzemních vod za rok 2021 bylo provedeno podle stejné metodiky jako v předchozích letech. Přesahující rajony byly přiřazeny k dílčím povodím podle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí. Oproti předchozímu roku narostl objem odebrané vody o přibližně 7 %. Celkový objem odebrané podzemní vody, počítaný z ohlášených odběrů, byl v dílčím povodí Dyje v roce 2021 celkem 59,9 mil. m³. Odebraná podzemní voda byla z 89 % využita pro vodárenské účely, což je v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 vodního zákona.

Napjatý bilanční stav byl zjištěn ve 3 hydrogeologických rajonech - 2242 Kuřimská kotlina, 4232 Ústecká synklinála v povodí Svitavy a 5222 Boskovická brázda - jižní část. Ve srovnání s rokem 2020 to znamená pokles počtu takto klasifikovaných HGR, ale došlo ke zhoršení bilančních hodnocení MAX/MIN (poměr měsíce s nejvyššími odběry k měsíci s nejnižšími přírodními zdroji).

Hodnoty teoretických ročních přírodních zdrojů pro rok 2021 byly překročeny pouze v hydrogeologickém rajonu 4232 - Ústecká synklinála v povodí Svitavy s kumulací velkých vodárenských odběrů - především vodního zdroje Březová pro brněnskou aglomeraci, kdy jsou jímány v podstatě veškeré disponibilní přírodní zdroje díky exploataci podzemní vody v závěru synklinální struktury. Obecně lze konstatovat, že díky normalizaci srážkových poměrů došlo u hodnocených rajonů přibližně od května až července k postupnému nárůstu přírodních zdrojů vzhledem k dlouhodobým normálům. Hodnoty odběrů podzemní vody v jednotlivých rajonech jsou obdobné jako v předchozím roce.

Metodický pokyn předpokládá hodnocení stavu jakosti podzemní vody v dílčím povodí Dyje na základě dat z hlášení, ale po novele vodního zákona zanikla odběratelům po roce 2011 povinnost výsledky rozborů v hlášení pro vodohospodářskou bilanci uvádět a údaje jsou proto jen velmi kusé a nereprezentativní. Náhradou je hodnocení chemického stavu podzemních vod, které vyhodnotil Český hydrometeorologický ústav v rámci Hydrologické bilance množství a jakosti vody ČR v roce 2021 na základě dat z vlastní hydrogeologické pozorovací sítě. Celkem bylo v dílčím povodí Dyje odebráno 161 vzorků na 81 objektech. Nejčastěji byly limitní hodnoty pro podzemní vodu překročeny pro následující ukazatele: amonné ionty (22 % analyzovaných vzorků), dusičnany (19 %), fosforečnany (9 %), sírany (7 %) a chloridy (6 %). Počty překročení limitní hodnoty pro pitnou vodu u ukazatele celková mineralizace byly ve srovnání s ostatními dílčími povodími nejvyšší (26 %). Lze konstatovat, že v porovnání s předchozím rokem došlo k mírnému zhoršení stavu. Celkově patří dílčí povodí Dyje z hlediska hodnocení monitoringu jakosti podzemních vod mezi více znečištěné oblasti.

Seznam použitých podkladů:

- Zákon č. 254/2001 Sb. (vodní zákon),
- Vyhláška MZe č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci,
- Vyhláška MZe č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí,
- Metodický pokyn MZe 25 248/2002-6000 pro sestavení vodohospodářské bilance oblastí povodí ze dne 28.8.2002,
- Evidence uživatelů vody Povodí Moravy - databáze hlášení jednotlivých uživatelů vod za rok 2021,
- Hydrologická bilance množství a jakosti vody ČR v roce 2021

Vodohospodářská bilance současného stavu	86
1. Úvod.....	86
2. Kvantitativní bilance povrchových vod	86
2.1. Metodika	86
2.2. Přehled bilančních profilů.....	86
2.3. Analýza vybraných bilančních profilů	88
2.3.1. Profil Klopotovice.....	88
2.3.2. Profil Rozhraní.....	90
3. Závěr	92

Vodohospodářská bilance současného stavu

1. Úvod

Vodohospodářská bilance současného stavu (VHB SS) je nedílnou součástí vodohospodářské bilance, jejíž zpracování ukládá § 22 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách. VHB SS se dle platné metodiky sestavuje jednou za šest let a je podkladem pro tvorbu plánů povodí. VHB SS se zároveň zpracovává každoročně u těch bilančních profilů, ve kterých byl tři roky po sobě při hodnocení bilančního stavu minulého roku zjištěn napjatý bilanční stav BS3, BS4, nebo pasivní stav BS5. Tento stav byl v minulém roce 2021 zjištěn v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu v profilu Klopotovice na Blatě, profilu Krásno na Rožnovské Bečvě a profilu Uherský Brod na Olšavě a v dílčím povodí Dyje v profilu Rozhraní na Svitavě. Tři roky za sebou byl nevyhovující stav vyhodnocen v profilech Klopotovice a Rozhraní.

Neuspokojivé bilanční stavy jsou vymezeny pro případy:

$$BS3 = Q_{355d} > QMO > Q_{364d}$$

$$BS5 = MZP (MQ) > QMO$$

QMO - průměrný měsíční průtok vypočtený z naměřených hodnot v kontrolním profilu (ovlivněný), předaný od ČHMÚ

Q_{355d} - průtok překročený průměrně po dobu 355 dní v roce

Q_{364d} - průtok překročený průměrně po dobu 364 dní v roce

MZP - minimální zůstatkový průtok

MQ - minimální bilanční průtok

Pozn. Bilanční stav BS4, který je brán také jako neuspokojivý, se vzhledem k metodice stanovení minimálního zůstatkového průtoku prakticky nevyskytuje, protože dříve nastane bilanční stav BS5.

2. Kvantitativní bilance povrchových vod

2.1. Metodika

Na základě bilancí minulého roku byly všechny bilanční profily vyhodnoceny z hlediska výskytu neuspokojivých bilančních stavů BS3 a pasivních stavů BS5. Další výpočty jsou prováděny jen na těch profilech, kde se neuspokojivý nebo pasivní bilanční stav vyskytl alespoň v jednom měsíci tři roky po sobě.

Metodický pokyn ukládá hodnotit současný stav tak, že se reálné nakládání s vodami v posledním bilancovaném roce porovná s dlouhodobými minimy (tj. minimální průtok v časové řadě v lednu, únoru, ..., prosinci) v časové řadě, která by neměla být kratší než 30 let. Tomuto požadavku vyhovujeme tím, že minima bereme z třicetileté časové řady 1931-1960.

2.2. Přehled bilančních profilů

Bilanční profily vykazující v roce 2021 pasivní bilanční stavy

V roce 2021 byl v bilančních profilech v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu ve 4 měsících vyhodnocen bilanční stav BS5, a to ve 3 profilech. V předchozím roce 2020 byl vyhodnocen ve 2 měsících v jednom profilu, v roce 2019 v 11 měsících u 6 profilů a v roce 2018 v 55 měsících, což byl nejhorší stav od roku 2002.

V roce 2021 byl v bilančních profilech v dílčím povodí Dyje ve 4 měsících vyhodnocen bilanční stav BS5, konkrétně u 1 profilu, stejná situace nastala i v roce 2020. V roce 2019 to bylo v 39 měsících u 9 profilů a v roce 2018 v 59 měsících, což bylo nejvíce od roku 2002.

Dílčí povodí Moravy a přítoků Váhu**Profil Klopotovice**

Vodní tok: Blata

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Počet měs. se stavem BS3 - BS5
2019	BS5	BS1	BS2	BS5	BS5	BS1	BS1	BS5	BS1	BS5	BS2	BS1	5
2020	BS1	BS1	BS1	BS5	BS5	BS1	BS1	BS2	BS1	BS1	BS1	BS1	2
2021	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS2	BS5	BS5	BS1	BS1	2

Bilance současného stavu se v roce 2021 zpracovává.

Dílčí povodí Dyje**Profil Rozhraní**

Vodní tok: Svitava

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Počet měs. se stavem BS3 - BS5
2019	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	BS5	12
2020	BS5	BS1	BS5	BS5	BS5	BS1	BS2	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	4
2021	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS5	BS5	BS5	BS5	4

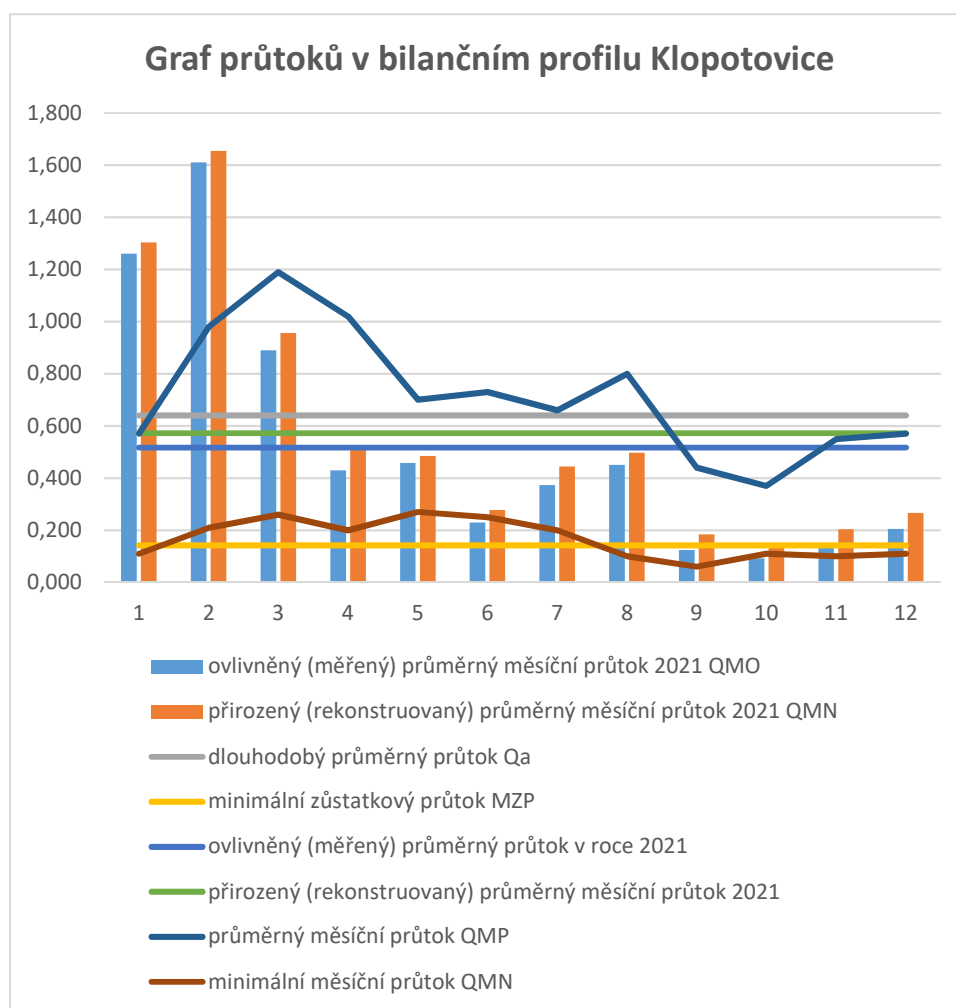
Bilance současného stavu se v roce 2021 zpracovává.

2.3. Analýza vybraných bilančních profilů

2.3.1. Profil Klopotovice

Bilanční profil (BP) Klopotovice leží na významném vodním toku Blatě v ř. km 8,263, u obce Klopotovice, západně od Tovačova. Plocha povodí nad bilančním profilem je 296 km²; v některých analýzách se do zájmové oblasti zahrnuje i povodí Romže, protože obě povodí jsou hydrologicky propojena prostřednictvím podzemních vod. Takto sjednocené území, jehož celková plocha činí 692 km², bylo souhrnně bilančně posouzeno ve studii Pöyry v prosinci 2011.

V BP Klopotovice se neuspokojivé bilanční stavy objevovaly do roku 2009 opakovaně, mezi lety 2010 až 2012 se napjatý bilanční stav neobjevil. Zhoršování situace se začalo projevovat znovu od roku 2013, v minulém roce 2021 se pasivní bilanční stav (BS5) objevil ve dvou měsících. Od roku 2002 byl pasivní stav zjištěn v 50 měsících, zabezpečení podle trvání podle Čegodajevova vzorce činí 78,9 %. Jedná se o BP s nejhorší zabezpečeností v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu. Příčiny tohoto stavu jsou známy a byly již několikrát uváděny v předchozích bilančních studiích: jednak odběry podzemních vod v údolní nivě mezi Moravou, Blatou a Romží (prameniště Senice na Hané, Nenakonice, Hrdibořice), a jednak platná metodika, podle které se veškeré tyto odběry započítávají k tíži toku Blata, což pravděpodobně neodpovídá skutečnosti. Upřesnění této metodiky by ovšem vyžadovalo poměrně složité a nákladné hydrogeologické studie. Tok Blata je sice málo vodný, ale tento nepříznivý aspekt je v dolní části toku do značné míry eliminován blízkostí Moravy, která prostřednictvím podzemních vod ovlivňuje i Blatu.

Profil Klopotovice, tok Blata, ř. km 8,263, HP 4-12-01-0241-0-00Q330=0,179 m³/s Q355=0,105 m³/s Q364=0,042 m³/s MZP=0,142 m³/s Qa=0,640 m³/s

Bilance současného stavu - rok 2021

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	průměr
bilanční stav	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS5	BS5	BS2	BS1	
vliv uživatelů POD	-0,102	-0,105	-0,116	-0,126	-0,072	-0,090	-0,119	-0,095	-0,102	-0,102	-0,105	-0,112	-0,104
vliv uživatelů POV	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
vliv uživatelů VYP	0,059	0,061	0,049	0,043	0,045	0,042	0,048	0,048	0,042	0,043	0,051	0,051	0,048
vliv uživatelů VYPP													
vliv uživatelů celkem	-0,043	-0,044	-0,067	-0,083	-0,027	-0,048	-0,071	-0,047	-0,060	-0,059	-0,054	-0,061	-0,055
vliv hospodaření nádrží	ZPNC												
změna průtoku celkem	0,043	0,044	0,067	0,083	0,027	0,048	0,071	0,047	0,060	0,059	0,054	0,061	0,055
minimální měsíční průtok	0,110	0,210	0,260	0,200	0,270	0,250	0,200	0,100	0,060	0,110	0,100	0,110	0,165
minimální měs. ovlivněný	0,067	0,166	0,193	0,117	0,243	0,202	0,129	0,053	0,000	0,051	0,046	0,049	0,110
Poměr QMMI/QMMos	PO	1,265	1,347	1,709	1,111	1,238	1,550	1,887		2,157	2,174	2,245	1,500

Pozn.: V měsíci září vychází po odečtení ovlivnění od minimálních průtoků z dlouhodobé řady nulová hodnota. Toto je vyvoláno tím, že odběry podzemních vod se započítávají plnou výší k nejbližšímu bilančnímu profilu.
Podrobný výpočet BP Klopotovice byl proveden v bilanci současného stavu (2017).

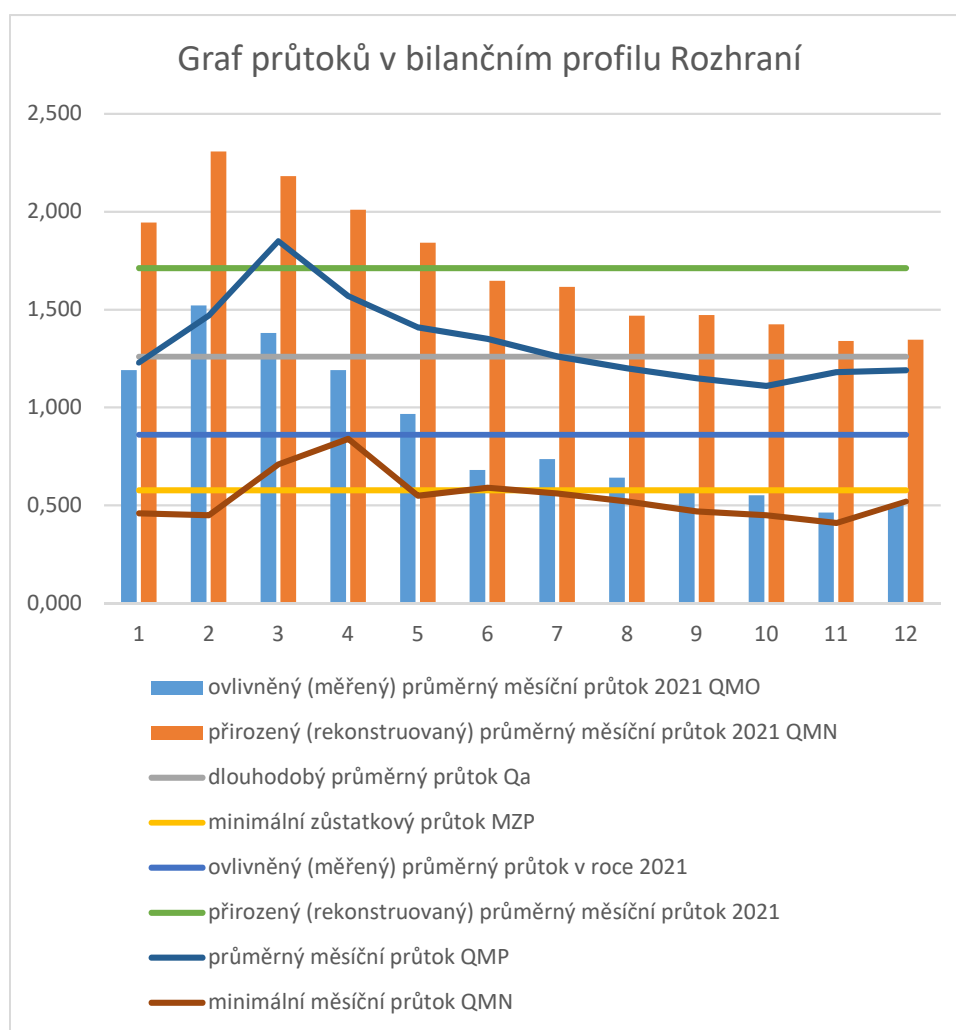
2.3.2. Profil Rozhraní

Bilanční profil (BP) Rozhraní leží na významném vodním toku Svitavě v ř. km 70,139, v obci Rozhraní těsně pod obcí Březová, ve které se odebírá podzemní voda pro první a druhý březovský vodovod, což je hlavní zdroj pitné vody pro město Brno. Plocha povodí nad bilančním profilem je 226,6 km², průměrné roční srážky 677 mm.

V BP Rozhraní se bilanční stavy BS5 objevují opakovaně. Od roku 2002 byl pasivní stav zjištěn ve 100 měsících, zabezpečení podle trvání podle Čegodajevova vzorce činí pouze 56,4 %. V hodnoceném roce 2021 byl pasivní stav zjištěn ve 4 měsících. Jedná se o BP s nejhorší zabezpečeností v dílčím povodí Dyje i na celém území povodí Moravy. Hlavní příčinou jsou významné objemy odběrů podzemních vod z již zmíněného prameniště I. a II. březovského vodovodu, které jsou převáděny mimo zájmové území. V roce 2021 se z prameniště do Brna a okolí dopravovalo v průměru 852 l/s pitné vody.

Jako kompenzační opatření bylo vybudováno vodní dílo Letovice na Křetínce, kterým je nadlepšován průtok ve Svitavě. V nejbližším níže položeném profilu Bílovice na Svitavě nebyl pozorován ani jeden případ nevyhovujícího bilančního stavu. Ochuzení toku Svitavy je tak patrné jen v úseku mezi Březovou a Letovicemi. V povodí BP byla vybudována ještě vodárenská nádrž Boskovice na Bělé. Vodárenský odběr z nádrže neprobíhá, nádrž je záložním zdrojem a dnes se používá i k nadlepšení průtoků. V současné době je zpracována studie na možnost znovuoobnovení odběru z VD Boskovice pro pitné účely.

Studie na upřesnění vodohospodářské bilance v profilu Rozhraní na Svitavě byla zpracována firmou Pöyry v prosinci 2011.

Profil Rozhraní, tok Svitava, ř. km 70,139, HP 4-15-02-0130-0-00Q330=0,738 m³/s Q355=0,577 m³/s Q364=0,397 m³/s MZP=0,577 m³/s Qa=1,260 m³/s

Bilance současného stavu - rok 2021

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	průměr
Bilanční stav	BS1	BS1	BS1	BS1	BS1	BS2	BS2	BS2	BS5	BS5	BS5	BS5	
vliv uživatelů POD	-0,801	-0,834	-0,850	-0,867	-0,922	-1,013	-0,928	-0,874	-0,951	-0,920	-0,923	-0,893	-0,898
vliv uživatelů POV													
vliv uživatelů VYP	0,047	0,047	0,048	0,048	0,047	0,047	0,047	0,047	0,047	0,046	0,047	0,047	0,047
vliv uživatelů VYPP													
vliv uživatelů celkem	-0,754	-0,787	-0,802	-0,819	-0,875	-0,966	-0,881	-0,827	-0,904	-0,874	-0,876	-0,846	-0,851
vliv hospodaření nádrží													
změna průtoku celkem	0,754	0,787	0,802	0,819	0,875	0,966	0,881	0,827	0,904	0,874	0,876	0,846	0,851
minimální měsíční průtok	0,460	0,450	0,710	0,840	0,550	0,590	0,560	0,520	0,470	0,450	0,410	0,520	0,545
minimální měs. ovlivněny	-0,294	-0,337	-0,092	0,021	-0,325	-0,376	-0,321	-0,307	-0,434	-0,424	-0,466	-0,326	-0,306
Poměr QMMI/QMMos				40									
PO													

Pozn.: V 11 měsících vychází po odečtení ovlivnění od minimálních průtoků z dlouhodobé řady záporné hodnoty průtoků. Toto je vyvoláno tím, že odběry podzemních vod se započítávají plnou výší k nejbližšímu bilančnímu profilu. Podrobný výpočet BP Rozhraní byl proveden v bilanci současného stavu (2017).

3. Závěr

V předložené zprávě byla provedena kvantitativní bilance současného stavu povrchových vod v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu a v dílčím povodí Dyje.

V dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu byl zjištěn pasivní bilanční stav (BS5), pokles průtoků v tocích pod stanovený minimální zůstatkový průtok, ve 4 měsících, v dílčím povodí Dyje byl zjištěn BS5 také ve 4 měsících. Bilance vody vyšla podobně jako v roce 2020, oproti roku 2019 a především oproti extrémně suchým rokům 2017 a 2018 došlo k výraznému zlepšení stavu. Pasivní stavy ale byly pozorovány i přesto, že byl rok 2021 srážkově nadnormální, a to zejména z důvodů nerovnoměrnosti rozložení srážek a zvyšujícím se ztrátám výparu díky zvyšující se průměrné teplotě. Nevyhovující stav BS5 tři roky po sobě byl zjištěn u 2 profilů - 1 v dílčím povodí Moravy a přítoků Váhu a 1 v dílčím povodí Dyje - z celkových 39.

Nejhůře hodnoceným profilem bylo opět Rozhraní na Svitavě, kde činí zabezpečenosť MZP podle trvání od roku 2002 podle Čegodajevova vzorce pouze 56,4 %. Díky manipulacím na VD Letovice, které bylo vybudováno v rámci kompenzačních opatření, nebyl na níže položeném profilu Bílovice na Svitavě pozorován ani jeden případ nevyhovujícího bilančního stavu. Rok 2021 byl bilančně nejméně problematickým rokem hned po roce 2002, kdy se nevyhovující bilanční stavy objevily pouze u jednoho profilu. Oproti všem ostatním letům od roku 2003 byl rok 2020 bilančně příznivým.

Možným opatřením pro zlepšení stavu a zajištění minimálních zůstatkových průtoků v tocích je budování vodních nádrží. V Generelu území chráněných území pro akumulaci povrchových vod je v povodí Moravy zařazeno 20 lokalit.